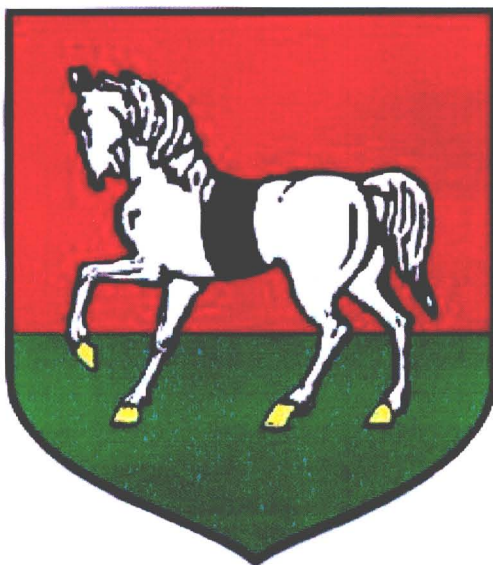

DIAGNOZA SŁUŻĄCA WYZNACZENIU
OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I
OBSZARU REWITALIZACJI

MIASTA SUCHA BESKIDZKA

PRACOWNIA PROJEKTOWA
MAGNUS MEDIA
30-009 KRAKÓW
UL. FRIEDLEINA 4-6/201
tel. 12-632-25-08
e-mail: mm_08@interia.pl

KRAKÓW, WRZESIEŃ 2016

SPIS TREŚCI

1. PODSTAWA DIAGNOZY SŁUŻĄCEJ WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI W MIEŚCIE SUCHA BESKIDZKA.....	5
1.1 PODSTAWA PRAWNA	5
1.2 METODOLOGIA DIAGNOZY SPOŁECZNEJ	6
1.3 POŁOŻENIE MIASTA SUCHA BESKIDZKA.....	11
2. SYTUACJA SPOŁECZNA	13
2.1 SYTUACJA DEMOGRAFICZNA	13
2.2 BEZROBOCIE.....	17
2.3 UBÓSTWO I POMOC SPOŁECZNA	18
2.4 EDUKACJA I OPIEKA NAD DZIEĆMI.....	24
2.5 KAPITAŁ SPOŁECZNY	32
2.5.1 ORGANIZACJE POZARZĄDOWE.....	33
2.5.2 AKTYWNOŚĆ KULTURALNA I SPORTOWA.....	37
3. SYTUACJA GOSPODARCZA	39
4. WARUNKI ŚRODOWISKOWE.....	43
4.1 JAKOŚĆ POWIETRZA.....	43
4.2 JAKOŚĆ WÓD	47
4.3 ZANIECZYSZCZENIE HAŁASEM.....	48
5. PARAMETRY PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNE.....	50
5.1 JAKOŚĆ SIECI KOMUNIKACYJNEJ I OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ	50
5.2 DOSTĘPNOŚĆ INFRASTRUKTURY UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	52
6. BAZA TECHNICZNA.....	56
7. WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO.....	59
7.1 ANALIZA ZBIORCZA DEFICYTÓW W SUCHEJ BESKIDZKIEJ	59
7.2 WNIOSKI DLA WYZNACZENIA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO	66
7.3 WNIOSKI DLA WYZNACZENIA OBSZARU REWITALIZACJI	67
7.3.1 TERENY ZAMIESZKAŁE	67
7.3.2 TEREN POPRZEMYSŁOWY.....	70
7.4 SUGESTIE DLA UCHWAŁY RADY MIEJSKIEJ O WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I REWITALIZACJI	74

SPIS TABEL

Tabela 1. HARMONOGRAM KONSULTACJI SPOŁECZNYCH UCHWAŁY RADY MIEJSKIEJ O WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I REWITALIZACJI	7
Tabela 2. PODZIAŁ MIASTA SUCHA BESKIDZKA NA JEDNOSTKI TERYTORIALNE	9
Tabela 3. ODLEGŁOŚĆ SUCHEJ BESKIDZKIEJ DO POSZCZEGÓLNYCH LOKALIZACJI (W LINII PROSTEJ)	11
Tabela 4. OCZEKIWANA PRZECIĘTNA DŁUGOŚĆ ŻYCIA W POLSCE W LATACH 2015 - 2050	13
Tabela 5. UDZIAŁ LUDNOŚCI W WIEKU 65 LAT I WIĘCEJ W POPULACJI	13
Tabela 6. TENDENCJE DEMOGRAFICZNE W JEDNOSTKACH TERYTORIALNYCH SUCHEJ BESKIDZKIEJ W LATACH 2010 - 2015	14
Tabela 7. PLACÓWKI SZKOLNE I WYCHOWAWCZE W SUCHEJ BESKIDZKIEJ	24
Tabela 8. ZESTAWIENIE LICZBY UCZNIÓW SZKÓŁ W SUCHEJ BESKIDZKIEJ W 2015 ROKU	26
Tabela 9. WYNIKI SPRAWDZIANU PO 6. KLASIE W SZKOŁACH W SUCHEJ BESKIDZKIEJ W LATACH 2011 - 2015 ..	26
Tabela 10. WYNIKI EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W SUCHEJ BESKIDZKIEJ - LATA 2011 - 2015	27
Tabela 11. WYNIKI EGZAMINU MATURALNEGO W LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM W SUCHEJ BESKIDZKIEJ	27
Tabela 12. SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE W SUCHEJ BESKIDZKIEJ - RANKING "PERSPEKTYWY"	28
Tabela 13. MODEL EDUKACYJNEJ WARTOŚCI DODANEJ	28
Tabela 14. OCENA WŁADZ SAMORZĄDOWYCH W POLSCE W LATACH 2011 - 2015	32
Tabela 15. FREKWENCJA WYBORCZA W SUCHEJ BESKIDZKIEJ W LATACH 2014 -2015 [%]	33
Tabela 16. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE NA TERENIE SUCHEJ BESKIDZKIEJ	35
Tabela 17. UCZESTNICTWO W KULTURZE MIESZKAŃCÓW SUCHEJ BESKIDZKIEJ	38
Tabela 18. UDZIAŁ MIESZKAŃCÓW W ZAJĘCIACH SPORTOWYCH	38
Tabela 19. ŚREDNI DOBOWY RUCH NA DK 28 I DW 946 W SUCHEJ BESKIDZKIEJ W 2015 ROKU	47
Tabela 20. WYNIKI POMIARU JAKOŚCI WODY W PUNKTACH KONTROLNO-POMIAROWYCH SUCHEJ BESKIDZKIEJ W 2014 ROKU	48
Tabela 21. OCENA JAKOŚCI WODY W SUCHEJ BESKIDZKIEJ NA TLE WÓD MAŁOPOLSKI	48
Tabela 22. WARTOŚCI POZIOMÓW DOBOWYCH HAŁASU DROGOWEGO W SUCHEJ BESKIDZKIEJ	48
Tabela 23. DOSTĘPNOŚĆ DROGOWA OBSZARÓW MIESZKALNYCH SUCHEJ BESKIDZKIEJ	51
Tabela 24. PRZEGLĄD OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ W SUCHEJ BESKIDZKIEJ	53
Tabela 25. UDZIAŁ BUDYNKÓW OGRZEWANYCH WĘGLEM W ZASOBIE BUDYNKÓW JEDNORODZINNYCH SUCHEJ BESKIDZKIEJ	57
Tabela 26. PARAMETRY OCENY DEFICYTÓW SPOŁECZNYCH, GOSPODARCZYCH, ŚRODOWISKOWYCH, PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNYCH I TECHNICZNYCH	59
Tabela 27. PRZEGLĄD DEFICYTÓW SPOŁECZNYCH	61
Tabela 28. PRZEGLĄD DEFICYTÓW GOSPODARCZYCH, ŚRODOWISKOWYCH, PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNYCH I TECHNICZNYCH	63

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. UDZIAŁ OSÓB W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM W POPULACJI	14
Wykres 2. UDZIAŁ OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM W POPULACJI	15
Wykres 3. UDZIAŁ OSÓB W WIEKU POPRODUKCYJNYM W POPULACJI	15
Wykres 4. UDZIAŁ OSÓB W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH SUCHEJ BESKIDZKIEJ	16
Wykres 5. UDZIAŁ OSÓB W WIEKU POPRODUKCYJNYM W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH SUCHEJ BESKIDZKIEJ	16
Wykres 6. UDZIAŁ OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH SUCHEJ BESKIDZKIEJ ..	16
Wykres 7. UDZIAŁ ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH WŚRÓD OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM w 2015 r. [%]	17

Wykres 8. BEZROBOCIE W JEDNOSTKACH TERYTORIALNYCH SUCHEJ BESKIDZKIEJ	18
Wykres 9. ZASIĘG KORZYSTANIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ W POLSCE, MAŁOPOLSCE I SUCHEJ BESKIDZKIEJ W 2014 r.	20
Wykres 10. UDZIAŁ OSÓB OTRZYMUJĄCYCH ŚWIADCZENIE POMOCY SPOŁECZNEJ WŚRÓD MIESZKAŃCÓW POSZCZEGÓLNYCH ULIC	20
Wykres 12. LICZBA DECYZJI O UDZIELENIU POMOCY SPOŁECZNEJ W PRZELICZENIU NA 1000 MIESZKAŃCÓW ..	22
Wykres 13. SKALA PRZYZNAWANIA ŚWIADCZEŃ PIENIĘŻNYCH I NIEPIENIĘŻNYCH W POSZCZEGÓLNYCH JEDNOSTKACH TERYTORIALNYCH MIASTA.....	23
Wykres 14. POZIOM OPIEKI NAD DZIEĆMI DO 3 ROKU ŻYCIA	25
Wykres 15. DZIECI OBJĘTE OPIEKĄ PRZEDSZKOLNĄ W POLSCE, MAŁOPOLSCE I SUCHEJ BESKIDZKIEJ	25
Wykres 16. EDUKACYJNA WARTOŚĆ DODANA GIMNAZJUM W SUCHEJ BESKIDZKIEJ W ZAKRESIE PRZEDMIOTÓW HUMANISTYCZNYCH	29
Wykres 17. EDUKACYJNA WARTOŚĆ DODANA GIMNAZJUM W SUCHEJ BESKIDZKIEJ W ZAKRESIE PRZEDMIOTÓW MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZYCH.....	29
Wykres 18. EDUKACYJNA WARTOŚĆ DODANA LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO W SUCHEJ BESKIDZKIEJ W ZAKRESIE JĘZYKA POLSKIEGO	30
Wykres 19. EDUKACYJNA WARTOŚĆ DODANA LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO W SUCHEJ BESKIDZKIEJ W ZAKRESIE MATEMATYKI	30
Wykres 20. EDUKACYJNA WARTOŚĆ DODANA TECHNIKÓW W SUCHEJ BESKIDZKIEJ W ZAKRESIE PRZEDMIOTÓW MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZYCH.....	31
Wykres 21. EDUKACYJNA WARTOŚĆ DODANA TECHNIKÓW W SUCHEJ BESKIDZKIEJ W ZAKRESIE PRZEDMIOTÓW HUMANISTYCZNYCH	31
Wykres 22. ROZWÓJ OFERTY KULTURALNEJ W KRAJU I W MAŁOPOLSCE - KOŁA KULTURY	37
WYKRES 23. LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH W PRZELICZENIU NA 1000 OSÓB W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH I ULICACH SUCHEJ BESKIDZKIEJ	40
Wykres 24. WSKAŹNIK STABILNOŚCI GOSPODARCZEJ NA ULICACH I W JEDNOSTKACH TERYTORIALNYCH SUCHEJ BESKIDZKIEJ	41
Wykres 25. ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA PYŁEM PM 10 W WYBRANYCH STREFACH W KRAJU W LATACH 2010 - 2014	43
Wykres 26. ŚREDNIE ROCZNE ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA DWUTLENKIEM SIARKI W SUCHEJ BESKIDZKIEJ W 2014 ROKU	45
Wykres 27. ŚREDNIE ROCZNE ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA PYŁEM PM 10 W SUCHEJ BESKIDZKIEJ W 2014 ROKU	45
Wykres 28. ŚREDNIE ROCZNE ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA TLENKAMI AZOTU NO _x W SUCHEJ BESKIDZKIEJ W 2014 ROKU	46
Wykres 29. ŚREDNIE ROCZNE ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA BENZENEM C ₆ H ₆ W SUCHEJ BESKIDZKIEJ W 2014 ROKU	46
Wykres 30. MODEL GRZEWczy W POSZCZEGÓLNYCH SEKTORACH BUDOWNICTWA W SUCHEJ BESKIDZKIEJ ...	56
Wykres 31. PUNKTOWA OCENA JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DLA WYZNACZENIA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO	65

1. PODSTAWA DIAGNOZY SŁUŻĄCEJ WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI W MIEŚCIE SUCHA BESKIDZKA

1.1 PODSTAWA PRAWNA

Niniejszy dokument stanowi gruntowną analizę czynników społeczno-gospodarczych, a także podstawę do dalszych prac w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszarów, które winny zostać zrewitalizowane dla poprawy jakości życia mieszkańców miasta Sucha Beskidzka. W dłuższej perspektywie jest on niezbędnym etapem na drodze do opracowania gminnego programu rewitalizacji, stanowiącego podstawę działań naprawczych w obszarach dotkniętych deficytami społecznymi. Dokument jest zgodny z wymogami zawartymi w:

- Ustawie o rewitalizacji z dn. 9 października 2015 roku, zwanej dalej Ustawą.
- Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 - 2020, przyjętych w lipcu 2015 roku przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju (ze zmianami z dn. 2 sierpnia 2016 r.), zwanych dalej Wytycznymi.
- Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020, zwanym dalej RPO WM 2014 - 2020.

Status prawny oraz wymogi odnośnie obszaru zdegradowanego oraz rewitalizacji podane zostały w rozdziale 3. Ustawy z dn. 9 października 2015 roku o rewitalizacji (art. 8-13). Można z niego wywieść następujące definicje:

OBSZAR ZDEGRADOWANY to obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym. Ponadto w obszarze tym występuje przynajmniej jeden z deficytów: gospodarczy, środowiskowy, przestrzenno-funkcjonalny lub techniczny.

OBSZAR REWITALIZACJI wyznaczony jest jako całość lub część obszaru zdegradowanego, przy czym nie może on obejmować obszaru większego niż 20% powierzchni gminy, na którym zamieszkuje więcej niż 30% mieszkańców gminy. Niezamieszkałe tereny przemysłowe, w tym portowe i wydobywcze, tereny powojenne albo pokolejowe mogą wejść w skład obszaru rewitalizacji jedynie w przypadku, gdy zaplanowane działania będą przeciwdziałały deficytom społecznym.

Zarówno obszar zdegradowany, jak i obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym nieposiadające ze sobą wspólnych granic. W tym przypadku każdy z podobszarów musi spełniać warunki określone w Ustawie - zdiagnozowane deficyty społeczne oraz deficyty w jednym z obszarów; gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym.

1.2 METODOLOGIA DIAGNOZY SPOŁECZNEJ

Podstawą dla doboru metodologii jest art. 4. ust 1. Ustawy, stwierdzający, iż w celu opracowania diagnoz służących:

- Wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji,
- Sporządzeniu albo zmianie gminnego programu rewitalizacji,
- Ocenie aktualności i stopnia realizacji gminnego programu rewitalizacji.

– wójt, burmistrz albo prezydent miasta prowadzi analizy, w których wykorzystuje obiektywne i weryfikowalne mierniki i metody badawcze dostosowane do lokalnych uwarunkowań.

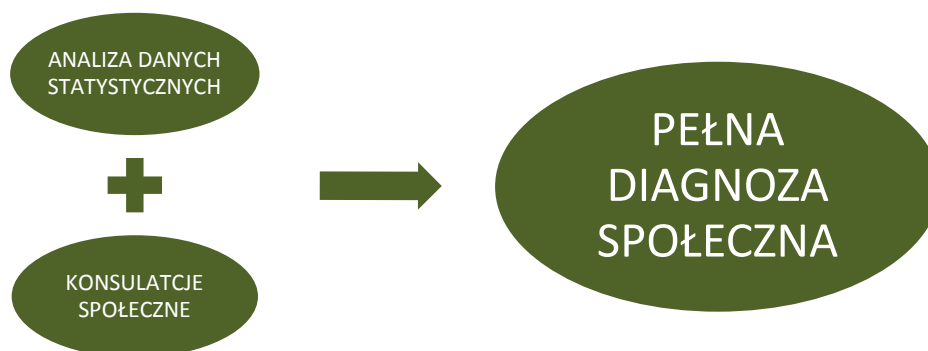
Dane dla analiz pozyskano z następujących źródeł:

- Zasoby Urzędu Miejskiego w Suchej Beskidzkiej,
- Jednostki organizacyjne Miasta (szkoły publiczne, przedszkola, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchej Beskidzkiej),
- Powiatowy Urząd Pracy w Suchej Beskidzkiej,
- Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie,
- Opracowane wcześniej dokumenty planistyczne, w tym:
 - Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Sucha Beskidzka 2015 - 2020 z horyzontem długoterminowym do 2030 roku,
 - Plan Ograniczenia Niskiej Emisji Gminy Sucha Beskidzka.

Ponieważ dane statystyczne nie odzwierciedlają w pełni sytuacji społecznej, a zwłaszcza deficytów społecznych, pojawia się potrzeba uzupełnienia wiedzy o opinie i wnioski płynące z doświadczenia mieszkańców.

Zgodnie z postanowieniami Ustawy, elementem niezbędnym dla prawidłowego opracowania uchwały Rady Miejskiej o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji, dla której niniejsza analiza jest obligatoryjnym załącznikiem, jest partycypacja społeczna. Formy i terminy prowadzenia konsultacji społecznych określono w rozdziale 2 Ustawy (art. 5-7). Co ważne, Burmistrz Miasta zobligowany jest do umożliwienia mieszkańcom i pozostałym interesariuszom przekazywania uwag w postaci papierowej lub elektronicznej, a także w ramach przynajmniej dwóch z wymienionych form konsultacji:

- Spotkania,
- Debaty,
- Warsztaty,
- Spacer studyjne,
- Ankiety,
- Wywiady,
- Wykorzystanie grup przedstawicielskich,
- Zbieranie uwag ustnych.

Konsultacje projektu uchwały Rady Miejskiej o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji, zostały przeprowadzone zgodnie z następującym harmonogramem:

Tabela 1. HARMONOGRAM KONSULTACJI SPOŁECZNYCH UCHWAŁY RADY MIEJSKIEJ O WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I REWITALIZACJI¹

TERMIN	WYDARZENIE
7.10.2016	Ogłoszenie rozpoczęcia konsultacji społecznych odnośnie Uchwały Rady Miejskiej o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Mieście Sucha Beskidzka.
20.10.2016	Spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami w Urzędzie Miejskim w Suchej Beskidzkiej.
24.10.2016	Spacer studyjny z mieszkańcami po centrum miasta Sucha Beskidzka.
7.10.2016 - 8.11.2016	Możliwość przesyłania uwag drogą elektroniczną i tradycyjną pocztą odnośnie kształtu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.
21.11.2016	Opublikowanie podsumowania konsultacji społecznych na stronie BIP Urzędu Miejskiego - formalny koniec konsultacji.

Źródło: Opracowanie własne

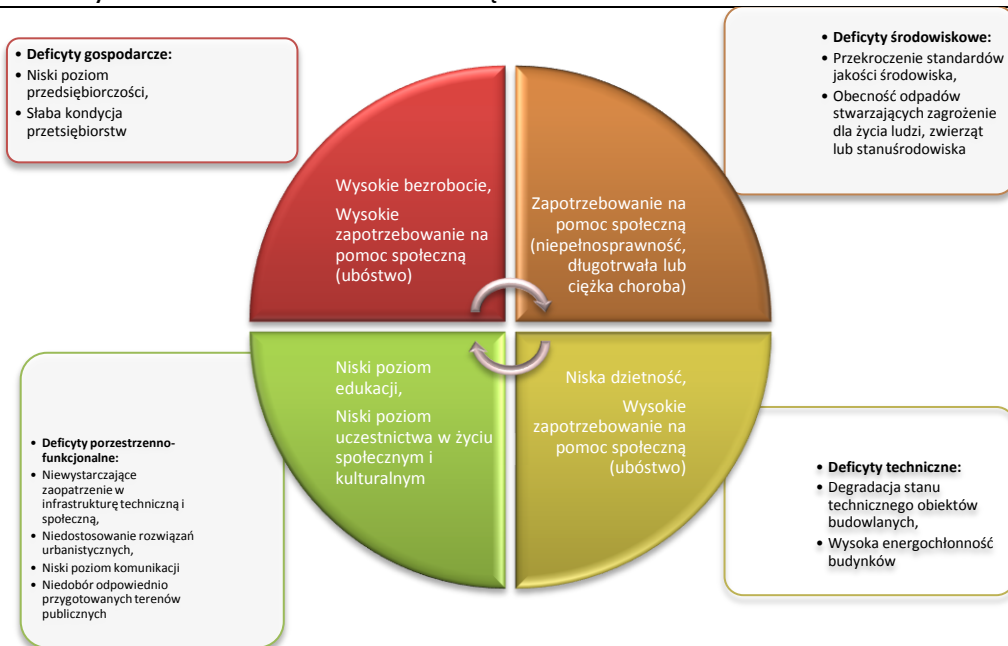
Wewnętrzna systematyka dokumentu wynika z przywoływanych wcześniej definicji obszaru zdegradowanego i rewitalizacji. Stąd część diagnostyczną podzielono na 5 zasadniczych działów:

- Sytuacja społeczna,
- Sytuacja gospodarcza,
- Warunki środowiskowe,
- Warunki przestrzenno-funkcjonalne,
- Warunki techniczne.

Należy przy tym zauważyć, że poszczególne typy deficytów są ze sobą powiązane i wzajemnie się pogłębiają.

¹ Tabela zostanie uzupełniona po przeprowadzeniu konsultacji społecznych, zgodnie z postanowieniami Ustawy z dn. 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

Rysunek 1. MODEL RELACJI MIĘDZY POSZCZEGÓLNYMI TYPMI DEFICYTÓW

Ponieważ sytuacja społeczna ma charakter dynamiczny (dotyczy to i pozytywnych, i negatywnych tendencji), porównano najważniejsze parametry, z analogicznymi - notowanymi w kraju i w województwie małopolskim. Natomiast ostateczne wyznaczenie obszarów zdegradowanego i rewitalizacji nastąpiło poprzez porównanie poszczególnych parametrów w granicach miasta.

Celem analizy jest dokonanie opisu i zdiagnozowanie deficytów w poszczególnych obszarach miasta. Stąd, konieczne było przeprowadzenie podziału badanego terytorium na jednostki, które posłużyły do wyznaczenia obszarów zdegradowanego i rewitalizacji. Uwzględniono przy tym stawiany w Ustawie wymóg odnośnie powierzchni obszaru rewitalizacji (nie więcej niż 20% powierzchni gminy) i liczby mieszkańców (nie więcej niż 30% populacji gminy).

Przy podziale na jednostki terytorialne przyjęto następujące założenia:

1. Spójność funkcjonalna - dla każdej z jednostek można określić jej podstawową funkcję np. mieszkalna (jedno- lub wielorodzinna), usługowa, użyteczności publicznej.
2. Spójność terytorialna - jednostki nie dzielą się na podjednostki, w ich skład wchodzi całe ulice.
3. Jednostki wyznaczone są wokół głównych ulic poszczególnych obszarów miasta.
4. Jednostki zarówno pod względem terytorialnym, jak i ludnościowym umożliwiają włączenie ich w skład obszaru zdegradowanego (mniej niż 20% powierzchni i 30% ludności miasta).
5. Przyjęto nazewnictwo na bazie ulic o największej populacji danej jednostki.

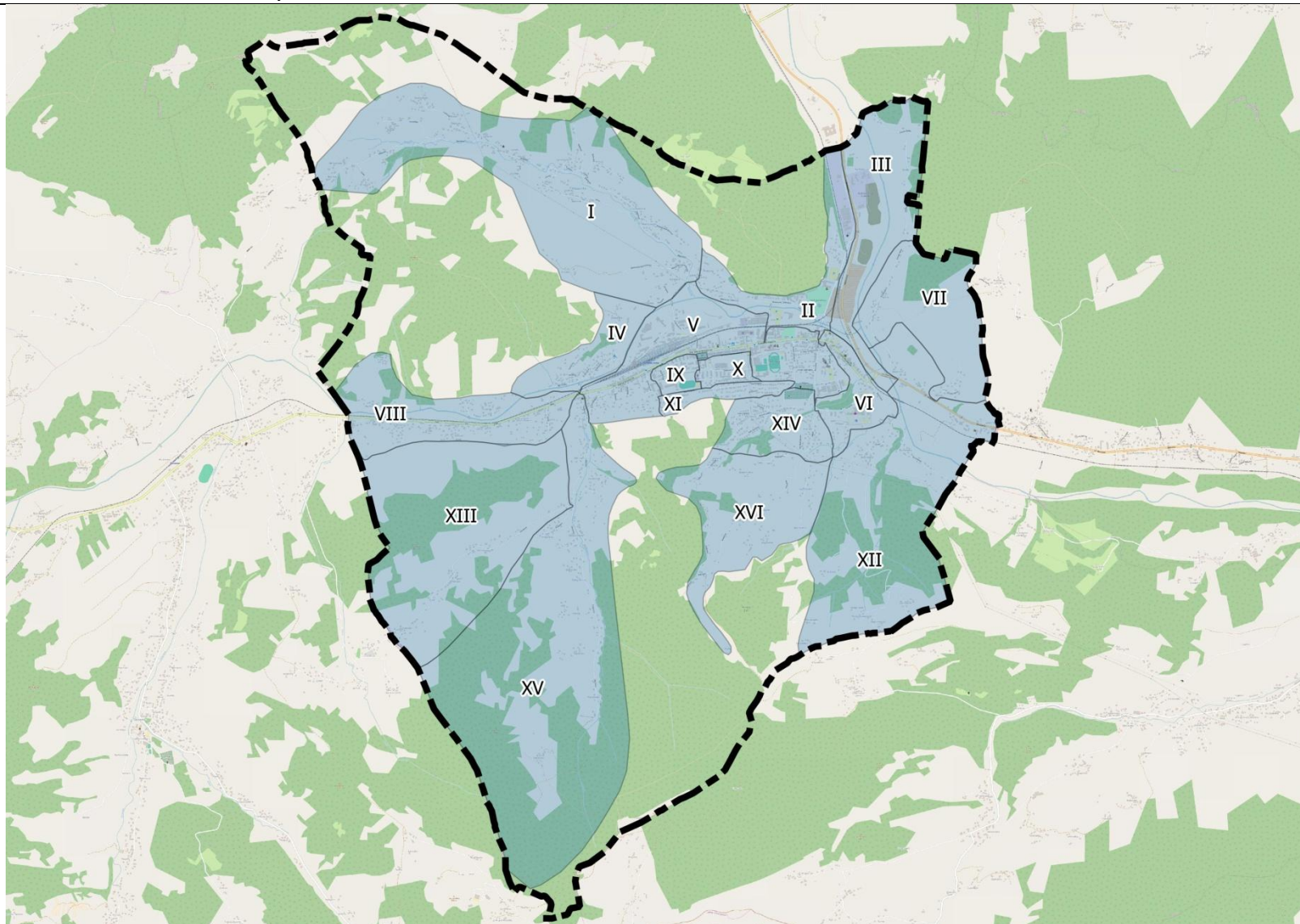
Przedstawiona w dokumencie mapa ma charakter poglądowy. Dokładny podział przedstawiony został w załączniku do omawianej wcześniej Uchwały Rady Miejskiej.

Tabela 2. PODZIAŁ MIASTA SUCHA BESKIDZKA NA JEDNOSTKI TERYTORIALNE

I - OBSZAR ULICY BŁĄDZONKA	BŁĄDZONKA	440	1217
	ALEKSANDRA STARZEŃSKIEGO	143	
	ŚWIERKOWA	114	
	KONFEDERATÓW BARSKICH	105	
	STROMA	93	
	KASZTANOWA	58	
	LEŚNA	58	
	JAWOROWA	56	
	LIPOWA	40	
	AKACJOWA	39	
	ŁAGODNA	33	
	WIDOKOWA	26	
	CICHA	12	
II - OBSZAR ULICY BATALIONÓW CHŁOPSKICH	BATALIONÓW CHŁOPSKICH	150	241
	RYNEK	37	
	ZAMKOWA	35	
	NIESZCZYŃSKIEJ	15	
	BENIOWSKIEGO	4	
III - OBSZAR OSIEDLA ŚPIWLE	OSIEDLE ŚPIWLE	44	52
	WADOWICKA	8	
IV - OBSZAR ULICY TURYSTYCZNEJ	TURYSTYCZNA	141	379
	SŁONECZNA	124	
	SMOLIKÓWKA	79	
	SPACEROWA	35	
V - OBSZAR ULICY MICKIEWICZA	MICKIEWICZA	468	1070
	KOŚCIELNA	115	
	KRZESZOWIAKÓW	93	
	SPÓŁDZIELCÓW	93	
	DR Z. KARAŚ	60	
	KONOPNICKIEJ	54	
	BILLY WILDERA	44	
	STOKOWA	39	
	OGRODOWA	39	
	KRÓTKA	38	
	ZAKOŚCIELE	19	
	CMENTARNA	3	
	PRZEMYSŁOWA	3	
PŁK. TADEUSZA SEMIKA	2		
VI - OBSZAR ULICY SZPITALNEJ	SZPITALNA	258	486
	JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO	180	
	NAD SKAWĄ	48	
VII - OBSZAR OSIEDLA GARCE	OSIEDLE GARCE	127	189
	OSIEDLE PIKIETA	62	
VIII - OBSZAR ULICY ROLE	ROLE	642	704
	POLNA	62	
IX - OBSZAR OSIEDLA BESKIDZKIEGO	OSIEDLE BESKIDZKIE	948	948
X - OBSZAR OSIEDLA NA STAWACH	OSIEDLE NA STAWACH	1240	1299
	WALEREGO GOETLA	59	
XI - OBSZAR ULICY NAD STAWAMI	NAD STAWAMI	258	445
	29 STYCZNIA	187	
XII - OBSZAR ULICY GÓRSKIEJ	GÓRSKA	148	351
	MAKOWSKA	137	
	SUMERÓWKA	66	
XIII - OBSZAR ULICY KAMIENNE	KAMIENNE	206	206
XIV - OBSZAR ULICY ARMII KRAJOWEJ	ARMII KRAJOWEJ	315	495
	3 MAJA	119	
	ŹRÓDLANA	49	
	POD MODRZEWIAMI	12	
XV - OBSZAR ULICY ZASYPNICA	ZASYPNICA	661	705
	ZASYPNICKA	44	
XVI - OBSZAR ULICY PODKSIĘŻE	PODKSIĘŻE	494	494

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Suchoj Beskidzkiej, opracowanie własne

Rysunek 2. PODZIAŁ SUCHEJ BESKIDZKIEJ NA JEDNOSTKI TERYTORIALNE

Źródło: © autorzy OpenStreetMap

Analiza przedstawionych w dokumencie danych statystycznych, uzupełniona została innymi metodami badawczymi, w tym:

1. W części dotyczącej sfery przestrzenno-funkcjonalnej miasta przeprowadzono analizę odległości pomiędzy poszczególnymi obszarami zabudowy mieszkalnej, a infrastrukturą użyteczności publicznej.
2. W części dotyczącej obszaru edukacji, dla opisu poziomu nauczania w gimnazjach posłużono się wskaźnikiem edukacyjnej wartości dodanej (EWD), zgodnie z metodologią Instytutu Badań Edukacyjnych.

1.3 POŁOŻENIE MIASTA SUCHA BESKIDZKA

Sucha Beskidzka jest jedną z najmniejszych pod względem terytorialnym gmin powiatu suskiego, a zarazem jego stolicą. Zajmuje terytorium 27,46 km². Miasto położone jest w niewielkiej odległości od granicy polsko-słowackiej. Dzięki biegnącej przez wschodnią część Suchej Beskidzkiej drodze krajowej nr 28, posiada dobre połączenie komunikacyjne z najważniejszymi miastami Małopolski.

Tabela 3. ODLEGŁOŚĆ SUCHEJ BESKIDZKIEJ DO POSZCZEGÓLNYCH LOKALIZACJI (W LINII PROSTEJ)

MIASTO	ODLEGŁOŚĆ
KRAKÓW	30 km
KATOWICE	55 km
GRANICA POLSKO-SŁOWACKA	11 km
OSTRAWA (CZECHY)	88 km

Źródło: pomiar własny

Zgodnie z danymi Urzędu Miejskiego w Suchej Beskidzkiej, w 2015 roku w granicach miasta zamieszkiwało 9 281 osób. Dane różnią się od tych, podawanych przez GUS (9 432 osób w 2015 osób), co wynika z metodologii pomiaru. Obecne zagęszczenie ludności wynosi zatem 338 - 344 osoby/ km² (w zależności od metod pomiaru). Jest zdecydowanie większe niż średnio w województwie małopolskim (222 os./km²).

Miasto nie jest położone ściśle w granicach form ochrony przyrody, zgodnie z systematyką podaną w Ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Zachodnia część Suchej Beskidzkiej leży w otulinie Park Krajobrazowego Beskidu Małego, która dochodzi do linii rzeki Skawy.

Rysunek 3. OTULINA PARKU KRAJOBRAZOWEGO BESKIDU MAŁEGO NA TERENIE SUCHEJ BESKIDZKIEJ

Źródło: geoserwis.gdos.gov.pl

2. SYTUACJA SPOŁECZNA

2.1 SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Z punktu widzenia potrzeb rewitalizacyjnych, na szczególną uwagę zasługuje zmiana struktury wiekowej społeczeństw, a zwłaszcza proces ich starzenia się, za którym idzie konieczność korekty polityki społecznej. W tym względzie, w kraju obserwowane są tendencje społeczne analogiczne do tych, jakie obserwuje się w przeważającej części krajów Unii Europejskiej.

Proces starzenia się społeczeństwa, mierzony zarówno wzrostem liczby osób w wieku poprodukcyjnym, jak i zmniejszeniem się udziału dzieci i młodzieży w strukturze wiekowej, wzmacniany jest wzrostem spodziewanej długości życia.

"Prognoza ludności na lata 2014 - 2050" sporządzona przez Główny Urząd Statystyczny przewiduje, że w 2050 roku populacja kraju będzie wynosiła niespełna 34 miliony osób, przy czym spadek liczby ludności będzie nasilał się w kolejnych dekadach. W 2020 roku liczba mieszkańców Polski będzie wynosiła 38,14 mln, co będzie oznaczało spadek o ok. 1% w stosunku do 2014 roku.

Tabela 4. OCZEKIWANA PRZECIĘTNA DŁUGOŚĆ ŻYCIA W POLSCE W LATACH 2015 - 2050

	2015	2020	2025	2050
Mężczyźni	73,4	74,6	75,9	82,1
Kobiety	81,2	82,1	83	87,5

Źródło: "Prognoza ludności na lata 2014 - 2050"

Tabela 5. UDZIAŁ LUDNOŚCI W WIEKU 65 LAT I WIĘCEJ W POPULACJI

	2014	2020	2050
Udział ludności w wieku powyżej 65 lat w populacji kraju	15,3%	18,9%	32,7%

Źródło: "Prognoza ludności na lata 2014 - 2050", obliczenia własne

Zwiększenie udziału osób w podeszłym wieku w strukturze lokalnej społeczności nie jest samo w sobie deficytem. Może wynikać z dłuższego życia, co jest rezultatem dobrych warunków socjalnych lub opieki medycznej. Deficyt pojawia się, kiedy wzrostowi populacji osób najstarszych, towarzyszy zmniejszenie udziału osób najmłodszych. Jest to sytuacja, która w dłuższej perspektywie zapowiada wzrost wskaźników obciążenia demograficznego (niekorzystna relacja liczby osób w wieku poprodukcyjnym do liczby osób w wieku produkcyjnym).

Zasadniczą tendencją demograficzną w Suchoj Beskidzkiej jest spadek liczby mieszkańców. Potwierdzają to zarówno dane GUS, jak i dane pozostające w dyspozycji Urzędu Miejskiego. Na przestrzeni lat 2010 - 2015 populacja zmniejszyła się o ponad 2% z 9484 do 9281 osób.

Najistotniejszą tendencją jest szybki spadek liczby mieszkańców dużych osiedli budynków wielorodzinnych - Osiedla Beskidzkiego, którego populacja zmniejszyła się w badanym okresie o ponad 10% i Osiedla na Stawach (spadek o 5%). Łącznie w badanym okresie populacja zmniejszyła się w tych obszarach o ponad 180 osób.

Największe wzrosty w liczbie mieszkańców odnotowano w obszarze ulicy Nad Stawami. Obszar zdominowany przez zabudowę jednorodziną, sąsiaduje od południa z omawianymi osiedlami. Populacja rosła również w szybkim tempie w obszarze ulicy Górskiej (wschodnia część miasta).

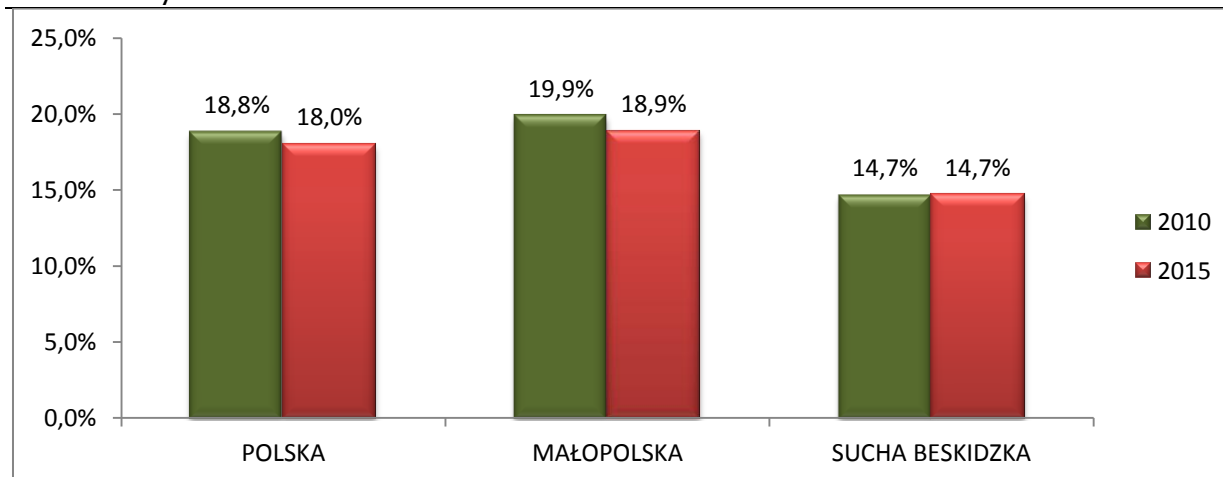
Tabela 6. TENDENCJE DEMOGRAFICZNE W JEDNOSTKACH TERYTORIALNYCH SUCHEJ BESKIDZKIEJ W LATACH 2010 - 2015

OBSZAR	POPULACJA W 2010 R.	POPULACJA W 2015 R.	WZROST / SPADEK	
			L.	%
OBSZAR OSIEDLA BESKIDZKIEGO	1058	948	-110	-10,4%
OBSZAR OSIEDLA ŚPIWLE	57	52	-5	-8,8%
OBSZAR ULICY KAMIENNE	221	206	-15	-6,8%
OBSZAR OSIEDLA GARCE	201	189	-12	-6,0%
OBSZAR OSIEDLA NA STAWACH	1373	1299	-74	-5,4%
OBSZAR ULICY SZPITALNEJ	509	486	-23	-4,5%
OBSZAR ULICY ZASYPNICA	727	705	-22	-3,0%
OBSZAR ULICY BŁĄDZONKA	1238	1217	-21	-1,7%
OBSZAR ULICY ARMII KRAJOWEJ	500	495	-5	-1%
OBSZAR ULICY TURYSTYCZNEJ	344	344	0	0,0%
OBSZAR ULICY MICKIEWICZA	1067	1070	3	0,3%
OBSZAR ULICY BATALIONÓW CHŁOPSKICH	239	241	2	0,8%
OBSZAR ULICY ROLE	687	704	17	2,5%
OBSZAR ULICY PODKSIĘŻE	477	494	17	3,6%
OBSZAR ULICY GÓRSKIEJ	365	386	21	5,8%
OBSZAR ULICY NAD STAWAMI	420	445	25	6,0%

Źródło: Urząd Miejski w Suchoj Beskidzkiej, opracowanie własne

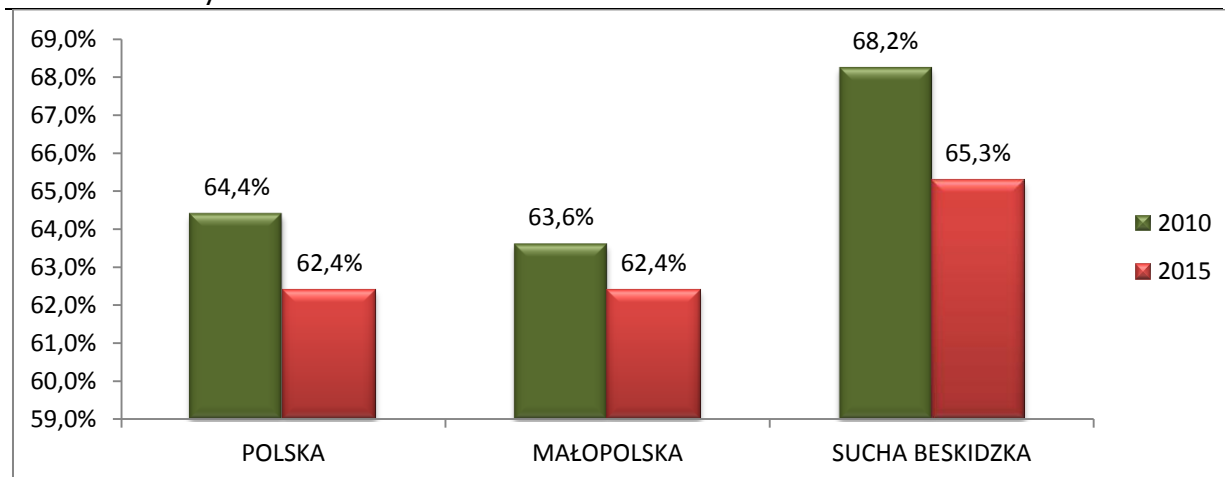
Jak wynika z poniższych danych, proces starzenia się lokalnej społeczności Suchoj Beskidzkiej następuje podobnie jak w przypadku pozostałych obszarów kraju. Na uwagę zasługuje niewielki udział w strukturze wiekowej osób najmłodszych - dzieci i młodzieży do 15 roku życia. Pomimo tego, że sytuacja w ostatnich latach nie uległa pogorszeniu, parametry wciąż są słabsze niż przeciętnie w Małopolsce i w całym kraju.

Wykres 1. UDZIAŁ OSÓB W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM W POPULACJI

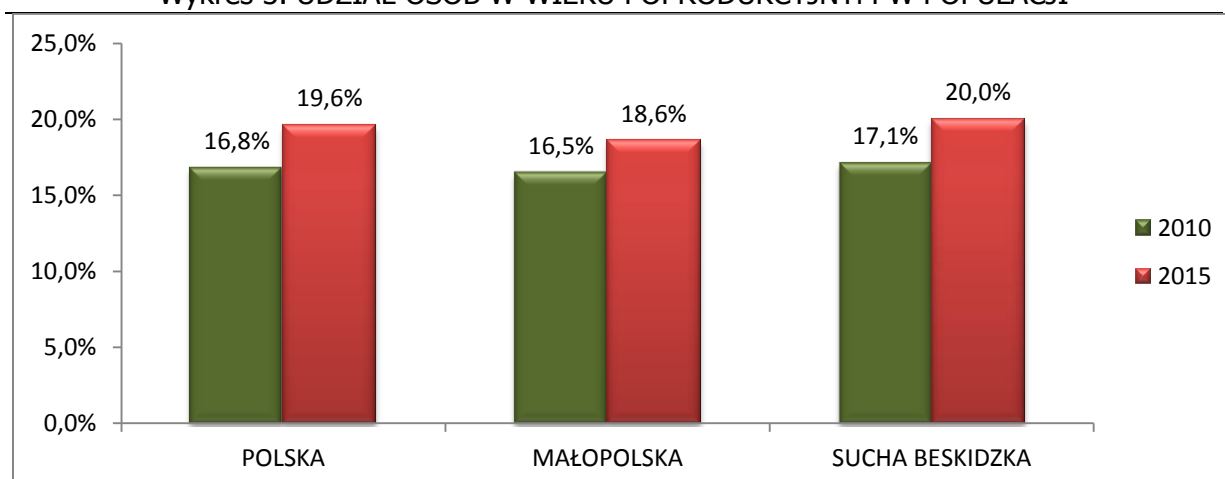
Źródło: GUS

Wykres 2. UDZIAŁ OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM W POPULACJI

Źródło: GUS

Wykres 3. UDZIAŁ OSÓB W WIEKU POPRODUKCYJNYM W POPULACJI

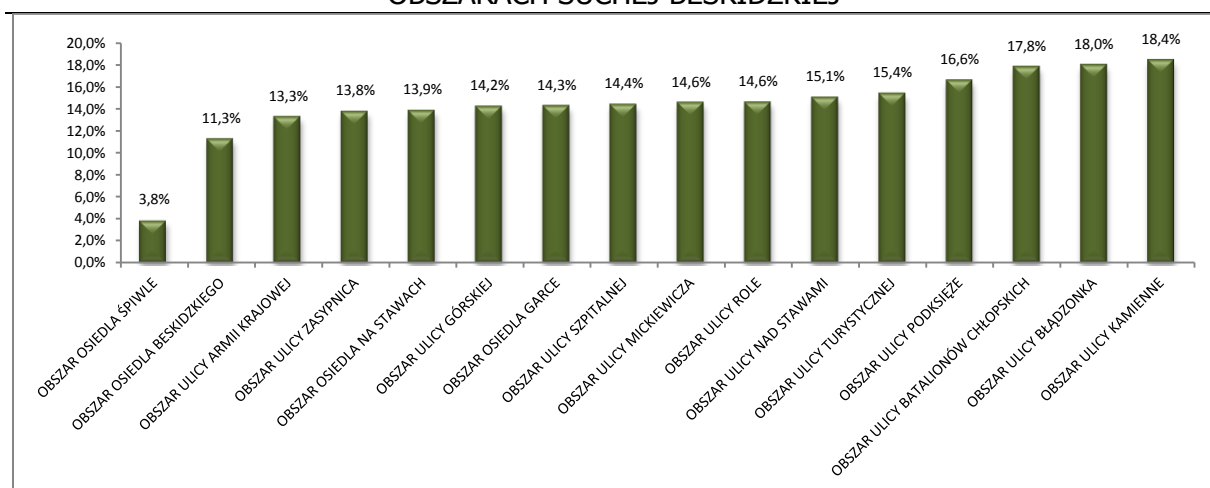

Źródło: GUS

Udział poszczególnych grup wiekowych w strukturze terytorialnej Suchej Beskidzkiej nie rozkłada się równomiernie. Jak wynika z przytoczonych niżej danych, procentowo najwięcej dzieci i młodzieży zamieszkuje w obszarach poza ścisłym centrum miasta, tj. w okolicach ulic Kamienne i Błądzonka (odpowiednio 18,4 i 18%). Najmniejszy odsetek osób najmłodszych odnotowano w granicach dużych osiedli Beskidzkiego (11,3%) i Armii Krajowej (13,3%), a także ulicy Zasypnica (13,8%) i Osiedla Na Stawach (13,9%).

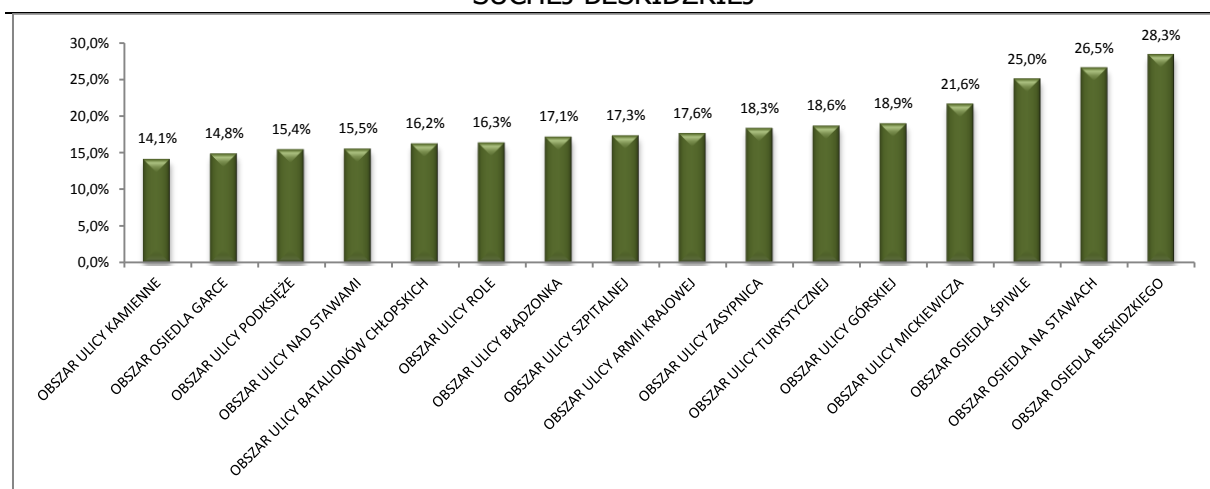
W granicach położonych centralnie dużych osiedli mieszkalnych zdiagnozowano równocześnie wyraźną nadreprezentację osób w wieku emerytalnym; na Osiedlu Beskidzkim - 28,3%, a na Osiedlu Na Stawach - 26,5%. W obszarach tych notowano równocześnie najniższy odsetek osób w wieku produkcyjnym (na obydwu osiedlach ok. 60%).

Wykres 4. UDZIAŁ OSÓB W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH SUCHEJ BESKIDZKIEJ

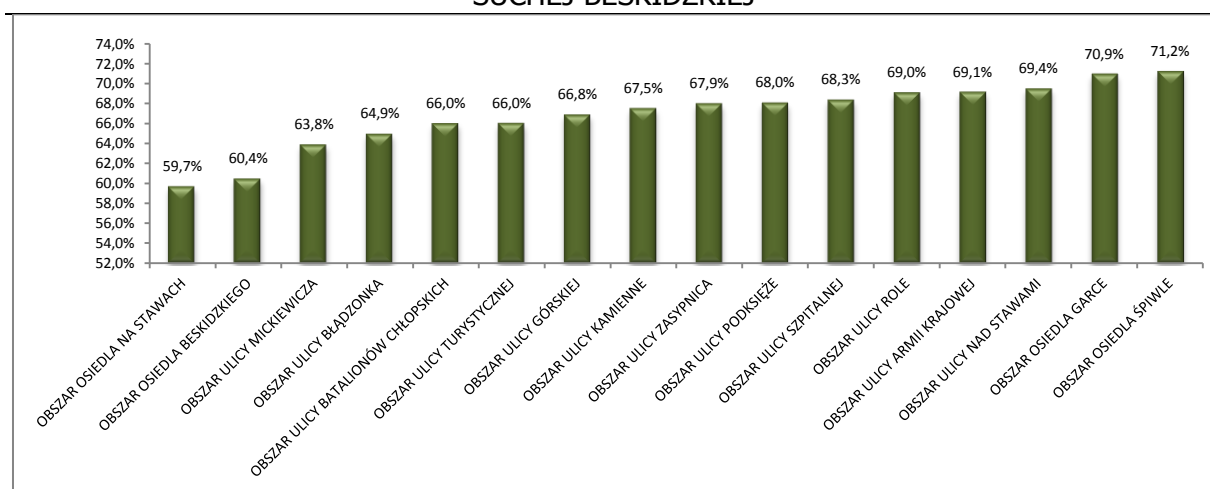
Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Suchej Beskidzkiej, opracowanie własne

Wykres 5. UDZIAŁ OSÓB W WIEKU POPRODUKCYJNYM W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH SUCHEJ BESKIDZKIEJ

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Suchej Beskidzkiej, opracowanie własne

Wykres 6. UDZIAŁ OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH SUCHEJ BESKIDZKIEJ

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Suchej Beskidzkiej, opracowanie własne

WNIOSKI - SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

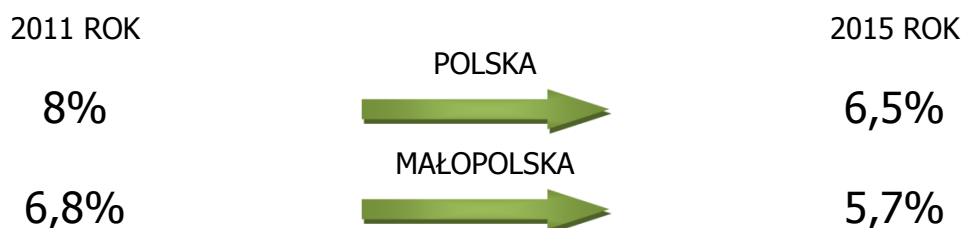
Jak wynika z przedstawionych wyżej analiz, w Suchoj Beskidzkiej obserwuje się procesy spadku liczby mieszkańców oraz starzenia się społeczeństwa. W ciągu ubiegłych 5 lat o ok. 3% zwiększył się udział osób w wieku emerytalnym i o tyle samo - zmniejszył się udział osób w wieku produkcyjnym.

Największy udział seniorów odnotowano na osiedlach mieszkaniowych: Beskidzkim i Na Stawach. Tutaj też zaobserwowano największy spadek liczby mieszkańców, co jedynie częściowo można tłumaczyć przenoszeniem się mieszkańców na obszary zabudowy jednorodzinnej (np. ulica Nad Stawami).

2.2 BEZROBOCIE

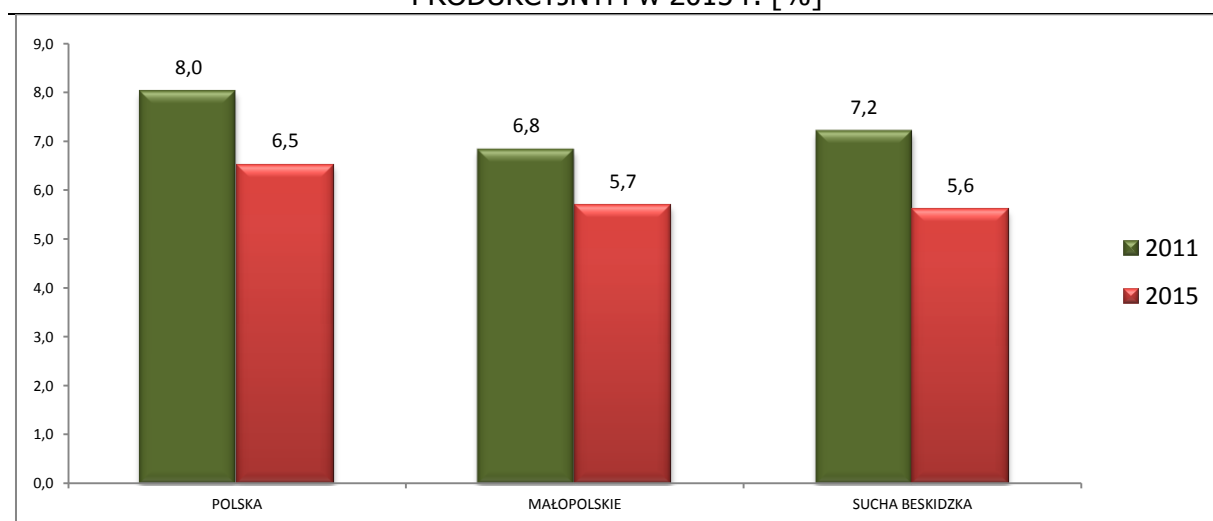
Dane przywoływane w dokumencie dotyczą bezrobocia rozumianego jako odsetek osób zarejestrowanych jako bezrobotne w grupie osób w wieku produkcyjnym. Bezrobotny zarejestrowany to osoba, która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego, niezatrudniona i niewykonywająca innej pracy zarobkowej, zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy i zarejestrowana we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukująca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

Poprawa parametrów gospodarczych w kraju wpłynęła na odczuwalną poprawę sytuacji materialnej gospodarstw domowych. W ciągu minionej dekady w kraju wyraźnie zmniejszyło się bezrobocie - obecny stały trend spadkowy notowany jest od 2013 roku.

W kraju poziom bezrobocia zmniejszył się w ciągu ubiegłych 5 lat z 8% do 6,5%, a w Małopolsce z 6,8% do 5,7%.

Wykres 7. UDZIAŁ ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH WŚRÓD OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM w 2015 r. [%]

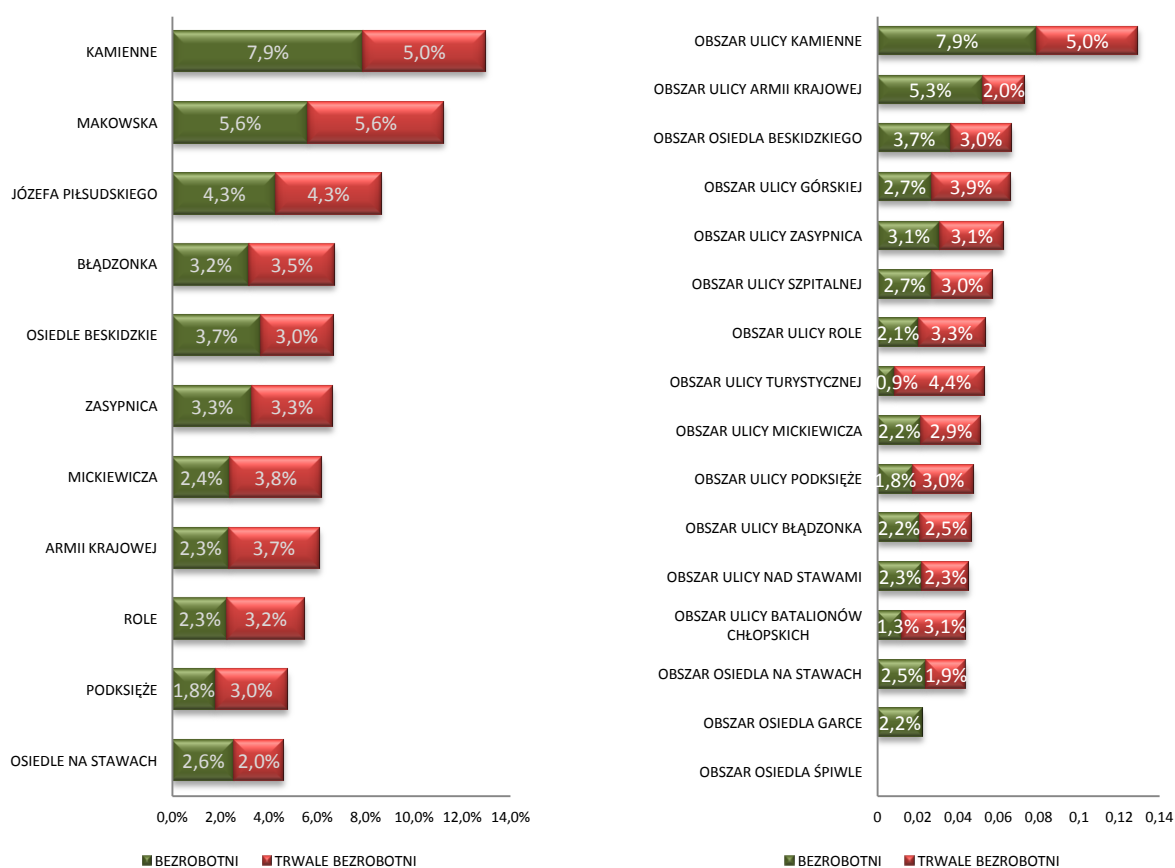

Źródło: GUS

Parametry bezrobocia w Suchej Beskidzkiej niemal idealnie wpasowują się w średnią województwa małopolskiego. W mieście zlokalizowano obszary, w których bezrobocie utrzymuje się na wysokim poziomie, jednak ze względu na niewielką populację, stanowi to problem o ograniczonym zakresie.

Dwucyfrowe bezrobocie utrzymywało się w granicach obszaru ulicy Kamienne, gdzie na 139 osób w wieku produkcyjnym, 18 pozostawało bez pracy, w tym 11 osób było trwale bezrobotnych. Łączne bezrobocie wynosiło tu na koniec 2015 roku 12,9%. W pozostałych obszarach, w tym na dużych osiedlach budynków wielorodzinnych bezrobocie było zbliżone do średniej województwa małopolskiego - w najliczniejszych jednostkach terytorialnych wahało się od 4,4% do 7,3%.

²Wykres 8. BEZROBOCIE W JEDNOSTKACH TERYTORIALNYCH SUCHEJ BESKIDZKIEJ

Dane PUP w Suchej Beskidzkiej, opracowanie własne

2.3 UBÓSTWO I POMOC SPOŁĘCZNA

Termin "ubóstwo" może być rozumiany na różne sposoby. Zasadniczo wyróżnia się jego dwa typy: ubóstwo absolutne, rozumiane jako brak możliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych czy społecznych oraz ubóstwo relatywne - w tym przypadku bierze się pod uwagę dystans dzielący poziom życia jednostki czy gospodarstwa domowego od średniego poziomu życia.

² W wykresie po lewej stronie uwzględniono te ulice, przy których mieszkało przynajmniej 10 osób bezrobotnych.

Pomimo złożoności pojęcia, wciąż podstawowym parametrem określającym poziom ubóstwa jest skala dochodów. Tzw. ustawowa granica ubóstwa aktualizowana jest co 3 lata na drodze rozporządzenia Rady Ministrów³, stanowiącego uszczegółowienie zapisów Ustawy z dn. 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Od 1 października 2015 roku obowiązującymi kryteriami dochodowymi są:

- dla osoby samotnie gospodarującej – dochód w wysokości 634 zł,
- dla osoby w rodzinie – dochód w wysokości 514 zł;

POMOC SPOŁECZNA

Za pomoc społeczną w gminie (mieście), stanowiącą główne narzędzie przeciwdziałania ubóstwu, odpowiada Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, działający na podstawie Ustawy z dn. 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Podstawę i opis możliwych przyczyn udzielenia pomocy społecznej stanowi art. 7 Ustawy. Poza ubóstwem, do najważniejszych zalicza się: bezdomność, bezrobocie, alkoholizm i niepełnosprawność.

Oznacza to, że fakt korzystania z pomocy społecznej nie jest tożsamy z doświadczaniem ubóstwa. W 2014 roku ze środowiskowej pomocy społecznej korzystało prawie 8% ludności kraju (2,95 mln ludzi), z czego 2,05 mln ludzi w kraju żyło w rodzinach, spełniających kryterium dochodowe ubóstwa.

Jak wynika z analizy GUS pn. "Ubóstwo w Polsce w latach 2013 i 2014", w tym obszarze najbardziej zagrożoną grupą są dzieci i młodzież. Ponad 10% z nich żyje w skrajnym ubóstwie, podczas gdy analogiczny współczynnik dla osób w wieku produkcyjnym wynosi 7%, a dla osób w wieku poprodukcyjnym - 4,3%. Stąd w polityce społecznej przewidziano odrębne narzędzia dla przeciwdziałania zjawisku właśnie wśród najmłodszych, przede wszystkim zasiłki na dziecko.

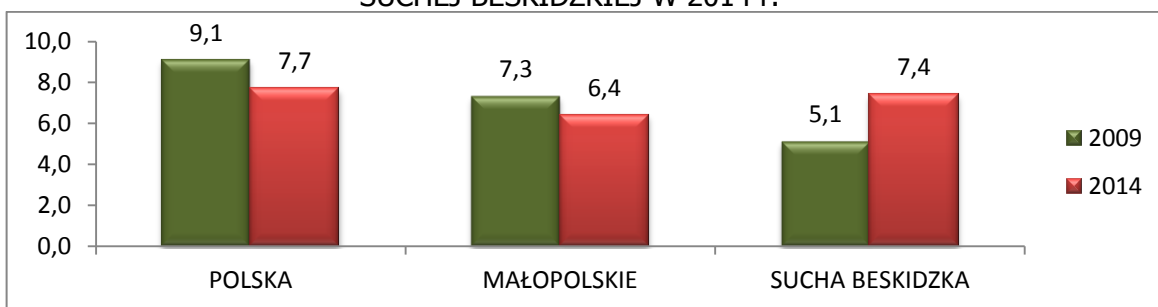
Fakt przyznania zasiłku na dziecko uzależniony jest przede wszystkim od spełnienia kryterium dochodowego - średnie dochody na osobę w rodzinie nie mogą przekraczać 674 zł lub 764 zł, w przypadku dziecka niepełnosprawnego.

W ostatnich latach zapotrzebowanie na pomoc społeczną w kraju i województwie systematycznie malało. Jej zasięg zmniejszył się w latach 2009 - 2014 z 9,1 do 7,7% osób w skali kraju oraz z 7,3% do 6,4% w Małopolsce.

Jeśli brać pod uwagę teren całego miasta Sucha Beskidzka, notuje się tu nieco wyższy niż przeciętnie w Małopolsce poziom wsparcia - w 2014 roku otrzymało je 7,4% mieszkańców. Zdecydowanie istotniejsza dla oceny potrzeb rewitalizacyjnych jest jednak nie tyle poziom zapotrzebowania, co tendencja. W ciągu lat 2009 - 2014 odsetek osób otrzymujących wsparcie zwiększył się niemal o połowę.

³ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Wykres 9. ZASIĘG KORZYSTANIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ W POLSCE, MAŁOPOLSCE I SUCHEJ BESKIDZKIEJ W 2014 r.

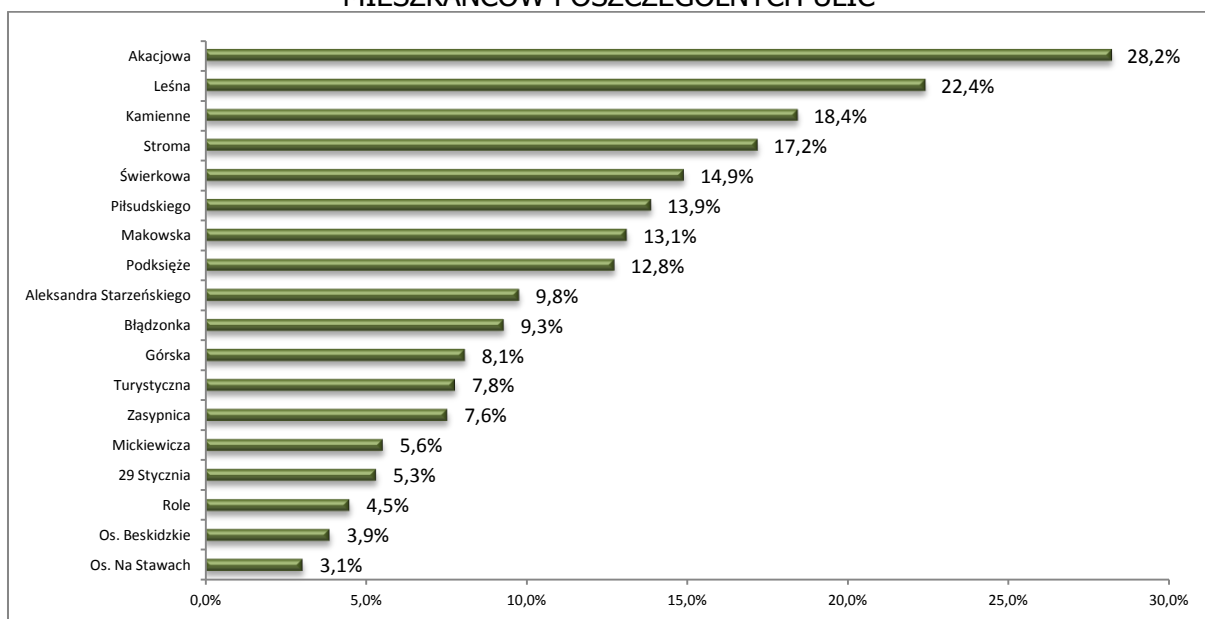
Źródło: GUS

Poniżej przedstawiono wskaźnik świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, udzielanych w ramach pomocy społecznej w poszczególnych jednostkach terytorialnych. Wskaźnik dotyczy liczby osób w rodzinach, które otrzymały świadczenie.

W 2015 roku wsparcia udzielono 198 rodzinom, do których należało 558 osób. Oznacza to, że pomoc została przeznaczona dla nieco ponad 6% mieszkańców.

Poniżej przedstawiono udział osób otrzymujących świadczenie w ogólnej liczbie mieszkańców ulic. Wzięto pod uwagę jedynie te ulice, na których wsparcie w tej formie otrzymywało przynajmniej 10 osób.

Wykres 10. UDZIAŁ OSÓB OTRZYMUJĄCYCH ŚWIADCZENIE POMOCY SPOŁECZNEJ WŚRÓD MIESZKAŃCÓW POSZCZEGÓLNYCH ULIC

Źródło: MOPS w Suchej Beskidzkiej, opracowanie własne

W 2015 roku na terenie Suchej Beskidzkiej podjęto 1355 indywidualnych decyzji o udzieleniu świadczenia pomocy społecznej (pieniężnego lub niepieniężnego).

Podobnie jak w przypadku liczby mieszkańców, którym udzielana jest pomoc, tutaj również zdiagnozowano znaczne różnice w poszczególnych jednostkach terytorialnych.

Zdecydowanie największe zapotrzebowanie na pomoc zdiagnozowano w obszarze ulicy Kamienne (451,5 decyzji / 1000 mieszkańców). Pomoc w ponadprzeciętnym zakresie udzielano też mieszkańcom obszarów ulic:

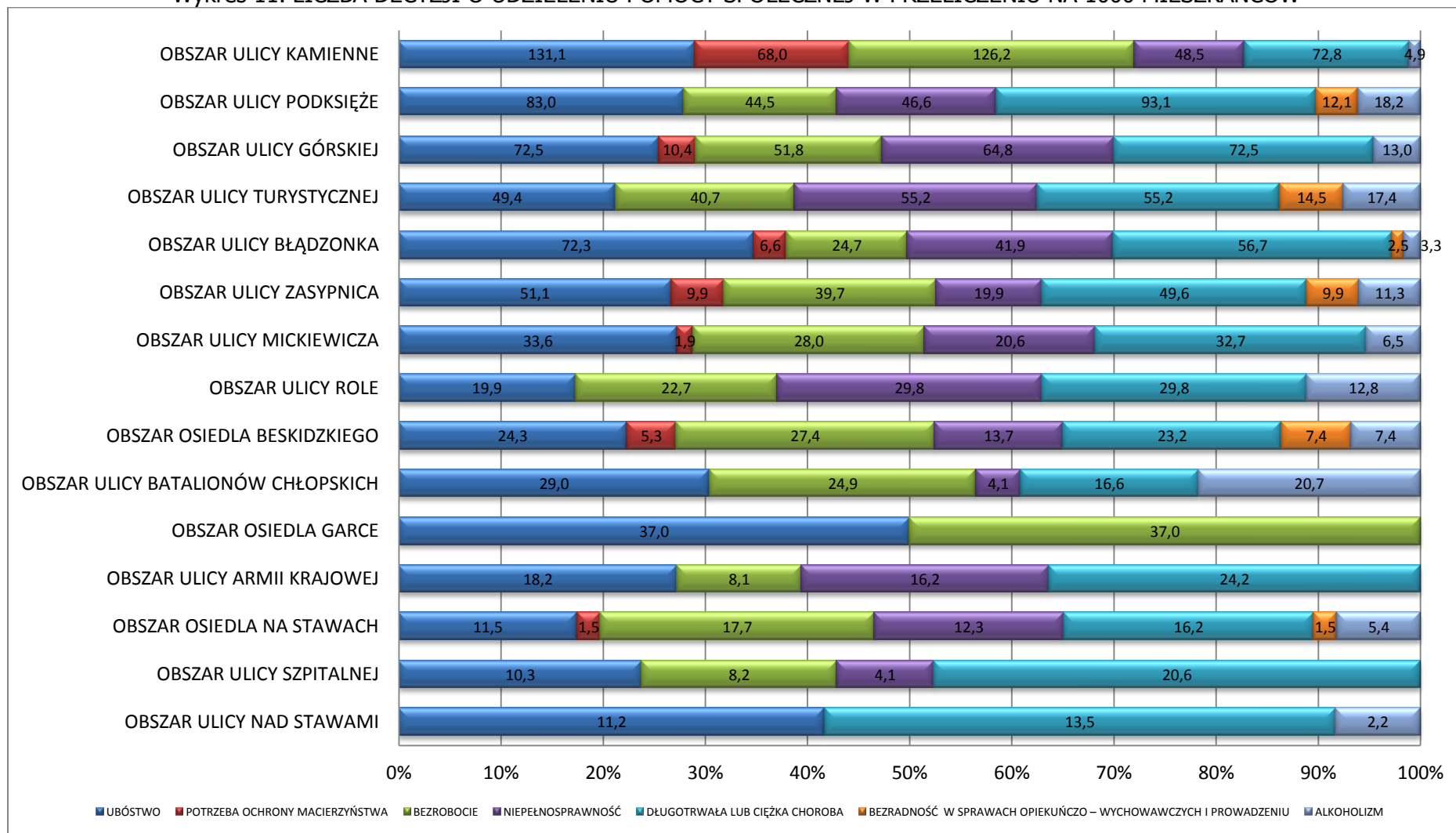
- Podksięże - 291,5 decyzji / 1000 mieszkańców,
- Górskiej - 287,6 decyzji / 1000 mieszkańców,
- Turystycznej - 232,6 decyzji / 1000 mieszkańców,
- Błądzonka - 211,2 decyzji / 1000 mieszkańców.

Najmniejszy poziom wsparcia w ramach pomocy społecznej zaobserwowano w obszarze ulic:

- Ulicy Nad Stawami - 29,2 decyzje / 1000 mieszkańców,
- Ulicy Szpitalnej - 47,3 decyzje / 1000 mieszkańców,
- Osiedla Na Stawach - 72,4 decyzje / 1000 mieszkańców,
- Osiedla Garce - 74,1 decyzje / 1000 mieszkańców.

W poniższej tabeli uwzględniono najistotniejsze przyczyny udzielania pomocy społecznej. Nie wzięto pod uwagę przyczyn, w związku z którymi nie udzielano pomocy (sieroctwo, narkomania, sytuacja kryzysowa, trudności w integracji osób) lub udzielano pomoc sporadycznie (zdarzenie losowe - 1 decyzja, bezdomność - 5 decyzji, trudności w dostosowaniu po wyjściu z zakładu karnego - 12 decyzji, przemoc w rodzinie - 13 decyzji).

Wykres 11. LICZBA DECYZJI O UDZIELENIU POMOCY SPOŁECZNEJ W PRZELICZENIU NA 1000 MIESZKAŃCÓW

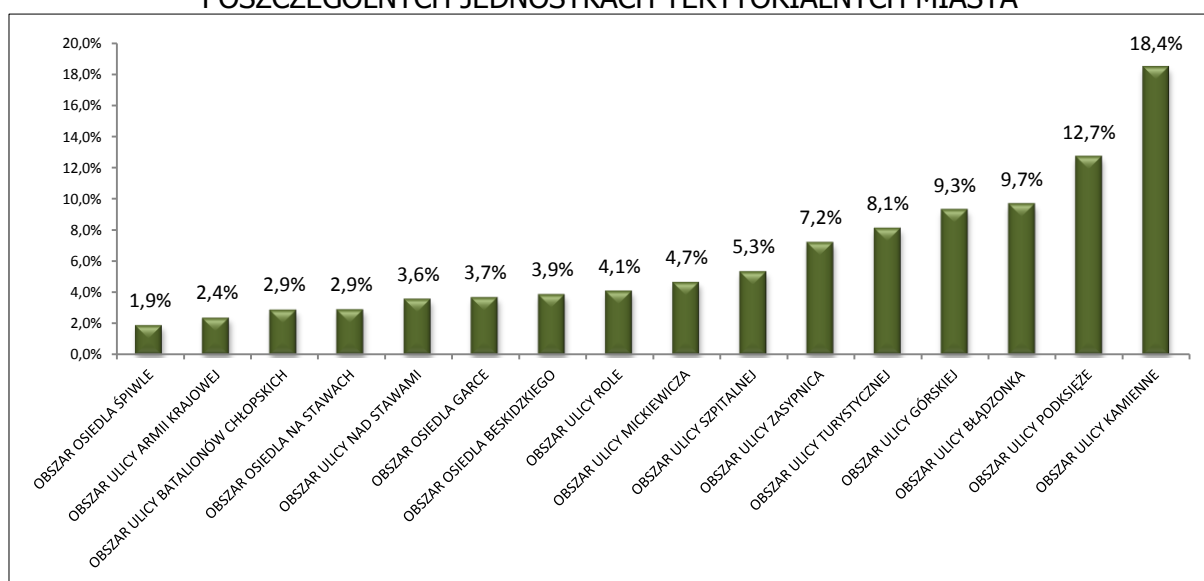

Źródło: MOPS w Suchej Beskidzkiej, opracowanie własne

Zdecydowanie największe zapotrzebowanie na pomoc wykazywali mieszkańcy jednego z mniej licznych obszarów - obszaru ulicy Kamienne. Łącznie pomoc finansową i niefinansową otrzymywało tu 12 rodzin (38 na 206 mieszkańców).

Ponadto wyższa niż przeciętnie w mieście pomoc trafiała do obszaru ulic Podksiężę (12,7%) Bładzonka (9,7% mieszkańców), Górskiej (9,3%), Turystycznej (8,1%) i Zasypnica (7,2%). Warto przy tym zauważyć, że stosunkowo niewielkie zapotrzebowanie na wsparcie wykazywali mieszkańcy osiedli budynków wielorodzinnych - Osiedla na Stawach (2,9%) i Osiedla Beskidzkiego (3,9%).

Wykres 12. SKALA PRYZNAWANIA ŚWIADCZEŃ PIENIĘŻNYCH I NIEPIENIĘŻNYCH W POSZCZEGÓLNYCH JEDNOSTKACH TERYTORIALNYCH MIASTA

Źródło: MOPS w Suchej Beskidzkiej, opracowanie własne

WNIOSKI - BEZROBOCIE I POMOC SPOŁECZNA

Zdecydowanie największy udział osób bezrobotnych, a także zapotrzebowanie na pomoc społeczną zaobserwowano w stosunkowo nielicznym (ok. 200 mieszkańców) obszarze ulicy Kamienne.

Pod względem bezrobocia, w pozostałych obszarach nie notowano znacznych odstępstw od średniej w mieście, wynoszącej 5,6%. Problemy w zakresie ponadprzeciętnego uzależnienia od pomocy społecznej notowano w obszarach ulic: Podksiężę, Górskiej, Turystycznej i Bładzonka.

Niewielki udział przyznawanych zasiłków odnotowywano na osiedlach Beskidzkim i Na Stawach. Po części należy to łączyć z faktem, iż osiedla te zamieszkiwane są w ok. 30% przez osoby w wieku poprodukcyjnym, a zatem posiadających świadczenia emerytalne (statystyki krajowe pokazują, że osoby w wieku emerytalnym w najmniejszym stopniu zagrożone są problemem ubóstwa).

2.4 EDUKACJA I OPIEKA NAD DZIEĆMI

Punktem docelowym dla jednostek samorządu terytorialnego, odnośnie zapewnienia dzieciom opieki w żłobkach oraz wychowania przedszkolnego są cele barcelońskie, zakładające zabezpieczenie na terenie państw Unii Europejskiej:

- 33% miejsc w żłobkach dla dzieci w wieku 0-3 lat,
- 90% w przedszkolach dla dzieci w wieku przedszkolnym⁴.

Tabela 7. PLACÓWKI SZKOLNE I WYCHOWAWCZE W SUCHEJ BESKIDZKIEJ

ŻŁOBKI / KLUBY DZIECIĘCE	
Klub Malucha	ul. Role 89
PRZEDSZKOLA	
Miejskie Przedszkole Samorządowe	Ul. Mickiewicza 23
Przedszkole Lobus	Ul. Mickiewicza 39
Przedszkole Niepubliczne "Bajkowe Ranczo"	Ul. Batalionów Chłopskich 260
SZKOŁY PODSTAWOWE	
Szkoła Podstawowa nr 1 (w ramach zespołu szkół)	ul. Pułkownika Semika 3
Szkoła Podstawowa Nr 2	ul. Zasypnicka 1
Filia Szkoły Podstawowej Nr 2	ul. Błędzonka 73
GIMNAZJA	
Gimnazjum nr 1 (w ramach zespołu szkół)	ul. Pułkownika Semika 3
SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE	
Zespół Szkół Ogólnokształcących - Liceum Ogólnokształcące	Ul. Pułkownika Semika 1
Zespół Szkół im. Walerego Goetla	Ul. Kościelna 5
Zespół Szkół im. Wincentego Witosa	Ul. Spółdzielców 1
POZOSTAŁE	
Szkoła Muzyczna I stopnia	ul. Zasypnicka 1
Wyższa Szkoła Turystyki i Ekologii	Ul. Zamkowa 1

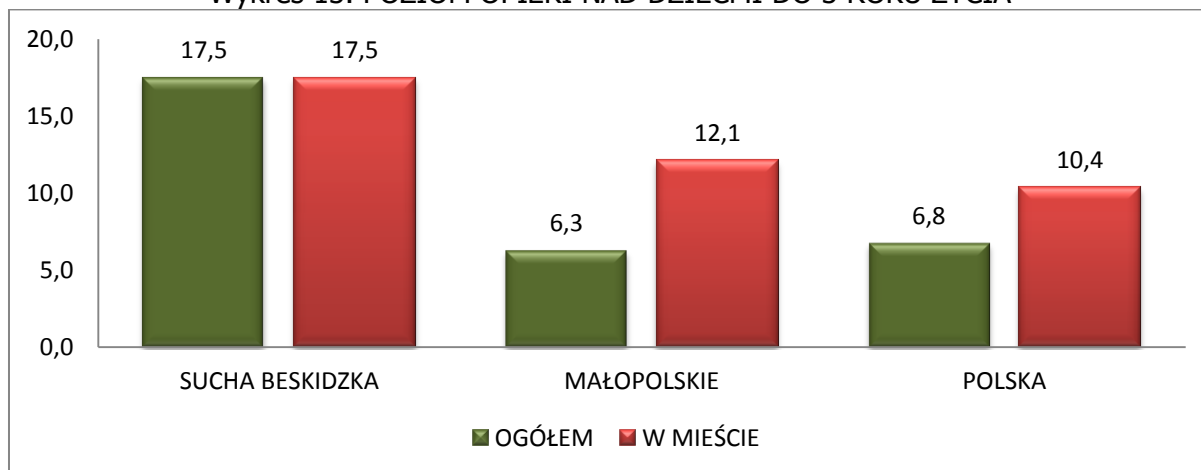
Źródło: www.sucha-beskidzka.pl

OPIEKA W ŻŁOBKU

Opiekę dzieciom do 3. roku życia zapewnia zlokalizowany przy ulicy Role 89 "Klub Malucha". W 2014 roku opieką objętych było 44 dzieci, tj. 17,5% wszystkich, spośród 251 dzieci w wieku żłobkowym. Z punktu widzenia przywoływanych wyżej celów, tj. zapewnienia miejsc w żłobkach 1/3 dzieci w danym wieku, jest to deficyt. Na tle pozostałych obszarów kraju i województwa, Sucha Beskidzka charakteryzuje się jednak bardzo wysokimi parametrami w tym obszarze. Przeciętnie w województwie małopolskim opieką objętych było bowiem 6,3% dzieci, a w obszarach miejskich - 12,1%.

⁴ „Cele barcelońskie. Rozwój struktur opieki nad dziećmi w Europie na rzecz trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu”

Wykres 13. POZIOM OPIEKI NAD DZIEĆMI DO 3 ROKU ŻYCIA

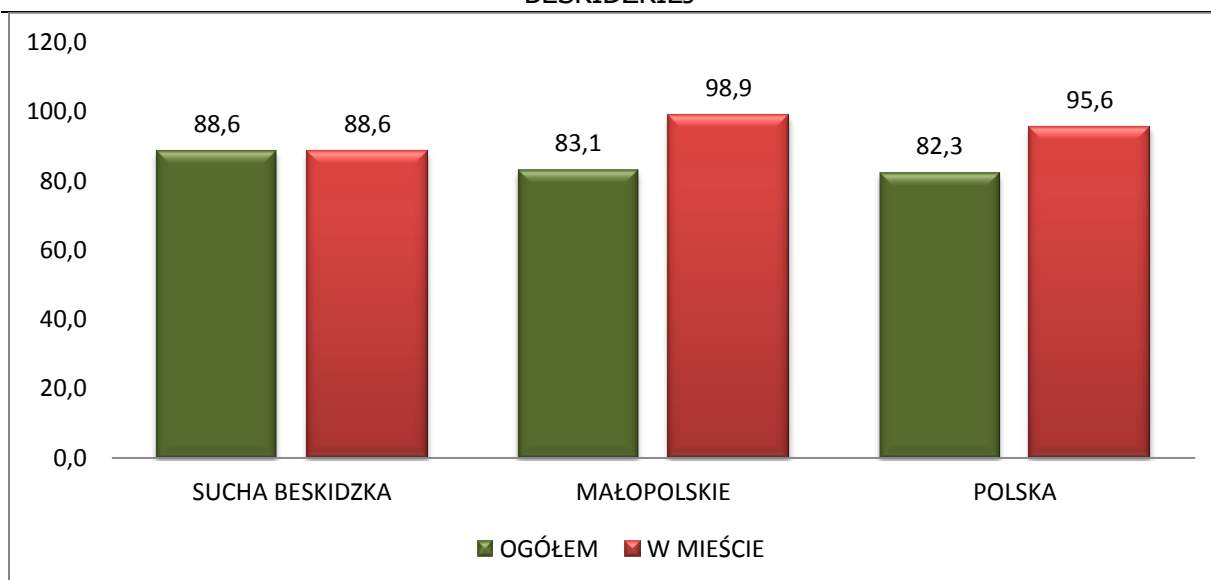

Źródło: GUS

OPIEKA PRZEDSZKOLNA

W mieście dostępna jest zarówno publiczna, jak i prywatna oferta wychowania przedszkolnego. Wszystkie 3 placówki zlokalizowane są w centrum miasta (ul. Mickiewicza i Batalionów Chłopskich). Z punktu widzenia przywoływanych wcześniej celów dla obszarów Unii Europejskiej, a także średnich parametrów w województwie, należy uznać, że poziom dostępności do przedszkoli jest w Suchej Beskidzkiej zadowalający.

Wykres 14. DZIECI OBJĘTE OPIEKĄ PRZEDSZKOLNĄ W POLSCE, MAŁOPOLSCE I SUCHEJ BESKIDZKIEJ

Źródło: GUS

W 2015 roku do szkół podstawowych i gimnazjum w Suchej Beskidzkiej uczęszczało 844 uczniów, z czego 593 do szkół podstawowych, a 251 do gimnazjum. Najmniej liczną placówką była filia Szkoły Podstawowej nr 2, zlokalizowana przy ul. Błądzonka 73.

Tabela 8. ZESTAWIENIE LICZBY UCZNIÓW SZKÓŁ W SUCHEJ BESKIDZKIEJ W 2015 ROKU

SZKOŁA	ADRES	LICZBA UCZNIÓW
Szkoła Podstawowa Nr 1	ul. Pułkownika Semika 3	338
Szkoła Podstawowa Nr 2 - siedziba główna	ul. Zasywnicka 1	176
Szkoła Podstawowa Nr 2 - filia	ul. Bładzonka 73	79
Gimnazjum Nr 1	ul. Pułkownika Semika 3	251

Źródło: dane placówek edukacyjnych

Dla przedstawienia poziomu wyników uczniów porównano średnie wyników egzaminów (sprawdzian po 6. klasie szkoły podstawowej i egzamin gimnazjalny). Dla uzyskania pełniejszych wyników, a także określenia tendencji w poszczególnych placówkach, przedstawiono średnie dla lat 2011 - 2015. Dla egzaminów gimnazjalnych podano średnie wyniki z części humanistycznej, matematyczno-przyrodniczej i językowej w zakresie języka angielskiego na poziomie podstawowym, natomiast dla szkół ponadgimnazjalnych - wyniki matury pisemnej z języka polskiego, matematyki i języka angielskiego.

Tabela 9. WYNIKI SPRAWDZIANU PO 6. KLASIE W SZKOŁACH W SUCHEJ BESKIDZKIEJ W LATACH 2011 - 2015

SZKOŁA	WYNIKI SPRAWDZIANU PO 6. KLASIE SZKOŁY PODSTAWOWEJ W LATACH 2011 - 2015					ŚREDNI % WYNIK SPRAWDZIANU PO SZKOLE PODSTAWOWEJ LATACH 2011 - 2015	ŚREDNI % WYNIK SPRAWDZIANU PO SZKOLE PODSTAWOWEJ W LATACH 2011 - 2015 W WOJ.. MAŁOPOLSKIM	RÓŻNICA MIĘDZY ŚREDNIM WYNIKIEM W SZKOLE I ŚREDNIĄ W WOJ.. MAŁOPOLSKIM
	2011	2012	2013	2014	2015			
Zespół Szkół Szkoła Podstawowa Nr 1 i Gimnazjum w Suchej Beskidzkiej - Szkoła Podstawowa Nr 1	63	51	65	65	66,3	62,06	64,8	-2,74
Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Wł. Broniewskiego w Suchej Beskidzkiej	70	67	67	73	69	69,2	64,8	+4,4
Filia Szkoły Podstawowej Nr 2 w Suchej Beskidzkiej	63	47	53	63	63	57,8	64,8	-7
ŁĄCZNIE (SZKOŁY)	65,3	55,0	61,7	67,0	66,1	63,0	b/d	-1,8
ŁĄCZNIE (UCZNIOWIE)	65,5	56,1	64,7	66,8	70,3	64,7	64,8	+0,1

Źródło: OKE Kraków, opracowanie własne

Przedstawione w tabeli dane wskazują na znaczne różnice poziomu nauczania w poszczególnych placówkach. Zdecydowanie najlepsze wyniki uzyskiwały dzieci w Szkole Podstawowej nr 2 im Władysława Broniewskiego. Średnia z lat 2011 - 2015 wskazuje na wynik lepszy o 4,4% niż średnia województwa małopolskiego oraz o 6,2% niż średnia w mieście.

Najśłabsze wyniki uzyskiwały dzieci z filii szkoły - wynik słabszy aż o 7% w porównaniu z przeciętnymi wynikami w województwie małopolskim oraz o 5,2% słabszy niż przeciętnie w mieście.

Tabela 10. WYNIKI EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W SUCHEJ BESKIDZKIEJ - LATA 2011 - 2015

SZKOŁA	WYNIKI EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W LATACH 2011 - 2015					ŚREDNI % WYNIK EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W LATACH 2011 - 2015	ŚREDNI % WYNIK EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W LATACH 2011 - 2015 W WOJ. MAŁOPOLSKIM	RÓŻNICA MIĘDZY ŚREDNIM WYNIKIEM W SZKOLE I ŚREDNIĄ W WOJ. MAŁOPOLSKIM
	2011	2012	2013	2014	2015			
Gimnazjum nr 1 (w ramach zespołu szkół)	51	61,4	60,6	63,1	58,9	59	59,14	0,14

Źródło: OKE Kraków, opracowanie własne

W mieście działa tylko jedno gimnazjum. Porównanie wyników egzaminów ze średnią województwa małopolskiego wskazuje, że reprezentuje ono średni poziom. Brak danych statystycznych wskazujących na trudności w nauce młodzieży pochodzącej z konkretnego obszaru miasta.

Wyniki egzaminów maturalnych, analogicznie do szkół na pozostałych poziomach przedstawiono w formie średniej z lat 2011 - 2015. Wzięto przy tym pod uwagę wyniki egzaminu pisemnego z języka polskiego, matematyki i języka angielskiego (wszystkie - poziom podstawowy). Dane statystyczne wskazują, że LO im. Marii Skłodowskiej - Curie reprezentuje wysoki poziom.

Tabela 11. WYNIKI EGZAMINU MATURALNEGO W LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM W SUCHEJ BESKIDZKIEJ

SZKOŁA	WYNIKI SPRAWDZIANU PO 6. KLASIE SZKOŁY PODSTAWOWEJ W LATACH 2011 - 2015					ŚREDNI % WYNIK SPRAWDZIANU PO SZKOLE PONADGIMNAZJALNEJ W LATACH 2011 - 2015	ŚREDNI % WYNIK SPRAWDZIANU PO SZKOLE PONADGIMNAZJALNEJ W LATACH 2011 - 2015 W WOJ. MAŁOPOLSKIM	RÓŻNICA MIĘDZY ŚREDNIM WYNIKIEM W SZKOLE I ŚREDNIĄ W WOJ. MAŁOPOLSKIM
	2011	2012	2013	2014	2015			
Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej - Curie	69	70	68,6	63,8	69,7	68,8	61,2	+7,6

Źródło: OKE Kraków, opracowanie własne

W mieście działają również dwa technika. Uznaje się, że porównywanie średnich wyników egzaminu maturalnego w liceum i technikum byłoby błędem metodologicznym (wyniki w technikach niemal zawsze znacznie odbiegają od wyników w liceum ogólnokształcącym).

Dla określenia poziomu techników skorzystano z rankingu, przygotowanego przez branżowy miesięcznik "Perspektywy". W 2016 roku najważniejsze szkoły ponadgimnazjalne w mieście (również technika) zajęły wysokie i zbliżone miejsca w zestawieniu.

Tabela 12. SZKOŁY PONADGIMNAZJALNE W SUCHEJ BESKIDZKIEJ - RANKING "PERSPEKTYWY"

	POZYCJA W MAŁOPOLSCE		LICZBA SZKÓŁ W MAŁOPOLSCE
	RANKING SZKÓŁ ŚREDNICH	RANKING TECHNIKÓW	
Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej -Curie	35		225
Technikum w ZS im. Wincentego Witosa		7	147
Technikum w ZS im. Walerego Goetla		10	147

Źródło: www.perspektywy.pl

Jak wskazano wyżej, analiza danych statystycznych odnośnie końcowych wyników egzaminów może być tylko częściową wskazówką (zwłaszcza, kiedy mamy do czynienia z ograniczoną liczbą zdających). W takich sytuacjach z pomocą przychodzi współczynnik edukacyjnej wartości dodanej (EWD), pozwalający porównać wyniki uczniów na początku i na końcu nauki w danej placówce. Dzięki temu minimalizuje się wpływ takich czynników jak kapitał kulturowy wyniesiony z domu lub możliwości finansowania dodatkowych zajęć przez rodziców, a wysuwa się na pierwszy plan poziom nauczania w danej szkole.

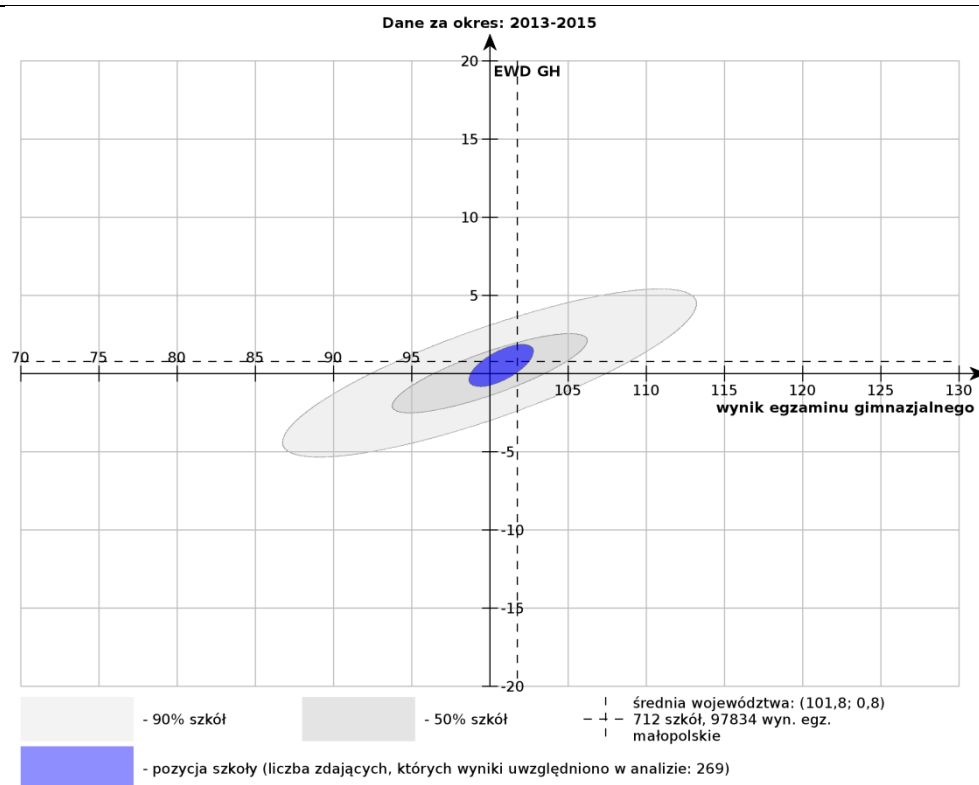
Tabela 13. MODEL EDUKACYJNEJ WARTOŚCI DODANEJ

KAPITAŁ KULTUROWY UCZNIÓW WYNIESIONY Z DOMU	SŁABE WYNIKI W NAUCE	ŚREDNIE WYNIKI W NAUCE	DOBRE WYNIKI W NAUCE
WYSOKI	EWD - UJEMNY (BARDZO NISKI)	EWD - UJEMNY	EWD - DODATNI
NISKI	EWD - NEUTRALNY	EWD - DODATNI	EWD - DODATNI (BARDZO WYSOKI)

Źródło: <http://ewd.edu.pl>, Instytut Badań Edukacyjnych

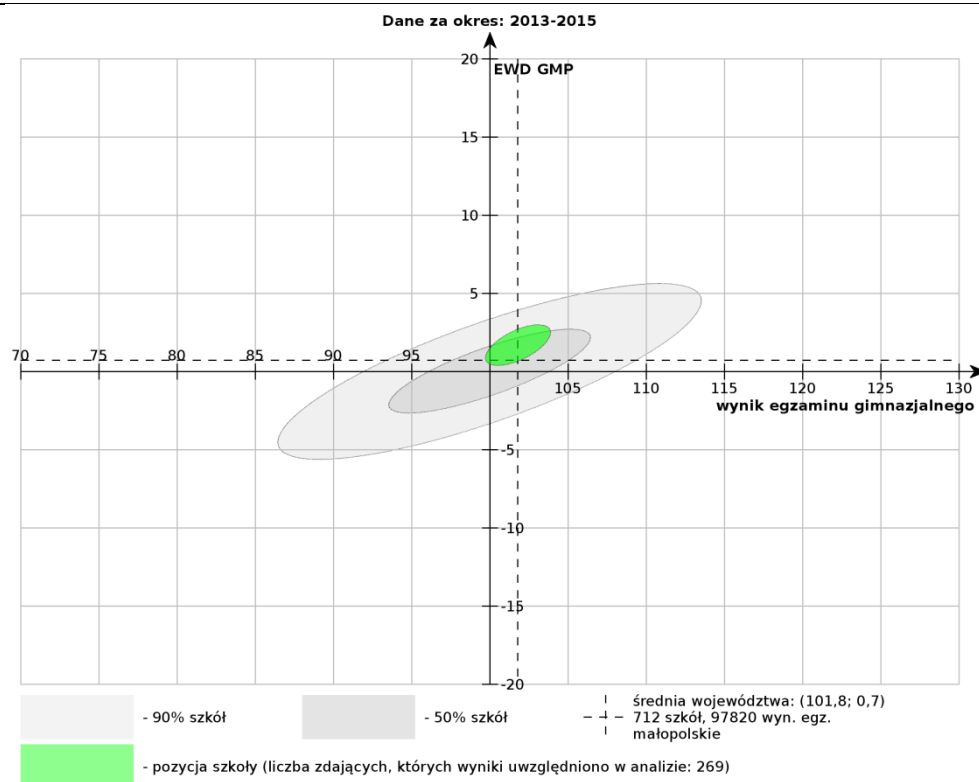
W Polsce EWD oblicza się przede wszystkim dla gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. Poniżej przedstawiono parametry dla: gimnazjum, liceum ogólnokształcącego i techników. Wykorzystano przy tym materiały graficzne Instytutu Badań Edukacyjnych.

Wykres 15. EDUKACYJNA WARTOŚĆ DODANA GIMNAZJUM W SUCHEJ BESKIDZKIEJ W ZAKRESIE PRZEDMIOTÓW HUMANISTYCZNYCH

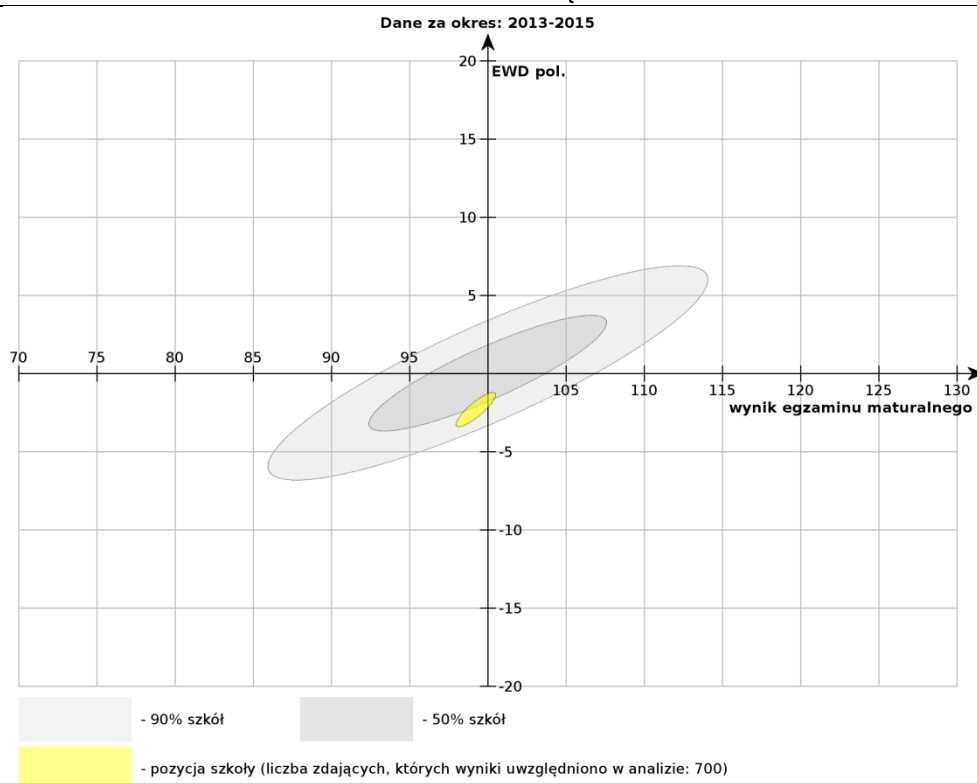
Źródło: <http://ewd.edu.pl>, Instytut Badań Edukacyjnych

Wykres 16. EDUKACYJNA WARTOŚĆ DODANA GIMNAZJUM W SUCHEJ BESKIDZKIEJ W ZAKRESIE PRZEDMIOTÓW MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZYCH

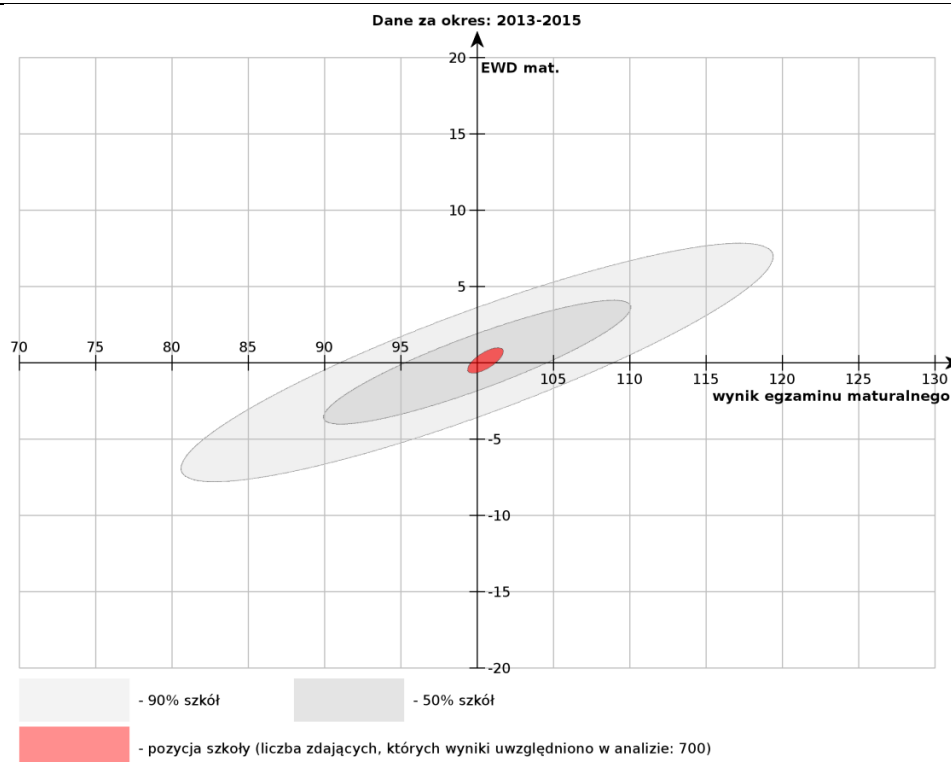
Źródło: <http://ewd.edu.pl>, Instytut Badań Edukacyjnych

Wykres 17. EDUKACYJNA WARTOŚĆ DODANA LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO W SUCHEJ BESKIDZKIEJ W ZAKRESIE JĘZYKA POLSKIEGO

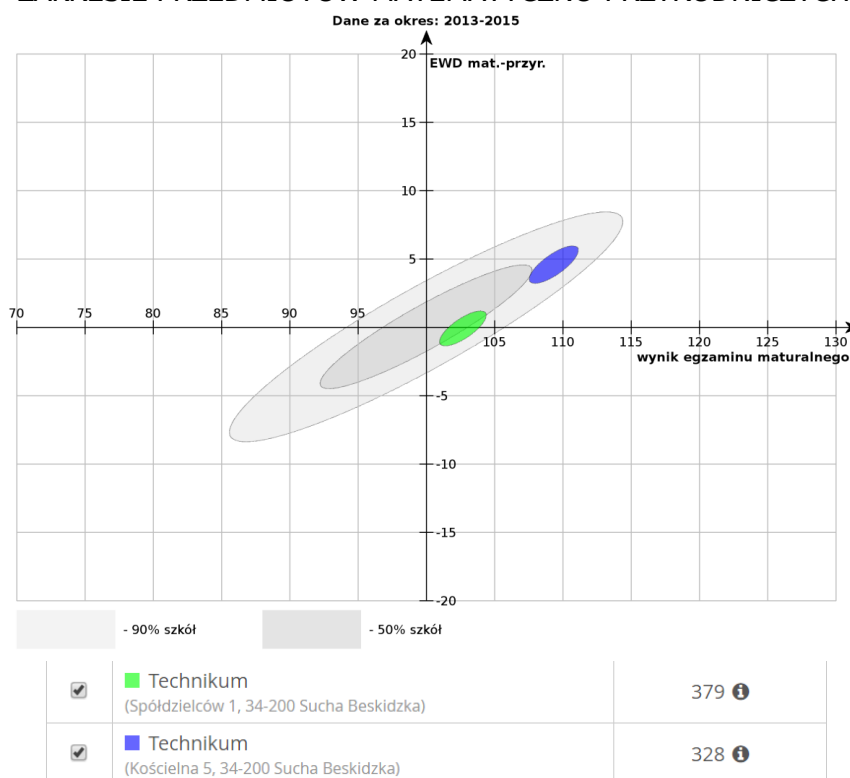
Źródło: <http://ewd.edu.pl>, Instytut Badań Edukacyjnych

Wykres 18. EDUKACYJNA WARTOŚĆ DODANA LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO W SUCHEJ BESKIDZKIEJ W ZAKRESIE MATEMATYKI

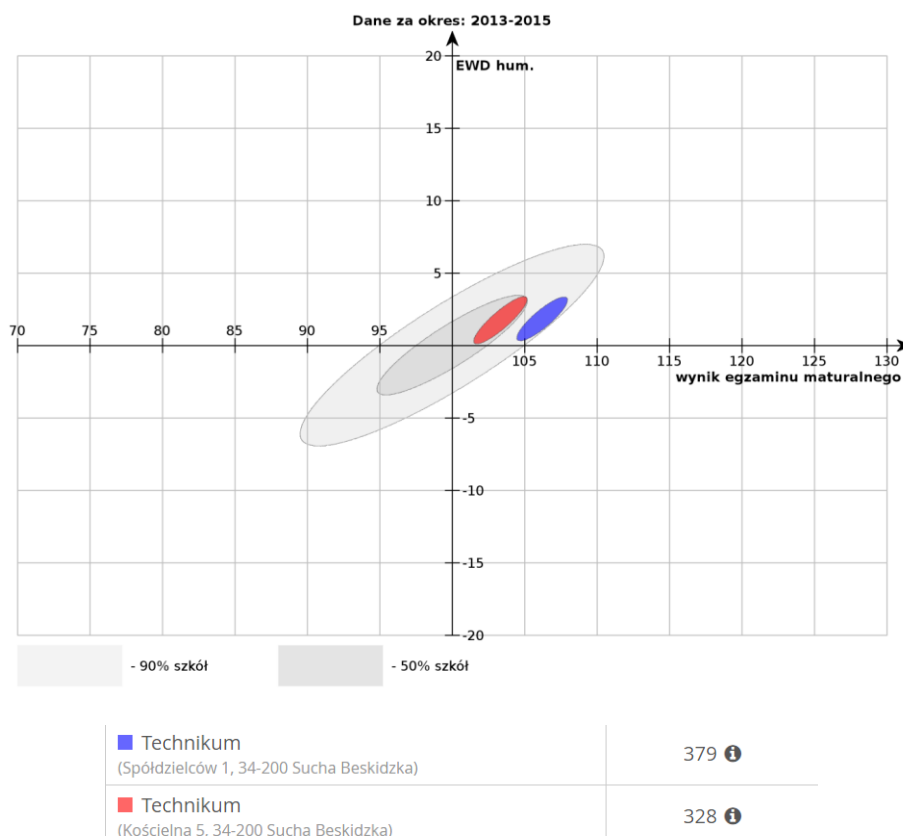
Źródło: <http://ewd.edu.pl>, Instytut Badań Edukacyjnych

Wykres 19. EDUKACYJNA WARTOŚĆ DODANA TECHNIKÓW W SUCHEJ BESKIDZKIEJ W ZAKRESIE PRZEDMIOTÓW MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZYCH

Źródło: <http://ewd.edu.pl>, Instytut Badań Edukacyjnych

Wykres 20. EDUKACYJNA WARTOŚĆ DODANA TECHNIKÓW W SUCHEJ BESKIDZKIEJ W ZAKRESIE PRZEDMIOTÓW HUMANISTYCZNYCH

Źródło: <http://ewd.edu.pl>, Instytut Badań Edukacyjnych

Powyższe wyniki EWD utrzymują się, zarówno w gimnazjum, jak i szkołach ponadgimnazjalnych w normie województwa małopolskiego, a czasem przekraczają średnie parametry. Warto zauważyć, że pod względem wartości dodanej, najlepiej wypadają technika, zwłaszcza w zakresie nauk matematyczno-przyrodniczych.

WNIOSKI - EDUKACJA

Powyższa analiza wykazała, że system edukacji należy do jednych z mocniejszych punktów sytuacji społecznej w Suchoj Beskidzkiej. Zdiagnozowany deficyt na poziomie szkoły podstawowej, widoczny jest w nieco niższych niż przeciętnie wynikach sprawdzianu po 6. klasie. Deficyt ten ustępuje jednak w dalszych etapach nauki - na poziomie gimnazjum młodzież uzyskuje wyniki porównywalne z wynikami w województwie Małopolskim. Na etapie ponadgimnazjalnym (liceum i technikum) wyniki w szkołach są zdecydowanie lepsze niż przeciętnie.

Częściowo wynika to z wysokiego poziomu nauczania w szkołach ponadgimnazjalnych (EWD najczęściej jest porównywalna lub nieco wyższa niż średnio w województwie) oraz z faktu, iż do szkół ponadgimnazjalnych przyjmowani są uczniowie z okolicznych wsi i miejscowości, legitymujący się dobrymi wynikami we wcześniejszych etapach nauki.

Biorąc pod uwagę terytorium miasta, jedyną placówką edukacyjną, w której zdiagnozowano sytuację kryzysową, obrazowaną niższymi wynikami egzaminów, jest filia Szkoły Podstawowej nr 2, zlokalizowana przy ul. Błądzonka 73.

2.5 KAPITAŁ SPOŁECZNY

Kapitał społeczny można zdefiniować za Francisem Fukuyamą jako „zestaw nieformalnych wartości i norm etycznych wspólnych dla członków określonej grupy i umożliwiających im skuteczne współdziałanie”. Wspólne wartości wzmacniają zaufanie, a to z kolei pozwala wspólnocie działać skuteczniej.

W społeczeństwach zachodnich, przejawem współdziałania obywateli na poziomie lokalnym są przede wszystkim zaangażowanie w sprawy samorządu lokalnego i aktywność w ramach organizacji pozarządowych.

Jak podkreślono w opracowanym w 2015 roku raporcie "Państwo i my. Osiem grzechów głównych Rzeczypospolitej" pod redakcją prof. Jerzego Hausnera, pomimo częstych dysfunkcji, instytucje samorządu lokalnego cieszą się pozytywnymi recenzjami blisko 2/3 obywateli.

Tabela 14. OCENA WŁADZ SAMORZĄDOWYCH W POLSCE W LATACH 2011 - 2015

OCENA WŁADZ MIASTA/GMINY	2011	2012	2013	2014	2015
Dobra	65 - 69%	60 - 63%	56 - 62%	59 - 65%	63%
Zła	20 - 24%	26 - 29%	27 - 34%	25 - 30%	23%

Źródło: "Państwo i my. Osiem grzechów głównych Rzeczypospolitej", CBOS

Parametrem, który służy najczęściej do opisu zaangażowania mieszkańców w sprawy społeczności lokalnej i kraju jest frekwencja wyborcza. W poniższej tabeli zestawiono poziomy frekwencji notowane w poszczególnych lokalach wyborczych w latach 2014 - 2015.

Tabela 15. FREKWENCJA WYBORCZA W SUCHEJ BESKIDZKIEJ W LATACH 2014 -2015 [%]

NR LOK.	SIEDZIBA LOKALU	ADRES	SEJM - 2015		PREZYDENT - 2015		SAMORZĄD - 2014		ŚREDNIA FREKWENCJA W LOKALACH
			W	M	W	M	W	M	
1	Szkoła Podstawowa Nr 2	ul. Zasywnicka 1	54,9	56,15	55,3	58,62	48,5	55,24	56,7
2	Zespół Szkół im. W. Witosa	ul. Spółdzielców 1		57,37		58,43		54,59	56,8
3	Zespół Szkół Ogólnokształcących	ul. Płk. Semika 1		56,95		56,18		56,51	56,5
4	Urząd Miejski	ul. Mickiewicza 19		52,79		52,69		53,76	53,1
5	Zespół Szkół im. W. Goetla	ul. Kościelna 5		54,63		56,23		55,85	55,6
6	Filia Szkoły Podstawowej Nr 2	ul. Błądzonka 73		58,22		62,99		60,75	60,7
7	Szpital Rejonowy	ul. Szpitalna 22		41,42		15,28		16,13	24,3
ŁĄCZNIE			54,9	56	55,3	57,5	48,5	50,4	54,6

Źródło: pkw.gov.pl

W - Województwo małopolskie

M - Miasto Sucha Beskidzka

Analiza frekwencji w poszczególnych lokalach wyborczych w Suchej Beskidzkiej nie wykazała deficytów w tym zakresie. We wszystkich obszarach miasta udział w wyborach był wyższy niż przeciętnie w województwie małopolskim. Nie odnotowano też wyraźnych odstępstw od średniej miejskiej w poszczególnych jednostkach, przy czym nie wzięto tu pod uwagę lokalu obsługującego specjalny obwód głosowania, tj. lokalu w Szpitalu Rejonowym (ul. Szpitalna 22).

2.5.1 ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Dla terminu "organizacje pozarządowe" wybrano wąską definicję, zaproponowaną przez Stowarzyszenie Klon/Jawor. "Organizacje pozarządowe" to stowarzyszenia i fundacje, bez uwzględnienia ochotniczych straży pożarnych, kół łowieckich, samorządu gospodarczego itp. Jak wskazują autorzy publikacji "Podstawowe fakty o organizacjach pozarządowych. Raport z badania 2012", stowarzyszenia i fundacje są "nowymi" podmiotami, które w przeciwieństwie do "starych", nie są zakorzenione w świadomości lokalnej⁵. Przyjęcie wąskiej definicji pozwala zatem lepiej opisać faktyczną aktywność mieszkańców⁶.

Wg najnowszych danych Stowarzyszenia Klon/Jawor, w 2016 roku w Polsce zarejestrowanych było 117 tys. stowarzyszeń i fundacji. Oznacza to, że na 1000 mieszkańców kraju, przypadają nieco ponad 3 organizacje pozarządowe.

Łącznie w Suchej Beskidzkiej zarejestrowane są 52 podmioty pozarządowe, w tym 25 organizacji, które spełniają przyjęte na początku założenia tj. bez związków zawodowych, organizacji rzemieślniczych, OSP, czy organizacji stanowiących oddziały terenowe organizacji ogólnopolskich. Spośród nich, 15 to organizacje, które mają charakter w pełni ogólnodostępny (odjęto 10 uczniowskich klubów sportowych). Ogólnie w mieście na 1000 mieszkańców przypada 2,7 organizacji pozarządowej oraz 1,6 organizacji bez uwzględnienia uczniowskich klubów sportowych.

⁵ Podstawowe fakty o organizacjach pozarządowych. Raport z badania 2012, Stowarzyszenie Klon/Jawor, Warszawa 2013

⁶ <http://fakty.ngo.pl/>

Sektor pozarządowy skupiony jest przede wszystkim w centrum miasta, tj. w obszarze ulicy Mickiewicza oraz Batalionów Chłopskich.

Poniżej przedstawiono dane odnośnie organizacji pozarządowych zarejestrowanych w poszczególnych jednostkach terytorialnych. Wzięto przy tym pod uwagę ogólną liczbę organizacji, ale też liczbę organizacji ogólnodostępnych, tj. z wyłączeniem uczniowskich klubów sportowych.

Tabela 16. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE NA TERENIE SUCHEJ BESKIDZKIEJ

OBSZAR	LICZBA ORGANIZACJI / ORGANIZACJI OGÓLNODOSTĘPNYCH	ORGANIZACJE POZARZĄDOWE	LICZBA MIESZKAŃCÓW	WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI	
				WSPÓŁCZYNNIK ORGANIZACJI	WSPÓŁCZYNNIK ORGANIZACJI OGÓLNODOSTĘPNYCH
OBSZAR ULICY BŁĄDZONKA	brak	brak	1217	0	0
OBSZAR ULICY ROLE	2 / 2	Stowarzyszenie Inicjatywa Beskidzka	704	2,84	2,84
		Suskie Stowarzyszenie Kobiet „Samopomoc”			
OBSZAR ULICY NAD STAWAMI	brak	brak	445	0	0
OBSZAR ULICY MICKIEWICZA	13 / 8	APURE Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Regionu	1070	12,15	7,48
		Ludowy Klub Sportowy „Technik”			
		Małopolskie Stowarzyszenie Promocji i Agroturystyki			
		Miejski Klub Sportowy „Babia Góra”			
		Stowarzyszenie „Akademia Europejska w Beskidach”			
		Stowarzyszenie „Dla Natury 2000”			
		Stowarzyszenie „Samorządowe Centrum Przedsiębiorczości i Rozwoju”			
		Stowarzyszenie Europejski Instytut Rozwoju Lokalnego			
		Stowarzyszenie Klub Zjednoczonej Europy			
		Towarzystwo Edukacji Informatycznej			
		Uczniowski Klub Sportowy „Jasień”			
		Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka”			
Uczniowski Klub Sportowy „Mechanik”					
OBSZAR ULICY SZPITALNEJ	1 / 1	Suski Klub Fantastyki	486	2,06	2,06
OBSZAR ULICY PODKSIĘŻE	brak	brak	494	0	0
OBSZAR ULICY ZASYPNICA	brak	brak	705	0	0
OBSZAR ULICY BATALIONÓW CHŁOPSKICH	2 / 1	Łucznicze Towarzystwo Sportowe „Zamek Suski”	241	8,3	4,15
		Towarzystwo Miłośników Ziemi Suskiej			

OBSZAR OSIEDLA NA STAWACH	2 / 1	Beskidzki Klub Karate	1299	1,54	0,77
		Stowarzyszenie „Susczy Seniorzy”			
OBSZAR OSIEDLA BESKIDZKIEGO	2 / 1	Stowarzyszenie „Moto Łaje Motocykliści Dzieciom”	948	2,11	1,05
		Uczniowski Klub Sportowy „Gladiator”			
OBSZAR ULICY KAMIENNE	brak	brak	206	0	0
OBSZAR ULICY TURYSTYCZNEJ	1 / 0	Uczniowski Klub Sportowy „Dziadki”	344	2,91	0
OBSZAR ULICY GÓRSKIEJ	1 / 1	Stowarzyszenie Collegium Juvenum	386	2,59	2,59
OBSZAR OSIEDLA ŚPIWLE	brak	brak	52	0	0
OBSZAR OSIEDLA GARCE	brak	brak	189	0	0
OBSZAR ULICY ARMII KRAJOWEJ	1 / 0	Uczniowski Klub Sportowy HIGHLANDERS Beskidy	495	2,02	0

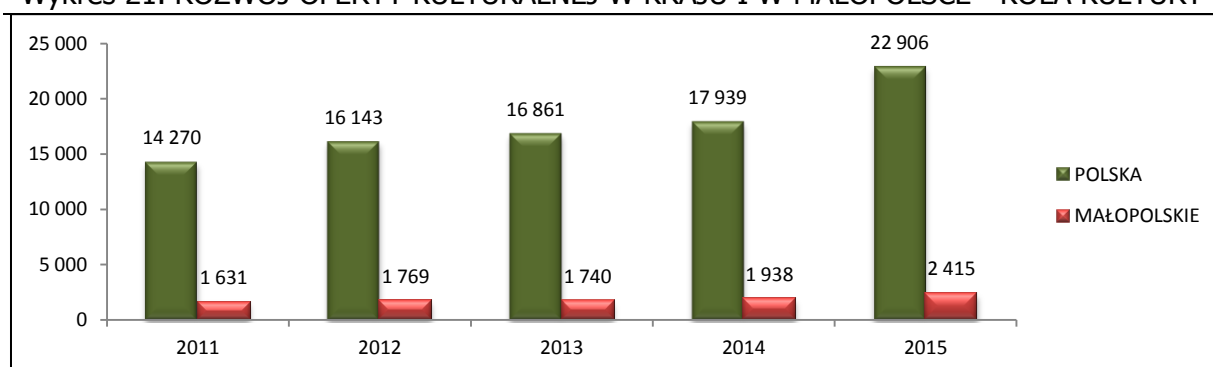
Źródło: Urząd Miejski w Suchoj Beskidzkiej

2.5.2 AKTYWNOŚĆ KULTURALNA I SPORTOWA

Zgodnie z definicją GUS, koło (klub) to zorganizowana grupa prowadząca systematycznie zajęcia o określonym profilu tematycznym w instytucji kultury, kierowana przez wykwalifikowanych pracowników tej instytucji. Koło (klub) terapeutyczny prowadzi stałą działalność na rzecz niepełnosprawnych i zagrożonych patologią społeczną. Termin ten nie jest tożsamy z całokształtem działalności kulturalnej prowadzonej w danej placówce.

W ostatnich latach w kraju wzmocniła się publiczna oferta kulturalna. Wzrosła zarówno liczba kół kulturalnych działających przy publicznych placówkach (z 14 tys. w 2011 roku do prawie 23 tys. w 2015 roku), jak i liczba osób uczestniczących w zajęciach (wzrost w latach 2011 - 2016 z 330 tys. do 511 tys.).

Wykres 21. ROZWÓJ OFERTY KULTURALNEJ W KRAJU I W MAŁOPOLSCE - KOŁA KULTURY

Źródło: GUS

Miejski Ośrodek Kultury w Suchej Beskidzkiej zlokalizowany jest w pochodzącym z XVI wieku Zamku Suskim (zgodnie z przyjętym podziałem terytorialnym - obszar ulicy Batalionów Chłopskich). Obiekt jest miejscem prowadzenia regularnych zajęć kulturalnych i rekreacyjnych: plastycznych, teatralnych, muzycznych oraz działalności wystawienniczej.

Zgodnie z danymi GUS, od 2011 roku w mieście działa tylko jedno koło kultury, w którego pracach w 2015 roku uczestniczyło 5 osób. Nie jest to oczywiście parametr, który opisuje całą aktywność kulturalną prowadzoną w mieście. Porównanie z przeciętnymi parametrami w województwie małopolskim (2415 kół kultury i 47 234 członków) świadczy jednak o znacznym deficycie, który dotyczy całego miasta.

Koło kultury (def. GUS) - Zorganizowana grupa prowadząca systematycznie zajęcia o określonym profilu tematycznym w instytucji kultury, kierowana przez wykwalifikowanych pracowników tej instytucji.

Tabela 17. UCZESTNICTWO W KULTURZE MIESZKAŃCÓW SUCHEJ BESKIDZKIEJ

	LICZBA KÓŁ	LICZBA CZŁONKÓW	WSPÓŁCZYNNIK DOSTĘPU	WSPÓŁCZYNNIK UCZESTNICTWA
POLSKA	22906	511096	0,59	13,3
MAŁOPOLSKA	2415	47234	0,72	14,0
SUCHA BESKIDZKA	1	5	0,1	0,53

Źródło: GUS

W mieście działają następujące kluby i organizacje zapewniające możliwość uczestnictwa w zajęciach sportowych:

- Ludowy Klub Sportowy „Technik”
- Miejski Klub Sportowy „Babia Góra”
- Uczniowski Klub Sportowy „Jasień”
- Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka”
- Uczniowski Klub Sportowy „Mechanik”
- Uczniowski Klub Sportowy HIGHLANDERS Beskidy
- Łucznicze Towarzystwo Sportowe „Zamek Suski”
- Beskidzki Klub Karate
- Uczniowski Klub Sportowy „Gladiator”
- Uczniowski Klub Sportowy „Dziadki”

Tabela 18. UDZIAŁ MIESZKAŃCÓW W ZAJĘCIACH SPORTOWYCH

JEDNOSTKA	LICZBA KLUBÓW		ĆWICZĄCY	
	OGÓŁEM	NA 10 TYS. MIESZKAŃCÓW	OGÓŁEM	NA 10 TYS. MIESZKAŃCÓW
POLSKA	14 009	3,64	919 256	238,8
MAŁOPOLSKIE	1 411	4,19	102 780	305,0
SUCHA BESKIDZKA	6	6,46	379	408,4

Źródło: GUS

Brak jest danych dotyczących sportowej i kulturalnej aktywności mieszkańców w poszczególnych obszarach miasta. Możliwości w tym względzie opisano w dalszej części opracowania, korzystając z parametrów dostępności do poszczególnych typów infrastruktury.

WNIOSKI - AKTYWNOŚĆ MIESZKAŃCÓW

Poziom rozwoju aktywności pozarządowej, kulturalnej i sportowej w mieście związany jest w oczywisty sposób z rozlokowaniem infrastruktury społecznej. Obszarem, w którym skupiają się możliwości działania mieszkańców w ramach organizacji pozarządowych jest centrum miasta - zwłaszcza obszar ulicy Mickiewicza i Batalionów Chłopskich (w tym ulica Zamkowa). Brak organizacji pozarządowych zaobserwowano zwłaszcza w obszarach położonych na peryferiach miasta, np. w liczącym ponad 1200 mieszkańców obszarze Bładzonka.

3. SYTUACJA GOSPODARCZA

W kraju notuje się systematyczny wzrost liczby podmiotów gospodarki narodowej, przy czym związane jest to przede wszystkim ze zwiększeniem liczby mikroprzedsiębiorstw, tzn. firm zatrudniających do 9 osób. Liczba małych podmiotów zmniejszyła się po latach największego nasilenia kryzysu gospodarczego (lata 2008 - 2009), a następnie ustabilizowała się. Liczba największych firm systematycznie spada.

Zatrudnienie	2009		2015
0-9	3,74 mln		4,18 mln
10-49	159,7 tys.		147,1 tys.
50-249	29,7 tys.		29,2 tys.
250-1000	4,06 tys.		3,68 tys.
1000+	827		768

Warto przy tym zauważyć, że dane odnośnie liczby podmiotów różnią się w zależności od definicji. Dane GUS opierają się na liczbie podmiotów zarejestrowanych w Rejestrze REGON. Liczba tzw. przedsiębiorstw niefinansowych, tj. jednostek, których główną działalnością jest produkcja i obrót dobrami lub świadczenie usług niefinansowych⁷ w 2015 roku wynosiła wg GUS 1,843 mln. Podobne dane podaje Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, która na koniec 2013 roku szacowała liczbę aktywnych podmiotów na 1,77 mln⁸.

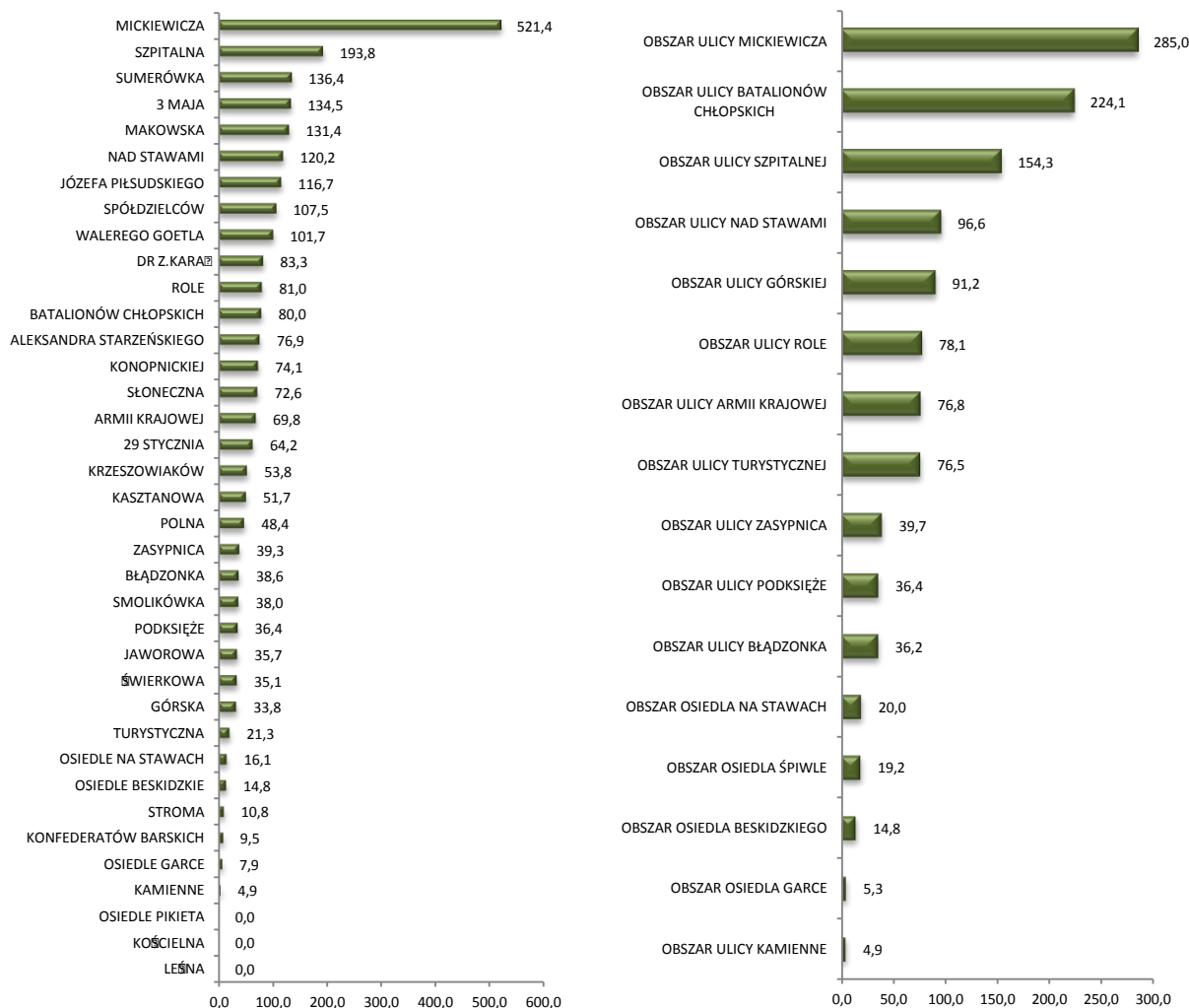
Nawet w sytuacji, gdy jedynie ok. połowa podmiotów z rejestru REGON prowadzi aktywną działalność, dane te mogą służyć analizie porównawczej.

Dla analizy aktywności gospodarczej w poszczególnych częściach miasta posłużono się danymi CEIDG. W związku z faktem, iż baza ta ma charakter dynamiczny i jest na bieżąco uzupełnianą, przyjmuje się, że zawarte w niej dane lepiej niż dane GUS odzwierciedlają faktyczną aktywność gospodarczą mieszkańców. W zestawieniu poniżej uwzględniono tylko te ulice, przy których zamieszkiwało minimum 50 osób.

⁷Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych

⁸Raport o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce w latach 2013 - 2014, PARP, Warszawa 2015

Wykres 22. LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH W PRZELICZENIU NA 1000 OSÓB W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH I ULICACH SUCHEJ BESKIDZKIEJ

Źródło: GUS

Wskaźnik aktywności gospodarczej określono jako stosunek liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w CEIDG, przypadających na 1000 mieszkańców.

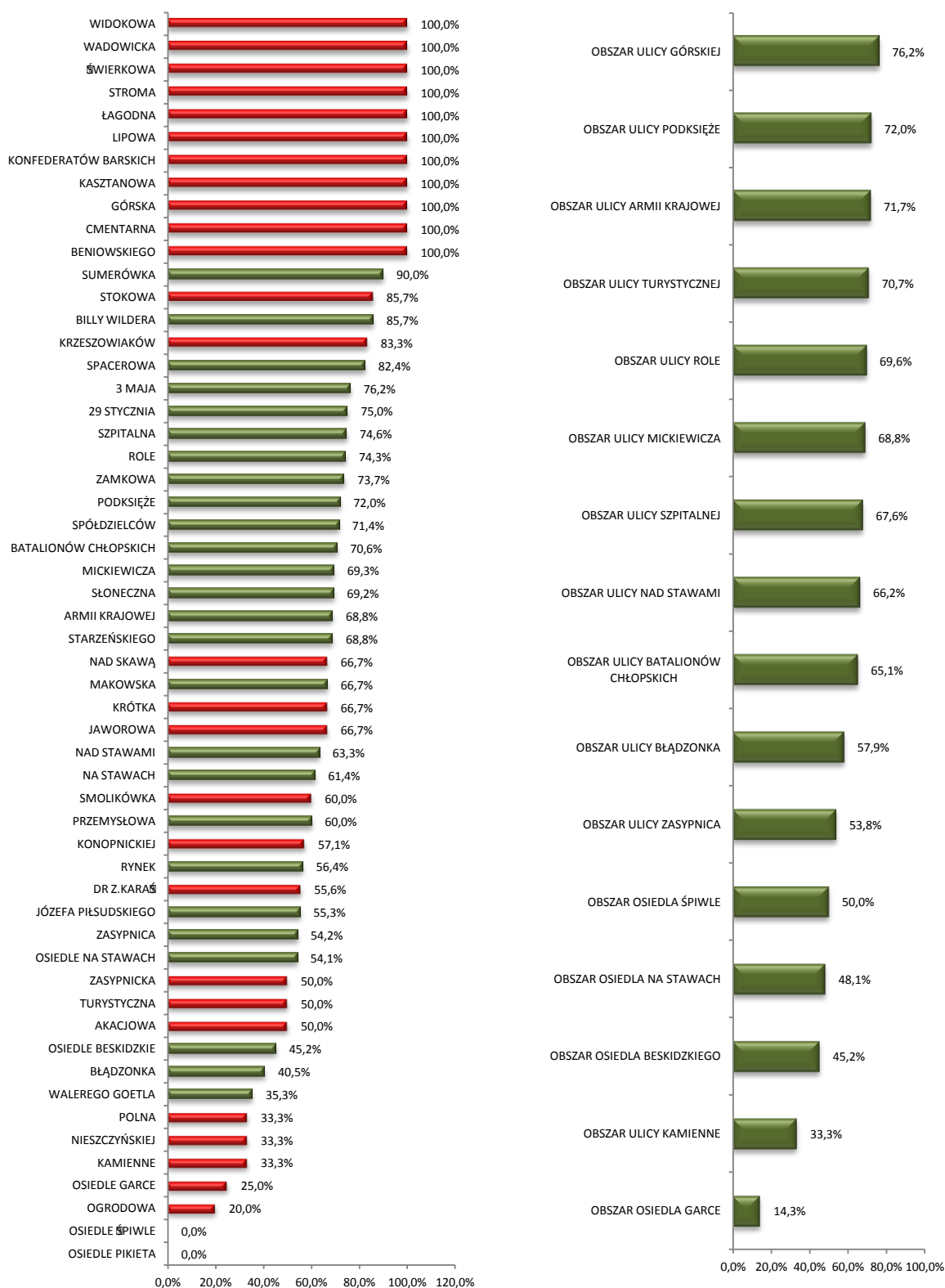
Należy mieć na uwadze, że miasto posiada stosunkowo niewielki obszar, a także podzielone jest na części o różnych funkcjach (mieszkalnej, usługowo-administracyjnej).

Zasadniczo najwyższy poziom działalności gospodarczej zdiagnozowano w centrum miasta (obszary wzdłuż drogi krajowej 28 i drogi wojewódzkiej 946, zwłaszcza ul. Mickiewicza). Na uwagę zasługuje niski poziom aktywności gospodarczej na osiedlach budynków wielorodzinnych (Osiedle Beskidzkie - 14,8 podmiotów / 1000 osób i Osiedle Na Stawach - 20 podmiotów / 1000 osób) oraz w obszarze ulicy Kamienne, gdzie w 2016 roku zarejestrowany był tylko 1 podmiot gospodarczy.

Z punktu widzenia stanu lokalnej gospodarki istotna jest nie tylko liczba przedsiębiorstw, ale też możliwość ich efektywnego działania w dłuższym okresie. W celu określenia stabilności lokalnych przedsiębiorstw opracowano współczynnik oparty na liczbie podmiotów gospodarczych, które aktywnie działały w Suchej Beskidzkiej w latach 2012 - 2016 oraz

liczbie firm wyrejestrowanych w tym samym okresie. Współczynnik wskazuje, jaki odsetek firm to firmy wciąż aktywne. Na wykresie po lewej stronie, kolorem czerwonym oznaczono te ulice, przy których zarejestrowanych było mniej niż 10 firm.

Wykres 23. WSKAŹNIK STABILNOŚCI GOSPODARCZEJ NA ULICACH I W JEDNOSTKACH TERYTORIALNYCH SUCHEJ BESKIDZKIEJ

Źródło: CEIDG, opracowanie własne

W przypadku ulic, przy których w latach 2012 - 2016 zarejestrowanych było przynajmniej 10 podmiotów, najwyższy poziom stabilizacji działalności gospodarczej odnotowano przy ulicach Sumerówka, Billy Wildera i Spacerowej - do 2016 roku przetrwało ponad 80% podmiotów rejestrowanych w badanym okresie.

Statystycznie najniższe parametry odnotowano w obszarze osiedla Garce oraz ulicy Kamienne. Choć w tym przypadku wynika to głównie z niewielkiej populacji i ogólnego niskiego poziomu działalności gospodarczej - np. przy ul. Kamienne w latach 2012 - 2016 zarejestrowane były tylko 3 podmioty gospodarcze (do dzisiaj przetrwał 1).

Ważniejsze, z punktu widzenia całego miasta wydają się niskie parametry stabilności gospodarczej na dużych osiedlach budynków wielorodzinnych - w obszarach os. Beskidzkiego i Na Stawach przetrwała mniej niż połowa podmiotów gospodarczych.

Najlepszą sytuację w tym względzie zdiagnozowano w obszarach ulic Górskiej i Podksiężę, w których wciąż działało ponad 70% rejestrowanych w latach 2012 - 2016 podmiotów gospodarczych.

WNIOSKI - SYTUACJA GOSPODARCZA

Działalność podmiotów gospodarczych skupia się w centrum miasta - pod względem ilościowym, najwyższe parametry notuje się w obszarach ulic Mickiewicza i Batalionów Chłopskich.

Zdecydowanie najgorsza sytuacja została zdiagnozowana w obszarze ulicy Kamienne. W 2016 roku, zarejestrowany był tu tylko 1 podmiot gospodarczy. W ostatnich latach dwie inne działalności gospodarcze zostały zamknięte.

Niepokój powinna wywoływać sytuacja w dużych osiedlach mieszkaniowych - osiedla Beskidzkie i Na Stawach. Do 2016 roku przetrwała tu mniej niż połowa podmiotów gospodarczych rejestrowanych od 2012 roku. Pod względem ilościowym (liczba podmiotów w zestawieniu z liczbą mieszkańców), jednostki te wykazują również jedne z niższych parametrów w mieście.

4. WARUNKI ŚRODOWISKOWE

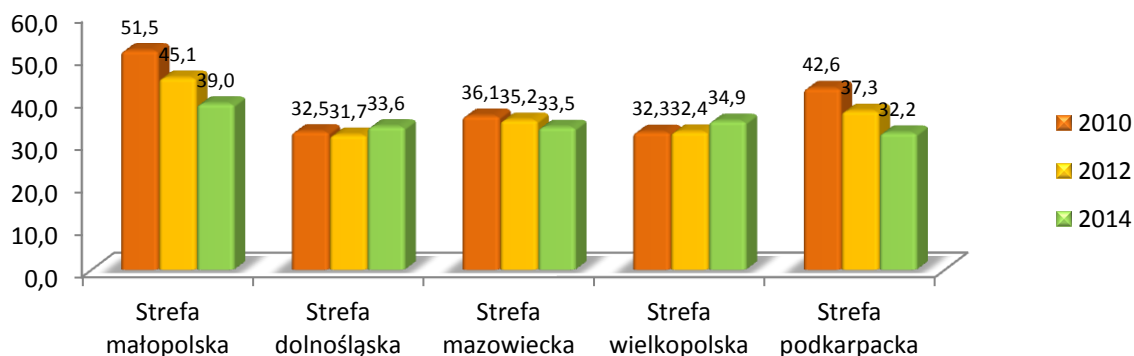
4.1 JAKOŚĆ POWIETRZA

Główne parametry środowiska naturalnego w kraju i województwie systematycznie poprawiają się, na co wpływ mają przede wszystkim:

- Rozwój technologii umożliwiający osiąganie lepszych parametrów energetycznych urządzeń, pojazdów i budynków, w ślad za którym idą zmiany prawne.
- Działania inwestycyjne w przemyśle, których rezultatem jest wdrożenie energooszczędnych procesów produkcyjnych,
- Działania inwestycyjne w przestrzeni publicznej oraz w sektorze komunalno-bytowym, w tym termomodernizacja budynków, wpływająca na zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza oraz rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, wpływająca na zmniejszenie zanieczyszczenia wód,
- Inne procesy, w tym wdrażanie programów edukacji ekologicznej czy zmiana trybu życia, zwłaszcza w dużych miastach (np. częstsze użytkowanie transportu publicznego lub rowerów).

Ogólną tendencję zobrazowano, przedstawiając średnie roczne zanieczyszczenie powietrza pyłem PM₁₀ w wybranych strefach na terenie kraju. Poprawę obserwuje się zwłaszcza w strefach położonych w południowych województwach, które pierwotnie wykazywały wyższe zanieczyszczenie (małopolskie, podkarpackie).

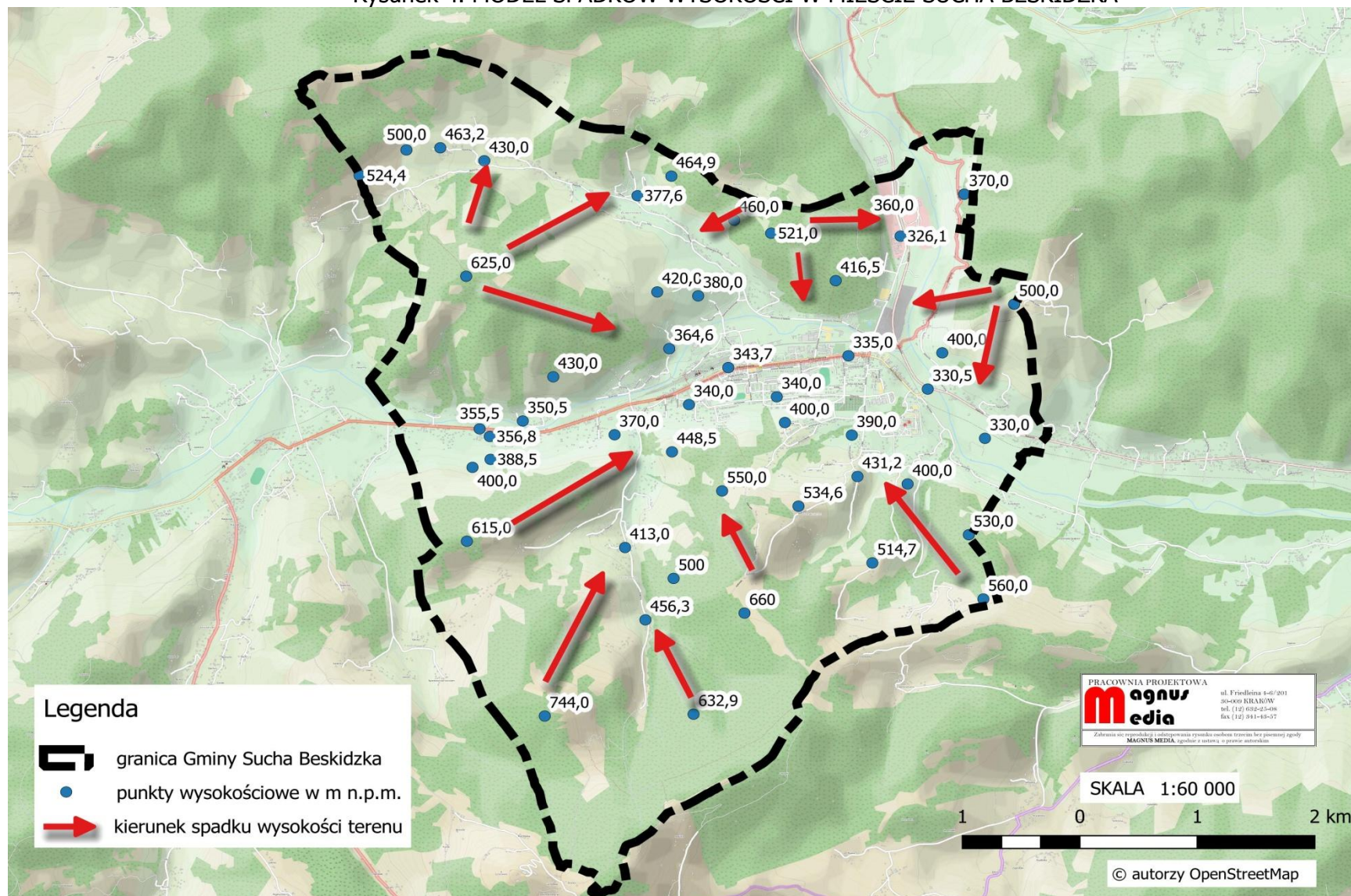
Wykres 24. ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA PYŁEM PM 10 W WYBRANYCH STREFACH W KRAJU W LATACH 2010 - 2014

Źródło: <http://powietrze.gios.gov.pl/pjp/archives>, opracowanie własne

W Suchej Beskidzkiej notowano w ostatnich latach znaczne przekroczenia zanieczyszczenia powietrza. Wynika to w dużej mierze z ukształtowania terenu oraz faktu, iż miasto ściśle otoczone jest terenami leśnymi, co utrudnia przewietrzanie terenu. Jak wskazano na poniższej mapie, centrum miasta, w którym skupiona jest infrastruktura transportowa (droga krajowa i wojewódzka), a także część budynków mieszkalnych i usługowych, położone jest znacznie poniżej otaczających je terenów. Różnice wysokości dochodzą do 300 metrów. Rezultatem jest kumulacja zanieczyszczeń w miejscu ich powstawania. Dodatkowo w mieście kumulują się zanieczyszczenia napływowe pochodzące z tzw. tła zanieczyszczeń.

Rysunek 4. MODEL SPADKÓW WYSOKOŚCI W MIEŚCIE SUCHA BESKIDZKA

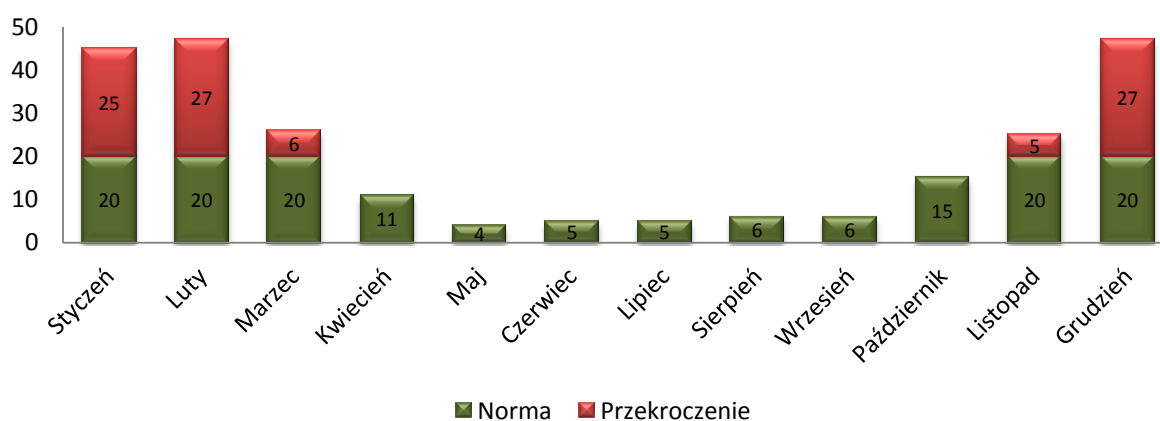

W mieście prowadzono w ostatnich latach działania inwestycyjne i planistyczne nakierowane na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń. Opracowano:

- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Sucha Beskidzka na lata 2015 - 2020
- Plan Ograniczenia Niskiej Emisji Gminy Sucha Beskidzka (opr. w 2014 roku)

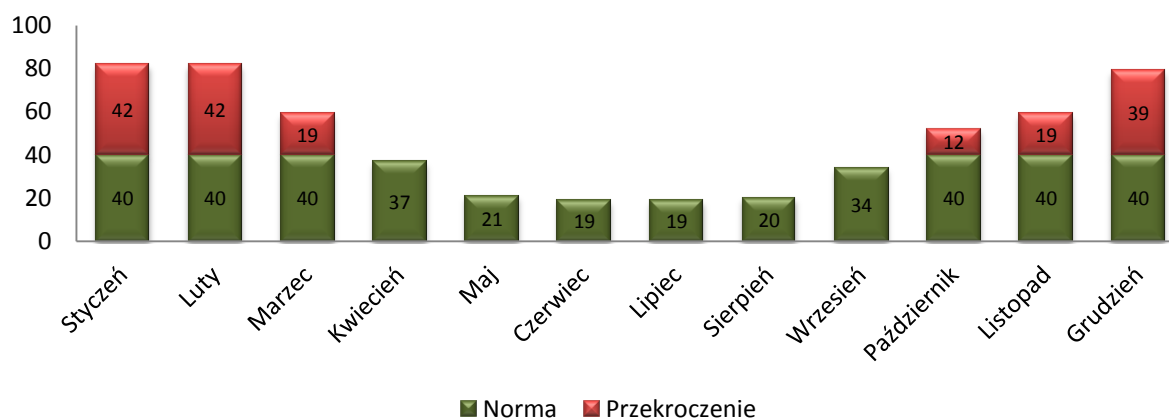
Jak wynika z danych stacji monitoringu, działającej do 2014 roku (ul. Handlowa, kod: MAL013), w mieście problemem są przekroczenia norm zanieczyszczenia pyłem zawieszonym, tlenkami azotu, tlenkami siarki i benzenem.

Wykres 25. ŚREDNIE ROCZNE ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA DWUTLENKIEM SIARKI W SUCHEJ BESKIDZKIEJ W 2014 ROKU

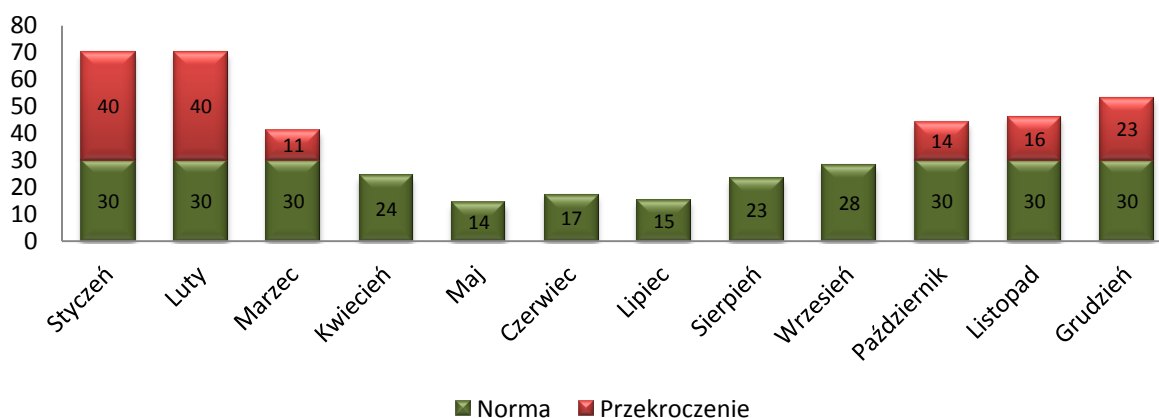
Źródło: <http://monitoring.krakow.pios.gov.pl>

Wykres 26. ŚREDNIE ROCZNE ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA PYŁEM PM 10 W SUCHEJ BESKIDZKIEJ W 2014 ROKU

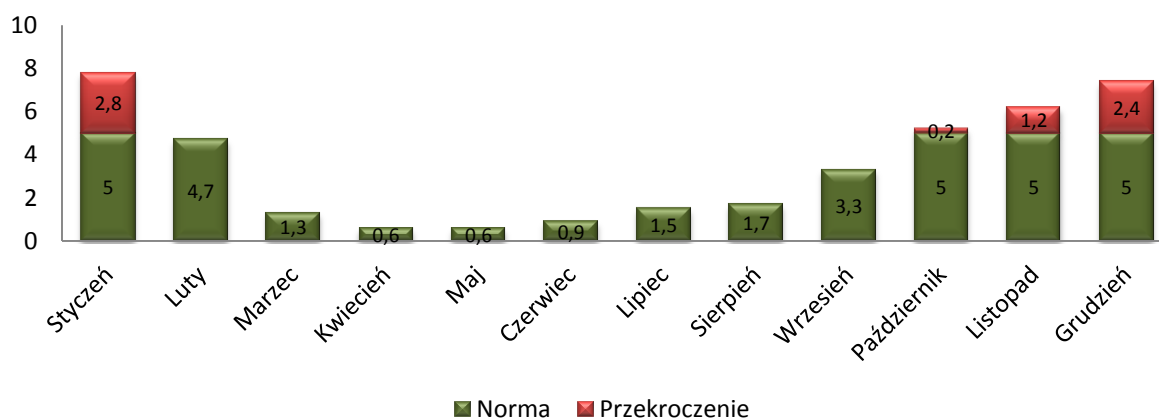
Źródło: <http://monitoring.krakow.pios.gov.pl>

Wykres 27. ŚREDNIE ROCZNE ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA TLENKAMI AZOTU NO_x W SUCHEJ BESKIDZKIEJ W 2014 ROKU

Źródło: <http://monitoring.krakow.pios.gov.pl>

Wykres 28. ŚREDNIE ROCZNE ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA BENZENEM C₆H₆ W SUCHEJ BESKIDZKIEJ W 2014 ROKU

Źródło: <http://monitoring.krakow.pios.gov.pl>

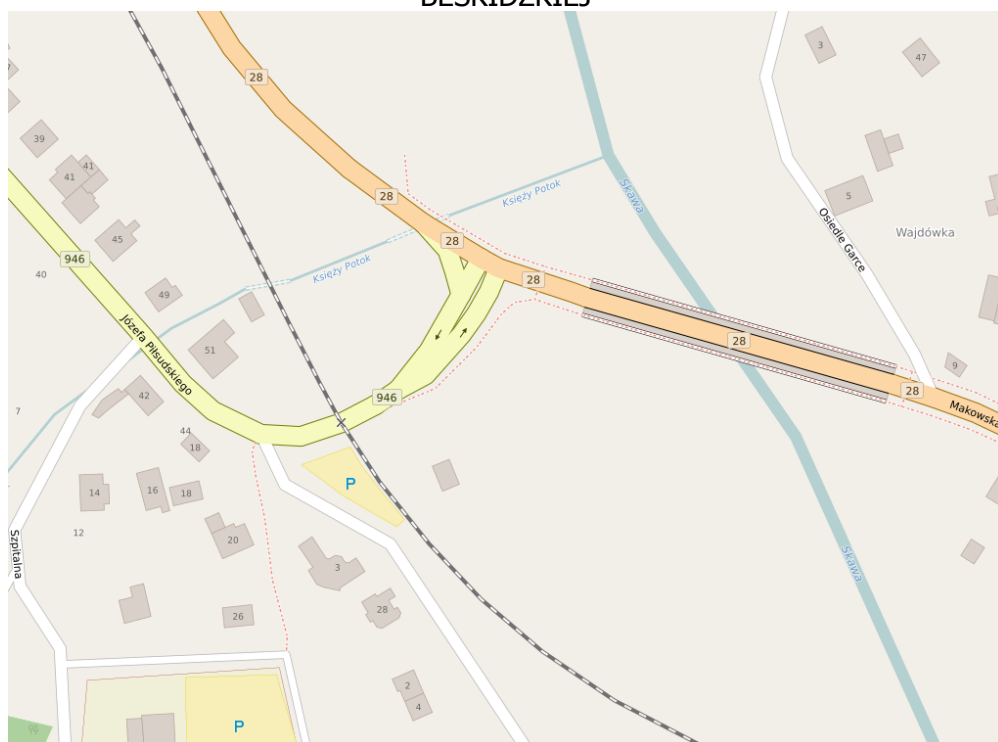
Najważniejszymi typami źródeł zanieczyszczeń w Suchej Beskidzkiej są:

1. Niska emisja, tj. zanieczyszczenia pochodzące z rozproszonych instalacji grzewczych
2. Źródła liniowe, tj. ciągi drogowe prowadzące przez teren miasta

Miasto położone jest na zbiegu drogi krajowej nr 28 (ul. Makowska i Wadowicka) oraz drogi wojewódzkiej 946 (ul. Role, Mickiewicza i Józefa Piłsudskiego). Droga wojewódzka prowadzi przez niemal całą długość miasta i łączy się z drogą krajową w jego wschodniej części, niedaleko rzeki Skawa. Droga krajowa biegnie przez wschodnią część miasta z południowego wschodu na północ.

Jak wynika z przeprowadzonego w 2015 roku badania średniego dobowego ruchu pojazdów, dwoma głównymi ciągami drogowymi poruszało się 21,5 tys. pojazdów na dobę (w tym ponad 1,3 tys. pojazdów ciężarowych). Ruch samochodowy jest odpowiedzialny przede wszystkim za emisję zanieczyszczeń tlenkami azotu.

Rysunek 5. UKŁAD DRÓG WYŻSZEGO RZĘDU WE WSCHODNIEJ CZĘŚCI SUCHEJ BESKIDZKIEJ

Źródło: © autorzy OpenStreetMap

Tabela 19. ŚREDNI DOBOWY RUCH NA DK 28 I DW 946 W SUCHEJ BESKIDZKIEJ W 2015 ROKU

DROGA	ODCINEK	ŁĄCZNY RUCH POJAZDÓW SILNIKOWYCH	SAMOCHODY OSOBOWE / MIKROBUSY	SAMOCHODY CIĘŻAROWE
DK 28	Sucha Beskidzka - Białka	12865	10786	818
DW 946	Granica Województwa.- Sucha Beskidzka	8698	7305	530

Źródło: www.gddkia.gov.pl

4.2 JAKOŚĆ WÓD

Podstawą oceny jakości wód jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 października 2014 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych.

Stan ekologiczny fragmentu jednolitej części wód powierzchniowych klasyfikuje się na podstawie danych uzyskanych w wyniku realizacji badań monitoringowych w punkcie pomiarowo-kontrolnym monitoringu obszarów chronionych.

Ogólnie, jakość wód w Małopolsce jest niska. Wynika to z niewystarczającego stopnia skanalizowania, a także braku dostatecznej kontroli nad gospodarką wodno-ściekową w miejscach, gdzie ścieki odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych.

Poniżej przedstawiono wyniki badań monitoringu dla dwóch najważniejszych cieków wodnych (Skawa, Stryszawka). Należy uznać, że stan wód w mieście jest dobry. Nie stwierdzono

drastycznych przekroczeń dopuszczalnych norm. Również porównanie z jakością rzek w pozostałych częściach Małopolski wypadło korzystnie.

Tabela 20. WYNIKI POMIARU JAKOŚCI WODY W PUNKTACH KONTROLNO-POMIAROWYCH SUCHEJ BESKIDZKIEJ W 2014 ROKU

NAZWA OCENIANEJ JEDNOLITEJ CZĘŚCI WODY	NAZWA PUNKTU POMIAROWO-KONTROLNEGO	STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	STAN CHEMICZNY W PPK MONITORINGU OBSZARÓW CHRONIONYCH	STAN
Stryszawka	Stryszawka-pow.ujęcia	DOBRY	DOBRY	DOBRY
Skawa	Skawa-Zembrzyce	DOBRY	b/d	b/d

Źródło: "Zestawienie tabelaryczne danych do klasyfikacji stanu ekologicznego i chemicznego rzek w JCW - ocena za 2015 rok, www.krakow.pios.gov.pl"

Tabela 21. OCENA JAKOŚCI WODY W SUCHEJ BESKIDZKIEJ NA TLE WÓD MAŁOPOLSKI

STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY					
	Bardzo dobry	Dobry	Umiarkowany	Słaby	Zły
Małopolska	4,4%	44,3%	29,2%	15,9%	6,2%
Stryszawka		DOBRY			
STAN CHEMICZNY					
	Stan dobry		Przekroczenie dopuszczalnych wartości		
Małopolska	92,5%		7,5%		
Stryszawka	DOBRY				
STAN RZEK					
	Stan dobry		Stan zły		
Małopolska	29,1%		70,9%		
Stryszawka	DOBRY				

Źródło: "Wyniki klasyfikacji i oceny stanu części jednolitych wód powierzchniowych w województwie małopolskim w 2014 roku"

4.3 ZANIECZYSZCZENIE HAŁASEM

Głównymi źródłami hałasu w Suchej Beskidzkiej jest ruch kołowy, a także infrastruktura kolejowa. Linia kolejowa biegnie równolegle do drogi wojewódzkiej 946, przy czym rozgałęzia się na wysokości obszaru ulicy Turystycznej. Dworzec kolejowy zlokalizowany jest przy ulicy Mickiewicza. Kumulacja poszczególnych typów infrastruktury komunikacyjnej w centrum miasta prowadzi do powstania przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu. Świadczą o tym badania przeprowadzone w 2014 roku przez WIOŚ w Krakowie.

Tabela 22. WARTOŚCI POZIOMÓW DOBOWYCH HAŁASU DROGOWEGO W SUCHEJ BESKIDZKIEJ

NAZWA PUNKTU POMIAROWEGO	DATA POMIARU	DŁUGOOKRESOWY ŚREDNI POZIOM DŹWIĘKU [DB]		PRZEKROCZENIA WARTOŚCI DOPUSZCZALNYCH [DB]	
		PORA DZIENNA (L _{DWN})	PORA NOCNA (L _N)	PORA DZIENNA	PORA NOCNA
DW 946 Granica woj. – Sucha Beskidzka	5- 11.06.201 4	66,9	60,6	1,9	4,6

Źródło: Wyniki pomiarów monitoringu hałasu komunikacyjnego na terenie województwa małopolskiego wykonanych w 2015 r.

WNIOSKI - SYTUACJA ŚRODOWISKOWA

Głównym problemem środowiskowym w mieście jest zanieczyszczenie powietrza, dla którego zdiagnozowano trzy główne przyczyny:

- Pierwszą, zależną od polityki prowadzonej w mieście jest poziom wykorzystania nieekologicznych paliw stałych, zwłaszcza węgla. Poziom ten należy uznać za wysoki, przy czym w mieście podjęto w ostatnich latach przygotowania do częściowego przejścia na paliwa ekologiczne, m.in. opracowano w tym celu plany gospodarki niskoemisyjnej i ograniczenia niskiej emisji.
- Drugą przyczyną, zależną w ograniczonym stopniu od władz miasta jest ruch kołowy na drodze krajowej 28 i drodze wojewódzkiej 946 (ponad 21 tys. pojazdów/ dobę). W związku z tym, że ruch ten ma w przeważającym stopniu charakter tranzytowy, możliwości działania na poziomie gminnym są ograniczone - w praktyce istnieje możliwość efektywnego ograniczania jedynie ruchu lokalnego.
- Trzecią, niezależną od prowadzonej polityki przyczyną zanieczyszczenia powietrza jest niekorzystne ukształtowanie terenu, które sprawia, że większość zanieczyszczeń (lokalnych i napływowych) kumuluje się w centrum miasta (rys 4. str. 44).

5. PARAMETRY PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNE

Z punktu widzenia Ustawy z dn. 9 października 2015 roku o rewitalizacji, w zakres deficytów przestrzenno - funkcjonalnych w mieście zalicza się przede wszystkim niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną, brak dostępu do podstawowych usług, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniającej się funkcji obszaru, niewystarczającą obsługę komunikacyjną, a także niskiej jakości tereny publiczne.

Stąd w rozdziale tym przeanalizowano:

1. Jakość przestrzeni i infrastruktury użyteczności publicznej, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów kulturalnych i sportowych,
2. Jakość sieci komunikacyjnej i transportu zbiorowego, a także ich wpływu na sytuację mieszkańców.

5.1 JAKOŚĆ SIECI KOMUNIKACYJNEJ I OBSŁUGI KOMUNIKACYJNEJ

Sieć drogowa Suchej Beskidzkiej obejmuje wszystkie główne kategorie dróg. Najważniejszymi ciągami komunikacyjnymi są droga krajowa nr 28 i droga wojewódzka nr 946, zbiegające się w obszarze Osiedla Śpiwle. Poniżej przeanalizowano długość poszczególnych typów dróg w jednostkach terytorialnych miasta. Poszczególnym rodzajom dróg przyporządkowano odpowiednie wagi (1 - droga wewnętrzna; 5 - droga krajowa). Przy obliczeniu wskaźnika wzięto również pod uwagę powierzchnię funkcjonalną jednostek terytorialnych.

$$\text{Dostępność komunikacyjna} = \frac{D_{\text{wew}} * 1 + D_{\text{gm}} * 2 + D_{\text{pow}} * 3 + D_{\text{woj}} * 4 + D_{\text{kraj}} * 5}{\text{Powierzchnia}}$$

Tabela 23. DOSTĘPNOŚĆ DROGOWA OBSZARÓW MIESZKALNYCH SUCHEJ BESKIDZKIEJ

OBSZAR	POWIERZCHNIA [km ²]	DROGI					PUNKTACJA
		WEWNĘTRZNE	GMINNE	POWIATOWE	WOJEWÓDZKIE	KRAJOWE	
		1	2	3	4	5	
OBSZAR OSIEDLA ŚPIWLE	0,263	3942				720	28676,8
OBSZAR ULICY BATALIONÓW CHŁOPSKICH	0,83	555	399	2730		1520	20654,2
OBSZAR ULICY NAD STAWAMI	0,22	131	1929				18131,8
OBSZAR OSIEDLA NA STAWACH	0,176	635	1190				17130,7
OBSZAR ULICY PODKSIĘŻE	0,87	11461					13173,6
OBSZAR ULICY SZPITALNEJ	0,489	1084	408	436	550		11059,3
OBSZAR ULICY MICKIEWICZA	1,711	4224	1416	838	2090		10479,3
OBSZAR ULICY BŁĄDZONKA	1,738	9120	650	2500			10310,7
OBSZAR ULICY ARMII KRAJOWEJ	0,54	327	2277				9038,9
OBSZAR OSIEDLA BESKIDZKIEGO	0,159	766	309				8704,4
OBSZAR ULICY ROLE	1,431	3782			2100		8512,9
OBSZAR ULICY GÓRSKIEJ	1,047	1511	410			895	6500,5
OBSZAR ULICY ZASYPNICA	2,168	3153		3320			6048,4
OBSZAR ULICY KAMIENNE	0,357	2130					5966,4
OBSZAR ULICY TURYSTYCZNEJ	0,247	1302					5271,3
OBSZAR OSIEDLA GARCE	0,208	630					3028,8
ŁĄCZNIE	12,454	44753	8988	9824	4740	3135	10184,4

Źródło: Dane UM w Suchej Beskidzkiej, opracowanie własne

Z zestawienia wynika, że najlepiej skomunikowane są tereny położone w centrum miasta, przy czym nie wynika to z obecności ciągów komunikacyjnych wyższego rzędu, ale z dobrze rozwiniętej sieci dróg gminnych. Przykładowo przez niewielkie, a sąsiadujące ze sobą obszary ulicy Nad Stawami i Osiedla na Stawach biegnie ponad 3 km dróg gminnych. Najsłabsze parametry wykazały obszary peryferyjne - Osiedle Garce i obszar ulicy Górskiej, a także obszary ulic Kamienne i Turystycznej. W pierwszym przypadku przez słabo zaludniony teren biegnie praktycznie tylko jedna droga o długości 2130 m i szerokości 3,3 m. W drugim przypadku, pomimo położenia w centrum miasta, brak wystarczającej sieci dróg wewnętrznych.

W przypadku obszaru ulicy Podksiężę warto zauważyć, że choć długość dróg jest znaczna, trudność w dojeździe sprawia ich jakość (drogi na całej długości są wąskie). Problemem jest też ukształtowanie terenu - różnica między najwyżej położonym punktem jednostki, a centrum miasta to ok. 300 metrów.

Transport publiczny w mieście realizowany jest przez podmioty prywatne. Istnieje możliwość podróży bez przesiadek do najważniejszych miast Małopolski i Śląska, w tym do Krakowa, Katowic, Nowego Sącza, Oświęcimia i Gorlic. Ponadto przez miasto biegnie linia kolejowa łącząca miasto z Krakowem.

Przystanki komunikacji publicznej zlokalizowane są wzdłuż głównych dróg miasta, w obszarach ulic: Role, Mickiewicza, Batalionów Chłopskich, Szpitalnej, Górskiej, Błędzonka oraz osiedli Śpiwle, Beskidzkiego i Nad Stawami.

5.2 DOSTĘPNOŚĆ INFRASTRUKTURY UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Na ogólnodostępną infrastrukturę sportową w mieście składają się przede wszystkim Kompleks Sportowy "Orlik" oraz kryta pływalnia. Obydwa obiekty położone są w centrum miasta, po obydwu stronach dwóch osiedli budynków wielorodzinnych - Beskidzkiego i Na Stawach. W mieście funkcjonuje również sieć wypożyczalni rowerów z 5. punktami postojowymi.

Centralnym punktem infrastruktury kulturalnej w mieście jest Zamek Suski, łączący funkcje ośrodka kultury i muzealną. Obiekt zlokalizowany jest we wschodniej części Suchej Beskidzkiej - największa odległość do obszarów mieszkalnych wynosi ok 4,5 km, w przypadku mieszkańców obszarów ulicy Błędzonka i Kamienne.

W mieście działa również biblioteka (ul. Piłsudskiego) z dwiema filiami:

- przy ulicy Zasypanickiej, obsługująca przede wszystkim mieszkańców południowo-zachodniej części miasta,
- w Szpitalu Rejonowym, obsługująca pacjentów i pracowników.

W przypadku Biblioteki i filii, odległość od najdalej położonych obszarów zamieszkałych wynosi ok. 3 km (obszary terytorialne ulic Błędzonka i Kamienne).

Tabela 24. PRZEGLĄD OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ W SUCHEJ BESKIDZKIEJ⁹

Lp.	OBIEKT	ADRES
SPORTOWE		
1	Kompleks Sportowy "Orlik" / Lodowisko "Biały Orlik"	ul. Płk. T. Semika
2	Kryta Pływalnia	ul. Zielona 1
3	Miejska Wypożyczalnia Rowerów	ul. Wadowicka 4
		ul. Zamkowa 1
		ul. Mickiewicza 19
		ul. Zielona 1
		ul. Role 133
KULTURALNE		
4	MOK "Zamek" i Muzeum Miejskie	ul. Zamkowa 1
5	Biblioteka Suska	ul. Piłsudskiego 23
6	Biblioteka Suska - filia przy Szpitalu Rejonowym	ul. Szpitalna 8
7	Biblioteka Suska - filia przy ul. Zasywnickiej	ul. Zasywnicka 1

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Suchej Beskidzkiej

Dla określenia poziomu dostosowania infrastruktury publicznej do potrzeb mieszkańców, przeanalizowano poziom oddziaływania na poszczególne obszary miasta obiektów:

- Sportu,
- Kultury.

Dostępność do obiektów użyteczności publicznej zanalizowano na podstawie odległości od zabudowań mieszkalnych w poszczególnych jednostkach terytorialnych miasta. Optymalne parametry określono na podstawie przywoływanej wcześniej Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w której uznano, że odległość do obiektów szkolnych powyżej 3 km (w przypadku dzieci najmłodszych), stanowi deficyt o zakresie, wymagającym od Gminy bezpośredniej interwencji, tj. zorganizowania bezpłatnego dowozu dzieci.

Miasto posiada rozwiniętą sieć dróg, zarówno gminnych, jak i wyższego rzędu, co poprawia możliwości komunikacyjne mieszkańców. Przyjęto zatem, że optymalna odległość do budynku użyteczności publicznej (obiekty sportu, kultury) w mieście nie powinna przekraczać 2 km. Odległość większa stanowi barierę dla regularnego korzystania z infrastruktury, co daje podstawę dla stwierdzenia sytuacji deficytowej.

Jak wynika z poniższej mapy (rys. 6), zdecydowana większość obszarów mieszkalnych posiada stosunkowo dobry dostęp do najważniejszych obiektów publicznych, czemu sprzyja usytuowanie infrastruktury. Warto przy tym podkreślić, że większość obszarów jest położona w akceptowalnej odległości zarówno od jednego z obiektów sportu, jak i kultury. Wyjątkiem są tu obszary położone na obrzeżach obszarów ulic Zasywnica i Bładzonka.

WNIOSKI - PARAMETRY PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNE

Oceniając przestrzeń publiczną w Suchej Beskidzkiej, należy mieć na uwadze, że jest to miasto o stosunkowo niewielkiej powierzchni (ok. 27,5 km²). Mimo tego w jego granicach znajdują się tereny o charakterze typowo miejskim (wschód i centrum miasta) i o charakterze wiejskim. Dotyczy to zwłaszcza terenów położonych na północy i południowym-zachodzie (Bładzonka, Kamienne, Zasywnica, Podksiężo). Niewielkie zagęszczenie ludności w tych obszarach sprawia, że lokalizacja infrastruktury użyteczności publicznej, siłą rzeczy

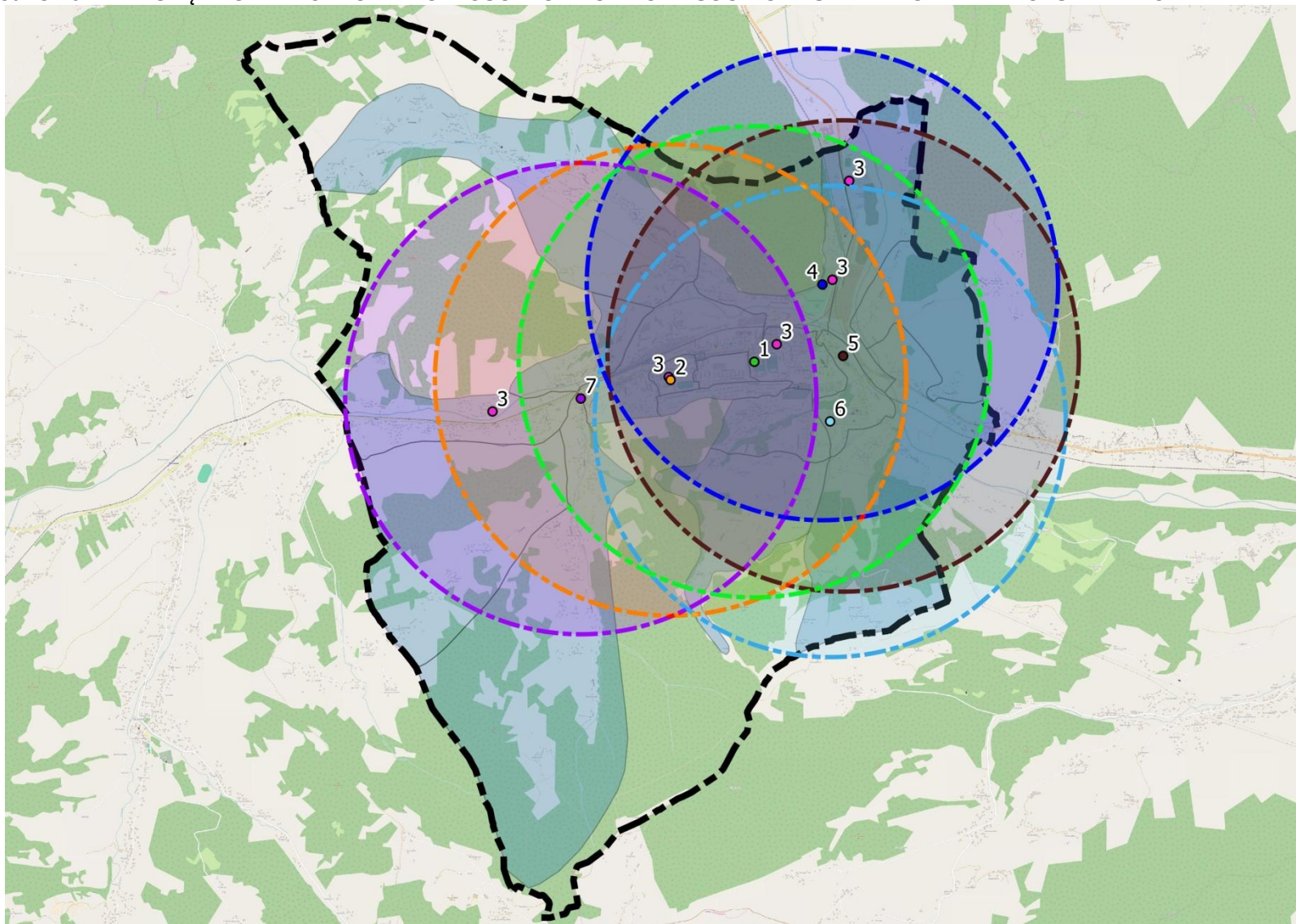
⁹ Numerację z tabeli utrzymano na rysunku nr. 6

niwelować będzie deficyty w mniejszym zakresie (infrastruktura dedykowana będzie mniejszej grupie ludności).

Problem z efektywnym użytkowaniem głównych obiektów infrastrukturalnych wynika z ich położenia we wschodniej części miasta. Przykładowo odległość peryferyjnych części obszaru ulicy Kamienne od Zamku Suskiego to ok. 4,5 km, co utrudnia regularne korzystanie z obiektu części dzieci i młodzieży oraz osób starszych.

Z punktu widzenia działań rewitalizacyjnych największym problemem jest fakt, iż w części obszarów, zwłaszcza peryferyjnych, infrastruktura społeczna (kulturalna i sportowa) nie występuje. A zatem konieczna jest realizacja działań rewitalizacyjnych z wykorzystaniem infrastruktury z innych jednostek terytorialnych.

Rysunek 6. PRZEGLĄD BUDYNKÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ W SUCHEJ BESKIDZKIEJ WRAZ Z OBSZAREM ODDZIAŁYWANIA

Źródło: © autorzy OpenStreetMap, opracowanie własne

6. BAZA TECHNICZNA

Z punktu widzenia potrzeb rewitalizacyjnych, zgodnie z Ustawą z dn. 9 października 2015 r. o rewitalizacji, szczególne znaczenie mają stan budynków (zwłaszcza mieszkalnych) oraz możliwości ich efektywnego użytkowania, w sposób niestanowiący uszczerbku dla środowiska. Dla efektywnego i ekologicznego użytkowania bazy lokalowej, zasadnicze znaczenie ma zastosowany model grzewczy.

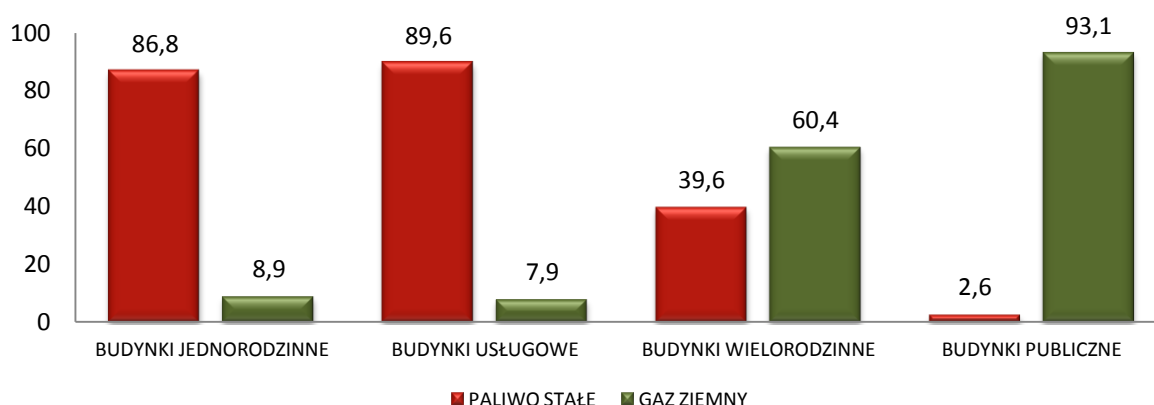
Na bazę mieszkaniową w Suchoj Beskidzkiej składają się budynki jedno- i wielorodzinne. Łącznie w 2014 roku w granicach miasta znajdowało się 3151 lokali mieszkalnych. Danych dla terenu miasta oraz jego poszczególnych obszarów dostarczają opracowane w ostatnich latach i wspomniane już w Diagnozie opracowania: Plan Gospodarki niskoemisyjnej i Program Ograniczenia Niskiej Emisji Gminy Sucha Beskidzka. Detaliczne dane odnośnie zastosowania paliw grzewczych w poszczególnych typach budynków i na poszczególnych ulicach dostarcza zwłaszcza drugie opracowanie.

Model grzewczy w mieście wciąż opiera się na paliwie stałym. Dotyczy to zwłaszcza jednorodzinnych obiektów mieszkalnych. Analizy prowadzone na potrzeby Planu Gospodarki Niskoemisyjnej (dane za 2014 rok) wykazały, że w sektorze tym, 86,8% energii pochodzi ze spalania właśnie paliwa stałego (węgiel - 64,7%, drewno - 22,1%).

Co ciekawe, bardzo zbliżony model grzewczy występuje w budynkach usługowych. Aż 89,6% wyprodukowanej energii grzewczej pochodzi z tego źródła (węgiel - 67,5%, drewno - 22,1%).

W sektorze budownictwa wielorodzinnego dominującymi paliwami grzewczymi są gaz ziemny (60,4% wyprodukowanej energii) oraz węgiel (39,6%). Natomiast w budynkach użyteczności publicznej do celów grzewczych używa się niemal wyłącznie gazu ziemnego (93,1%).

Wykres 29. MODEL GRZEWCZY W POSZCZEGÓLNYCH SEKTORACH BUDOWNICTWA W SUCHYJ BESKIDZKIEJ

Źródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Sucha Beskidzka na lata 2015 - 2020

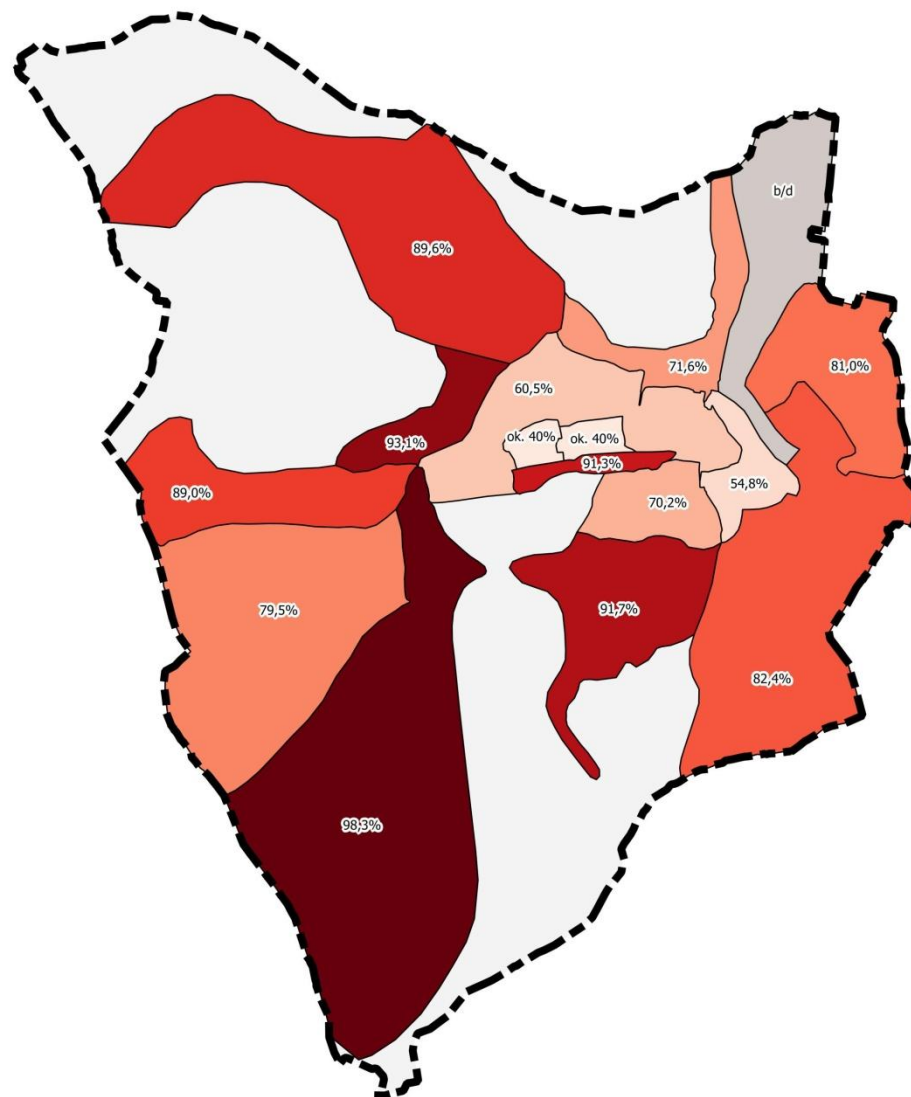
Jak wynika z poniższego zestawienia, najniższy udział budynków jednorodzinnych ogrzewanych węglem odnotowano w centralnych częściach miasta - przy ulicy Szpitalnej i Mickiewicza (55 - 60%). W pozostałych obszarach model oparty na węglu jest dominujący (od 70% w obszarze ulicy Batalionów Chłopskich do 98% w obszarze ulicy Zasypnica).

Tabela 25. UDZIAŁ BUDYNKÓW OGRZEWANYCH WĘGLEM W ZASOBIE BUDYNKÓW JEDNORODZINNYCH SUCHEJ BESKIDZKIEJ

OBSZAR MIASTA	UDZIAŁ OBIEKTÓW OGRZEWANYCH WĘGLEM
OBSZAR ULICY ZASYPNICA	98,3%
OBSZAR ULICY TURYSTYCZNEJ	92,3%
OBSZAR ULICY PODKSIĘŻE	91,7%
OBSZAR ULICY NAD STAWAMI	91,3%
OBSZAR ULICY BŁĄDZONKA	89,6%
OBSZAR ULICY ROLE	89,0%
OBSZAR ULICY GÓRSKIEJ	84,0%
OBSZAR OSIEDLA GARCE	81,0%
OBSZAR ULICY KAMIENNE	79,5%
OBSZAR ULICY BATALIONÓW CHŁOPSKICH	71,6%
OBSZAR ULICY ARMII KRAJOWEJ	70,2%
OBSZAR ULICY MICKIEWICZA	60,5%
OBSZAR ULICY SZPITALNEJ	54,8%
OBSZAR OSIEDLA NA STAWACH	BUDYNKI WIELORODZINNE
OBSZAR OSIEDLA BESKIDZKIEGO	BUDYNKI WIELORODZINNE
OBSZAR OSIEDLA ŚPIWLE	b/d

Źródło: Program Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Sucha Beskidzka, obliczenia własne

Rysunek 7. UDZIAŁ BUDYNKÓW OGRZEWANYCH WĘGLEM W JEDNOSTKACH TERYTORIALNYCH MIASTA

Źródło: Program Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Suchoń Beskidzka, obliczenia własne

7. WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO

7.1 ANALIZA ZBIORCZA DEFICYTÓW W SUCHEJ BESKIDZKIEJ

Zasady wyznaczania obszaru zdegradowanego wynikają z Ustawy z dn. 9 października 2015 r. o rewitalizacji, stanowiącej, że dany obszar może zostać uznany za zdegradowany, pod warunkiem spełnienia równocześnie dwóch warunków:

1. Musi charakteryzować się deficytami w sferze społecznej, w tym wysokim poziomem bezrobocia, ubóstwa, przestępczości czy niskim poziomem edukacji lub kapitału społecznego.
2. Musi charakteryzować się dodatkowymi deficytami w przynajmniej jednej z wymienionych sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej.

Dla przejrzystości procesu wyznaczania obszaru zdegradowanego, zebrano w tabelach najważniejsze wskaźniki, analizowane w części opisowej dokumentu:

1. Wskaźniki deficytów społecznych w poszczególnych jednostkach terytorialnych miasta
2. Wskaźniki deficytów w sferach: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

Przy określeniu poziomu deficytowego poszczególnych cech, wykorzystano parametry analizowane we wcześniejszych częściach Diagnozy. Poszczególne typy parametrów porównano ze średnimi notowanymi dla miasta Sucha Beskidzka. Przyjęto również założenia:

- Odnośnie jakości środowiska, oceny dokonano z założeniem, że zanieczyszczenie powietrza kumuluje się głównie w najniższej położonych obszarach miasta (centrum), a także w miejscu występowania najistotniejszych źródeł zanieczyszczeń tj. przy głównych ciągach drogowych.
- Odnośnie odległości od budynków kultury, w związku z dobrze rozwiniętą siecią drogową, a zatem - stosunkowo dobrą dostępnością komunikacyjną, przyjęto, że deficyt występuje, gdy odległość obszarów zamieszkałych od infrastruktury kulturalnej i sportowej wynosi minimum 2 km.

Tabela 26. PARAMETRY OCENY DEFICYTÓW SPOŁECZNYCH, GOSPODARCZYCH, ŚRODOWISKOWYCH, PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNYCH I TECHNICZNYCH

CECHA	PARAMETR	POZIOM W MIEŚCIE	PUNKTACJA
Demografia	Spadek liczby mieszkańców o minimum 5% w latach 2010 - 2015	Spadek liczby mieszkańców o 2%	3 pkt.
Bezrobocie	Odsetek zarejestrowanych bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	5,6%	7 pkt.
Ubóstwo	Liczba decyzji o przyznaniu pomocy na 1000 mieszkańców	146 decyzji / 1000 mieszkańców	7 pkt.
Poziom edukacji	Średni wyniki sprawdzianu po szkole podstawowej w procentach (średnia z lat 2011 - 2015)	64,7%	5 pkt.
Poziom kapitału społecznego	Frekwencja w wyborach w latach 2014 - 2015	54,6%	3 pkt.
Poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym	Liczba ogólnodostępnych organizacji pozarządowych / 1000 mieszkańców	1,6 organizacji	3 pkt.
Niski poziom przedsiębiorczości	Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 osób (dane CEIDG)	97,8 podmiotów	5 pkt.
Przekroczenia standardów jakości środowiska	Kumulacja źródeł zanieczyszczeń	Droga wojewódzka 946, droga krajowa 28	3 pkt.

Dostępność infrastruktury użyteczności publicznej	Odległość znaczących obszarów zamieszkałych od budynku kultury i sportu	0 - ok. 3 km	5 pkt.
Dostępność komunikacyjna	Obecność w jednostce dróg gminnych, powiatowych, wojewódzkich lub krajowych	Drogi wewnętrzne, gminne, powiatowe, wojewódzka i krajowa	3 pkt.
Funkcjonalność rozwiązań technicznych w budynkach mieszkalnych	Odsetek urządzeń grzewczych zasilanych węglem w budynkach jednorodzinnych	Odsetek energii wyprodukowanej z węgla w sektorze budynków jednorodzinnych - 64,7%	3 pkt.

Źródło: Opracowanie własne

Poszczególnym parametrom przyznano punktację, zgodnie z szacowanym wpływem na ogólną sytuację społeczną w mieście. W poniższych tabelach zamieszczono opisy, tylko w przypadku występowania deficytu. Jeśli pole "opis" jest puste, oznacza to, że w danym obszarze nie stwierdzono deficytu dla cechy.

Tabela 27. PRZEGLĄD DEFICYTÓW SPOŁECZNYCH

Sołectwo / zjawiska negatywne	Opis / punkcja	Demografia	Bezrobocie	Ubóstwo	Poziom edukacji	Poziom kapitału społecznego	Uczestnictwo w życiu publicznym	Łączna punkcja
Waga		3	7	7	5	3	3	28
OBSZAR ULICY BŁĄDZONKA	Opis			Liczba decyzji o przyznaniu pomocy społecznej - 211,2 /1000 osób	Średni wynik sprawdzianu po szkole podstawowej w latach 2011 - 2015 - 57,8%		Liczba ogólnodostępnych organizacji pozarządowych / 1000 mieszkańców - 0	
	Punkcja			7	5		3	15
OBSZAR ULICY BATALIONÓW CHŁOPSKICH	Opis							
	Punkcja							0
OBSZAR OSIEDLA ŚPIWLE	Opis	Spadek liczby mieszkańców o 8,8% w latach 2010 - 2015					Liczba ogólnodostępnych organizacji pozarządowych / 1000 mieszkańców - 0	
	Punkcja	3					3	6
OBSZAR ULICY MICKIEWICZA	Opis							
	Punkcja							0
OBSZAR ULICY TURYSTYCZNEJ	Opis			Liczba decyzji o przyznaniu pomocy społecznej - 232,6 /1000 osób			Liczba ogólnodostępnych organizacji pozarządowych / 1000 mieszkańców - 0	
	Punkcja			7			3	10
OBSZAR ULICY SZPITALNEJ	Opis							
	Punkcja							0
OBSZAR OSIEDLA GARCE	Opis	Spadek liczby mieszkańców o 6% w latach 2010 - 2015					Liczba ogólnodostępnych organizacji pozarządowych / 1000 mieszkańców - 0	
	Punkcja	3					3	6
OBSZAR ULICY ROLE	Opis							
	Punkcja							0

OBSZAR OSIEDLA BESKIDZKIEGO	Opis	Spadek liczby mieszkańców o 10,4% w latach 2010 - 2015						
	Punktacja	3						3
OBSZAR OSIEDLA NA STAWACH	Opis	Spadek liczby mieszkańców o 5,4% w latach 2010 - 2015						
	Punktacja	3						3
OBSZAR ULICY NAD STAWAMI	Opis						Liczba ogólnodostępnych organizacji pozarządowych / 1000 mieszkańców - 0	
	Punktacja						3	3
OBSZAR ULICY GÓRSKIEJ	Opis			Liczba decyzji o przyznaniu pomocy społecznej - 287,6 /1000 osób				
	Punktacja			7				7
OBSZAR ULICY KAMIENNE	Opis	Spadek liczby mieszkańców o 6,8% w latach 2010 - 2015	Udział bezrobotnych w ludności osób w wieku produkcyjnym - 12,9%	Liczba decyzji o przyznaniu pomocy społecznej - 451,5/1000 osób			Liczba ogólnodostępnych organizacji pozarządowych / 1000 mieszkańców - 0	
	Punktacja	3	7	7			3	20
OBSZAR ULICY ARMII KRAJOWEJ	Opis						Liczba ogólnodostępnych organizacji pozarządowych / 1000 mieszkańców - 0	
	Punktacja						3	3
OBSZAR ULICY ZASYPNICA	Opis						Liczba ogólnodostępnych organizacji pozarządowych / 1000 mieszkańców - 0	
	Punktacja						3	3
OBSZAR ULICY PODKSIĘŻE	Opis			Liczba decyzji o przyznaniu pomocy społecznej - 291,5/1000 osób			Liczba ogólnodostępnych organizacji pozarządowych / 1000 mieszkańców - 0	
	Punktacja			7			3	10

Źródło: Opracowanie własne

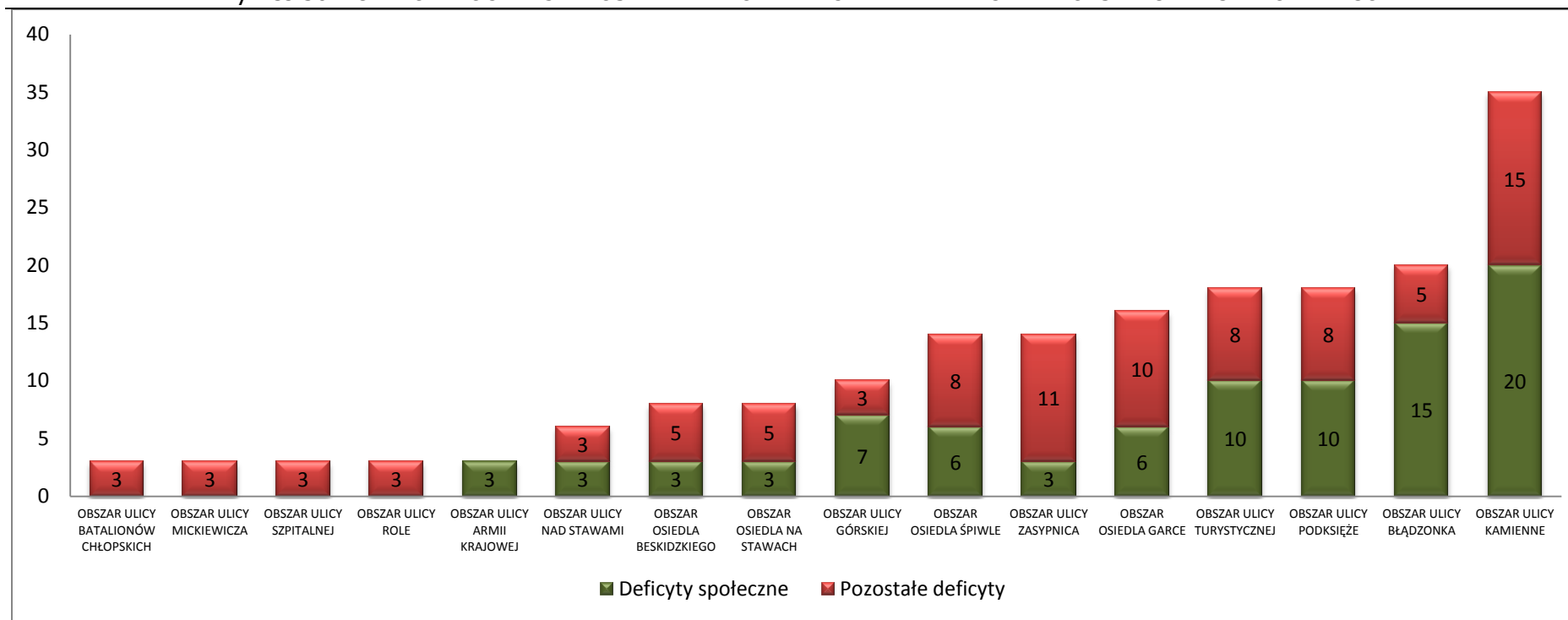
Tabela 28. PRZEGLĄD DEFICYTÓW GOSPODARCZYCH, ŚRODOWISKOWYCH, PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNYCH I TECHNICZNYCH

Solectwo / zjawiska negatywne	Opis / punktacja	Niski poziom przedsiębiorczości	Przekroczenia standardów jakości środowiska	Dostępność infrastruktury kulturalnej i sportowej	Dostępność komunikacyjna	Funkcjonalność rozwiązań technicznych w budynkach mieszkalnych	Łączna punktacja
Waga		5	3	5	5	3	21
OBSZAR ULICY BŁĄDZONKA	Opis			Część terenów mieszkalnych w północno- zachodniej części obszaru położona w odległości większej niż 2 km od infrastruktury społecznej			
	Punktacja			5			5
OBSZAR ULICY BATALIONÓW CHŁOPSKICH	Opis		Przez obszar biegnie DW 946 i linia kolejowa				
	Punktacja		3				3
OBSZAR OSIEDLA ŚPIWLE	Opis	Liczba podmiotów gospodarczych /1000 mieszkańców - 19,2	Przez obszar biegnie DK 28				
	Punktacja	5	3				8
OBSZAR ULICY MICKIEWICZA	Opis		Przez obszar biegnie DW 946				
	Punktacja		3				3
OBSZAR ULICY TURYSTYCZNEJ	Opis				Brak dróg gminnych, powiatowych, wojewódzkich i krajowych	Powyżej 90% budynków jednorodzinnych ogrzewanych węglem	
	Punktacja				5	3	8
OBSZAR ULICY SZPITALNEJ	Opis		Przez obszar biegnie DW 946				
	Punktacja		3				3
OBSZAR OSIEDLA GARCE	Opis	Liczba podmiotów gospodarczych /1000 mieszkańców - 5,3			Brak dróg gminnych, powiatowych, wojewódzkich i krajowych		
	Punktacja	5			5		10
OBSZAR ULICY ROLE	Opis		Przez obszar biegnie DW 946 i linia kolejowa				
	Punktacja		3				3
OBSZAR OSIEDLA BESKIDZKIEGO	Opis	Liczba podmiotów gospodarczych /1000 mieszkańców - 14,8					
	Punktacja	5					5
OBSZAR OSIEDLA NA STAWACH	Opis	Liczba podmiotów gospodarczych /1000 mieszkańców - 20					
	Punktacja	5					5

OBSZAR ULICY NAD STAWAMI	Opis					Powyżej 90% budynków jednorodzinnych ogrzewanych węglem	
	Punktacja					3	3
OBSZAR ULICY GÓRSKIEJ	Opis		Przez obszar biegnie DK 28				
	Punktacja		3				3
OBSZAR ULICY KAMIENNE	Opis	Liczba podmiotów gospodarczych /1000 mieszkańców - 4,9		Część terenów mieszkalnych w zachodniej części obszaru położona w odległości większej niż 2 km od infrastruktury społecznej.	Brak dróg gminnych, powiatowych, wojewódzkich i krajowych		
	Punktacja	5		5	5		15
OBSZAR ULICY ARMII KRAJOWEJ	Opis						
	Punktacja						0
OBSZAR ULICY ZASYPNICA	Opis		Przez obszar biegnie DW 946	Część terenów mieszkalnych w południowo-zachodniej części obszaru położona w odległości większej niż 2 km od infrastruktury społecznej.		Powyżej 90% budynków jednorodzinnych ogrzewanych węglem	
	Punktacja		3	5		3	11
OBSZAR ULICY PODKSIĘŻE	Opis				Brak dróg gminnych, powiatowych, wojewódzkich i krajowych	Powyżej 90% budynków jednorodzinnych ogrzewanych węglem	
	Punktacja				5	3	8

Źródło: Opracowanie własne

Wykres 30. PUNKTOWA OCENA JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DLA WYZNACZENIA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO

Źródło: Opracowanie własne

7.2 WNIOSKI DLA WYZNACZENIA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO

Wcześniejsze analizy pozwoliły przedstawić wnioski i sugestie odnośnie wyznaczenia obszaru zdegradowanego w mieście Sucha Beskidzka. Obszarami w największym stopniu dotkniętymi deficytami, a zatem typowanymi jako wchodzące w skład obszaru zdegradowanego są:

1. Obszar ulicy Kamienne,
2. Obszar ulicy Bładzonka,
3. Obszar ulicy Turystycznej,
4. Obszar ulicy Podksiężę.

We wszystkich wymienionych jednostkach zdiagnozowano znaczne nasilenie problemów społecznych, a dodatkowo - deficyty w przynajmniej jednym z opisywanych w diagnozie obszarów: gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcyjnym lub technicznym. Oznacza to, że zgodnie z postanowieniami ust. 1 art. 9 Ustawy z dn. 9 października 2015 r. o rewitalizacji, istnieje podstawa dla włączenia ich w skład obszaru zdegradowanego.

Ust. 2 art. 9 Ustawy z dn. 9 października 2015 r. o rewitalizacji stanowi, że istnieje możliwość podziału obszaru zdegradowanego na podobszary, w sytuacji gdy wszystkie one spełniają warunki stawiane obszarom zdegradowanym.

W związku ze zróżnicowanym układem terytorialnym, a także niejednorodnym rozkładem deficytów, uznaje się za uzasadniony podział obszaru zdegradowanego na następujące podobszary:

Podobszar I - OBSZARY ULICY KAMIENNE	
Liczba mieszkańców	206
Powierzchnia [ha]	35,7 ha
Dominujące deficyty	Społeczne: sytuacja demograficzna, bezrobocie, ubóstwo, niska aktywność publiczna mieszkańców Pozostałe: Niski poziom aktywności gospodarczej, brak infrastruktury publicznej, słaba dostępność drogowa
Ulice	KAMIENNE

Podobszar II - OBSZAR ULICY BŁADZONKA	
Liczba mieszkańców	1217
Powierzchnia [ha]	255 ha
Dominujące deficyty	Społeczne: edukacyjne, ubóstwo, niska aktywność publiczna mieszkańców Pozostałe: Brak ogólnodostępnej infrastruktury kulturalnej i sportowej (przestrzenno-funkcjonalne)
Ulice	BŁADZONKA JAWOROWA KASZTANOWA KONFEDERATÓW BARSKICH LEŚNA LIPOWA ŁAGODNA STROMA ŚWIERKOWA WIDOKOWA AKACJOWA ALEKSANDRA STARZEŃSKIEGO CICHA

Podobszar III - OBSZAR ULICY TURYSTYCZNEJ	
Liczba mieszkańców	379
Powierzchnia [ha]	24,7
Dominujące deficyty	Społeczne: ubóstwo, niska aktywność publiczna mieszkańców Pozostałe: Stan budynków mieszkalnych (model grzewczy oparty na węglu), zanieczyszczenie środowiska naturalnego
Ulice	SŁONECZNA SMOLIKÓWKA TURYSTYCZNA SPACEROWA

Podobszar IV - OBSZAR ULICY PODKSIĘŻE	
Liczba mieszkańców	494
Powierzchnia [ha]	106,2
Dominujące deficyty	Społeczne: ubóstwo, niska aktywność publiczna mieszkańców Pozostałe: Stan budynków mieszkalnych (model grzewczy oparty na węglu), słaba dostępność drogowa
Ulice	PODKSIĘŻE

Obszar zdegradowany zamieszkuje 2296 osób, co stanowi **24,7%** łącznej populacji. Obszar wyznaczony jest na powierzchni 3,404 km² (340,4 ha), tj. **12,4%** powierzchni gminy.

7.3 WNIOSKI DLA WYZNACZENIA OBSZARU REWITALIZACJI

7.3.1 TERENY ZAMIESZKAŁE

Ustawa z dn. 9 października 2015 r. o rewitalizacji w art. 10 ust. 1. podaje przesłanki dla wyznaczenia obszaru rewitalizacji:

1. Musi on charakteryzować się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk w obszarze społecznym oraz przynajmniej jednym z wymienionych: gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym,
2. Musi mieć istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gminy,
3. Nie może być większy niż 20% powierzchni gminy i równocześnie nie może być zamieszkały przez więcej niż 30% mieszkańców gminy,
4. Może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

Obszar zdegradowany spełnia ustawowe kryteria odnośnie powierzchni i populacji, określone dla obszarów rewitalizacji. W związku z tym zaleca się ustanowienie obszaru rewitalizacji Gminy Miejskiej Sucha Beskidzka tożsamego terytorialnie z obszarem zdegradowanym. Ponadto obszar rewitalizacji winien być podzielony na podobszary w analogiczny sposób, jak obszar zdegradowany, tj.:

- Podobszar I - Obszar ulicy Kamienne
- Podobszar II - Obszar ulicy Błądzonka
- Podobszar III - Obszar ulicy Turystycznej
- Podobszar IV - Obszar ulicy Podksiężę

Jak wykazano w tabelach 27 i 28, podobszary charakteryzują się niekorzystnymi parametrami w sferze pomocy społecznej, edukacji, bezrobocia, aktywności społecznej, a także dostępności komunikacyjnej i działalności gospodarczej.

Wspólnym deficytem jednostek wchodzących w skład obszaru rewitalizacji jest brak obiektów użyteczności publicznej - sportowych i kulturalnych. Jedynym istotnym obiektem o charakterze publicznym w obszarze rewitalizacji jest filia Szkoły Podstawowej nr 2 przy ulicy Bładzonka.

Żeby działania rewitalizacyjne mogły być prowadzone w sposób komplementarny i efektywny, konieczna jest infrastruktura społeczna. Stąd wniosek, że poprawa sytuacji we wskazanych podobszarach możliwa będzie w dużej mierze z wykorzystaniem obiektów kultury, sportu czy edukacji, położonych poza granicami obszaru rewitalizacji. Sytuacja taka opisana została w publikacji "Ustawa o Rewitalizacji. Praktyczny Komentarz"¹⁰.

PODOBSZAR I - OBSZAR ULICY KAMIENNE	
POWIERZCHNIA [ha]	POPULACJA [os.]
35,7	206
DEFICYTY I POTENCJAŁY	
<p>Obszar ulicy Kamienne stanowi największe skupisko problemów społecznych, o czym świadczą najwyższe parametry bezrobocia, a także przyznawanej pomocy społecznej. W dłuższej perspektywie prowadzi to do spadku liczby mieszkańców i to pomimo znacznego udziału dzieci i młodzieży w strukturze społecznej.</p> <p>Na poziom deficytów w omawianym obszarze wpływa niekorzystny układ terytorialny. Ulica Kamienne jest jedną z najdłuższych ulic w mieście (jej główny odcinek liczy ok. 2,3 km), a w dodatku zamieszkiwaną przez niewielką liczbę mieszkańców (206 osób). Sam teren jest oddalony od pozostałych części miasta, a zatem lokowana tu infrastruktura może efektywnie przeciwdziałać problemom społecznym na ograniczonym obszarze.</p> <p>Obecnie w jednostce nie ma obiektów kultury czy sportu. Zakłada się, że główne inwestycje prowadzące do poprawy sytuacji społecznej prowadzone będą poza granicami jednostki.</p> <p>Dla działań rewitalizacyjnych należy wykorzystać potencjał istniejących w mieście placówek edukacyjnych i kulturalnych.</p>	

Podobszar II - OBSZAR ULICY BŁĄDZONKA	
POWIERZCHNIA [ha]	POPULACJA [os.]
173,8	1217
DEFICYTY I POTENCJAŁY	
<p>Obszar jest jednym z największych w mieście, zarówno pod względem terytorialnym, jak i ludnościowym. Centrum usług publicznych w granicach jednostki jest filia Szkoły Podstawowej nr 2. Placówka charakteryzuje się stosunkowo niskimi wynikami w nauce. Zakłada się, że wszelkie działania rewitalizacyjne będą musiały uwzględniać poprawę oferty edukacyjnej, zwłaszcza, że jest to na obecnym etapie jedyny istotny obiekt użyteczności publicznej.</p> <p>W obszarze brak obiektów kultury, sportu czy budynków wielofunkcyjnych, które mogłyby</p>	

¹⁰ Ustawa o Rewitalizacji. Praktyczny Komentarz. s. 26, Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa, Warszawa 2016

być rozbudowywane i dostosowywane do nowych funkcji społecznych np. jako płaszczyzna rozwoju organizacji pozarządowych.

Głównym potencjałem obszaru jest dobra sieć drogowa, a także infrastruktura komunikacji publicznej. Obszar posiada stosunkowo dobre połączenie z centrum miasta (droga powiatowa, przystanki komunikacji publicznej). Oznacza to, że deficyty mogą być również minimalizowane z wykorzystaniem infrastruktury z sąsiednich obszarów terytorialnych.

Podobszar III - OBSZAR ULICY TURYSTYCZNEJ	
POWIERZCHNIA [ha]	POPULACJA [os.]
24,7	379
DEFICYTY I POTENCJAŁY	
<p>Największym ze zdiagnozowanych problemów ulicy Turystycznej i ulic przyległych jest wysokie zapotrzebowanie na pomoc społeczną, a także stosunkowo niska aktywność mieszkańców - pomimo tego, że obszar zlokalizowany jest w pobliżu centrum miasta, nie działają tu organizacje III sektora.</p> <p>W samej jednostce nie są zlokalizowane obiektów kultury czy sportu. Największym potencjałem jednostki jest dogodne położenie. Lokalizowana i modernizowana infrastruktura może efektywnie niwelować deficyty zdiagnozowane w innych jednostkach, np. obszarze ulicy Kamienne.</p> <p>W dodatku rozwój usług publicznych w sąsiednich jednostkach będzie wpływał pozytywnie na ofertę publiczną kierowaną do mieszkańców obszaru ul. Turystycznej. Co więcej, istnieje możliwość niwelowania deficytów społecznych w jednostce, poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury w centrum miasta.</p>	

Podobszar IV - OBSZAR ULICY PODKSIĘŻE	
POWIERZCHNIA [ha]	POPULACJA [os.]
106,2	494
DEFICYTY I POTENCJAŁY	
<p>W obszarze ulicy Podksiężę zdiagnozowano znaczne deficyty związane z zapotrzebowaniem na pomoc społeczną. Pod tym względem wyższe wskaźniki odnotowano jedynie w obszarze ul. Kamienne. W jednostce nie działają organizacje pozarządowe, co należy łączyć z brakiem dostępnej infrastruktury publicznej, a co za tym idzie - z brakiem przestrzeni dla rozwoju organizacji III sektora.</p> <p>Barierą rozwojową jest słaba dostępność drogowa jednostki - do większości domów prowadzi jedna wąska droga. Budynki ogrzewane są przede wszystkim węglem, co w tym przypadku ma ograniczone znaczenie dla jakości powietrza - zabudowa jest rozproszona, a cały teren położony jest na wzniesieniu (różnica wysokości wobec centrum miasta dochodzi do 300 m).</p> <p>Niewątpliwym potencjałem w obszarze ul. Podksiężę są parametry środowiskowe - ukształtowanie terenu wpływa na wysoką, w porównaniu z innymi obszarami w mieście, jakość powietrza. Tereny są atrakcyjne turystycznie, a zatem mogą być obszarem rozwoju usług, turystycznych, krajoznawczych czy sportowych.</p>	

Obszar rewitalizacji w jego zamieszkałej części zamieszkuje 2296 osób, co stanowi **24,7%** łącznej populacji. Obszar wyznaczony jest na powierzchni 3,404 km² (340,4 ha), tj. **12,4%** powierzchni gminy.

7.3.2 TEREN POPRZEMYSŁOWY

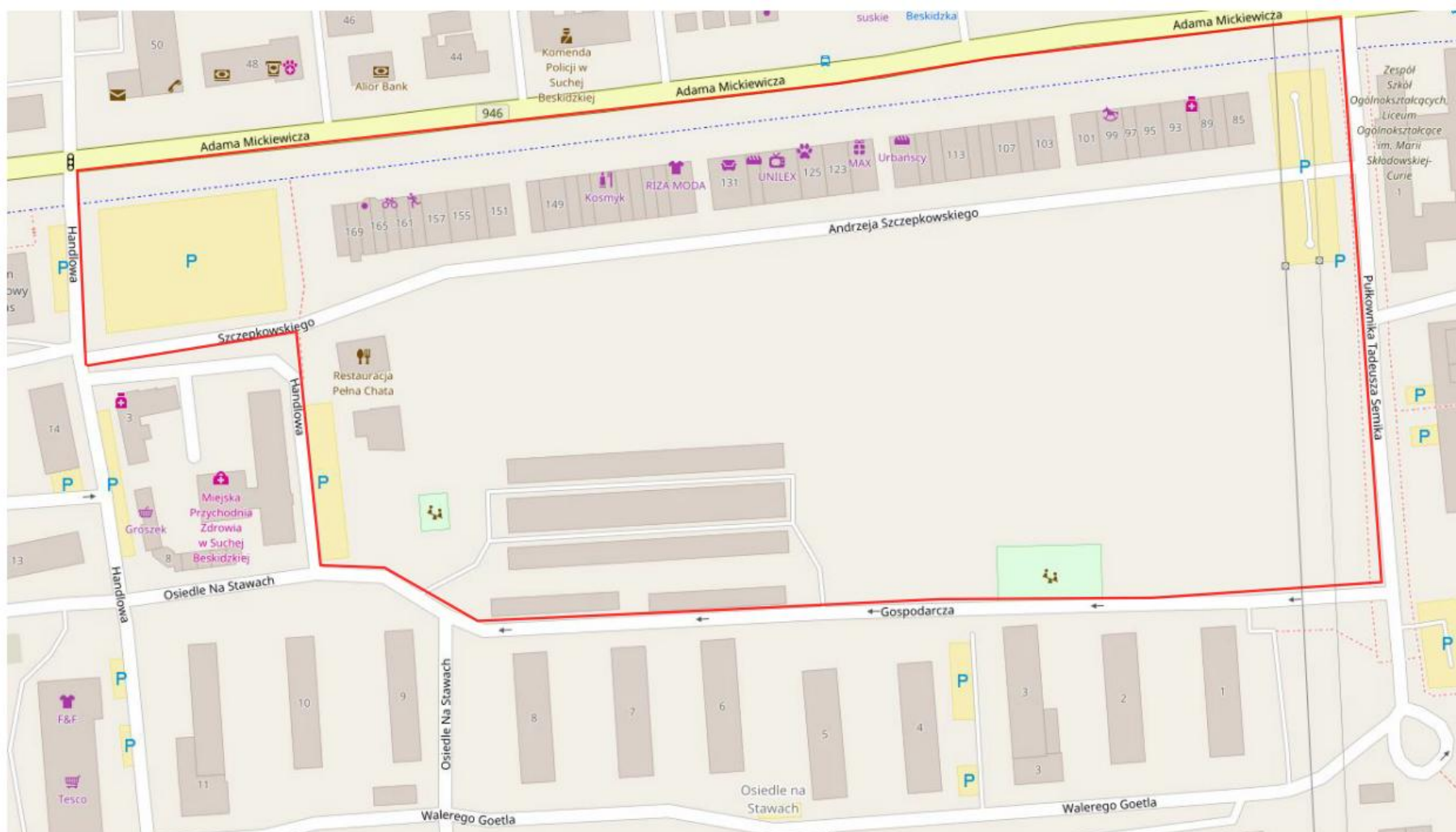
Zgodnie z art. 10 ust. 3 Ustawy z dn. 9 października 2015 r. o rewitalizacji, niezamieszkałe tereny przemysłowe, w tym portowe i wydobywcze, tereny powojkowe albo pokolejowe mogą wejść w skład obszaru rewitalizacji w przypadku, gdy zaplanowane działania będą przeciwdziałały deficytom społecznym w obszarze rewitalizacji.

W komentarzu do Ustawy, opracowanym przez Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa¹¹, przedstawiono interpretację, zgodnie z którą teren taki może być włączony do obszaru rewitalizacji, gdy już na wczesnym etapie rewitalizacji można stwierdzić, że planowane tam działania przyczynią się do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym na obszarze zdegradowanym. Istotne jest przy tym kryterium odległości - teren musi być łatwo dostępny dla mieszkańców obszaru zdegradowanego i rewitalizacji.

W związku z powyższym, w granice obszaru rewitalizacji włączono teren zlokalizowany pomiędzy ulicami Adama Mickiewicza i Gospodarczej.

¹¹ Ustawa o Rewitalizacji. Praktyczny Komentarz, s. 21, Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa, Warszawa 2016 r.

Rysunek 8. OBSZAR POPRZEMYSŁOWY WŁĄCZONY W SKŁAD OBSZARU REWITALIZACJI

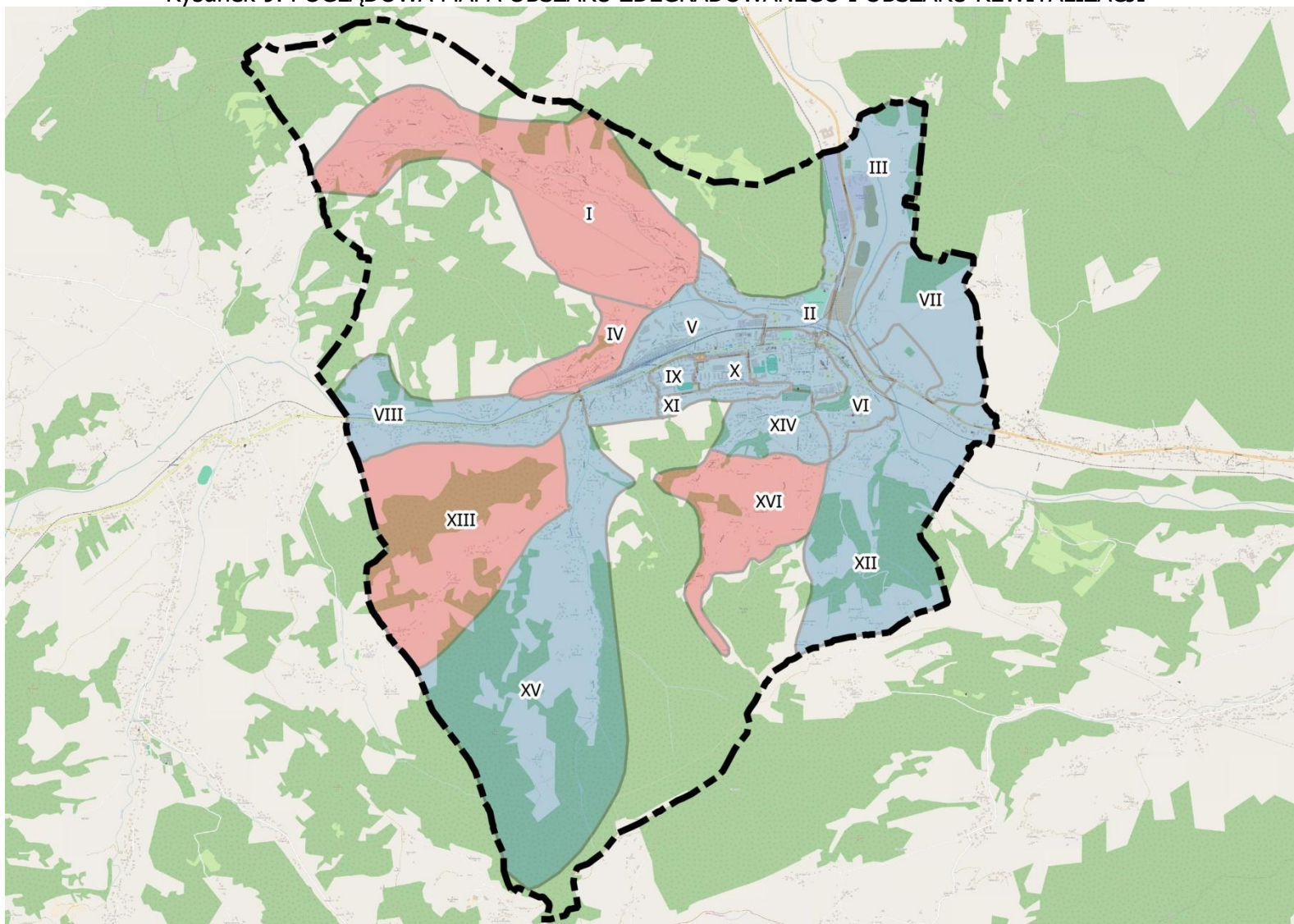
Źródło: © autorzy OpenStreetMap

Podobszar V - OBSZAR POPRZEMYSŁOWY PRZY UL. HANDLOWEJ I SZCZEPKOWSKIEGO	
POWIERZCHNIA [ha]	POPULACJA [os.]
7,06	0 os.
DEFICYTY I POTENCJAŁY	
<p>Teren zlokalizowany jest w centrum miasta, w granicach obszarów potartacznych. W związku z tym, że zamieszkała część obszaru rewitalizacji przyjmuje w Suchoj Beskidzkiej charakter pierścieniowy (zlokalizowana jest głównie na obrzeżach miasta), odległość zbiegu ulic Handlowej i Szczepkowskiego od pozostałych podobszarów jest niewielka. Dodatkowo komunikację ze wskazanym terenem ułatwia fakt, iż jest on położony przy głównym ciągu komunikacyjnym Suchoj Beskidzkiej, tj. w sąsiedztwie ul. Adama Mickiewicza.</p> <p>Szacunkowe odległości do pozostałych podobszarów obszaru rewitalizacji to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ok. 800 m do obszaru ul. Turystycznej, • Ok. 850 m do obszaru ul. Podksiężę, • Ok. 1 km do obszaru ul. Błądzonka, • Ok. 1,7 km do obszaru ul. Kamienne. <p>Od kilku lat działki, na których zlokalizowany jest obecnie parking, przeznaczone są pod budowę Centrum Kultury i Filmu im. Billi Wildera. Na przełomie 2014 i 2015 roku przygotowano koncepcję budowy obiektu o powierzchni użytkowej 2500 m². Będzie on mieścił m.in. salę widowiskowo-kinową dla 300 osób, bibliotekę, sale multimedialne i dydaktyczne oraz pracownie ośrodka kultury. Konstrukcja, dzięki modułom ruchomych ścian wewnętrznych, będzie umożliwiała bieżące dostosowywanie układu pomieszczeń do potrzeb mieszkańców.</p> <p>Dodatkową zaletą lokalizacji jest bliskość do najważniejszych obiektów edukacyjnych - teren znajduje się w odległości nie większej niż 500 m od Miejskiego Przedszkola, Zespołu Szkół nr 1 oraz Zespołu Szkół Ogólnokształcących. Dzięki temu oferta poszczególnych instytucji publicznych będzie mogła być efektywnie łączona.</p> <p>Centrum niwelować będzie zdiagnozowane w obszarze rewitalizacji deficyty, przede wszystkim stworzy możliwość rozwoju bieżącej oferty kulturalnej. To szczególnie istotne, zwłaszcza że obecnie w blisko 10-tysięcznym mieście funkcjonuje tylko jedno koło kultury, do którego należy pięćdziesiąt członków.</p>	

Łącznie z niezamieszkałym terenem przemysłowym, obszar rewitalizacji miasta Sucha Beskidzka charakteryzuje się następującymi parametrami:

- Ludność - 2296 osób, co stanowi **24,7%** łącznej populacji gminy,
- Powierzchnia - 3,475 km² (347,5 ha), tj. **12,65%** łącznej powierzchni gminy.

Rysunek 9. POGLĄDOWA MAPA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI

Źródło: © autorzy OpenStreetMap, opracowanie własne

7.4 SUGESTIE DLA UCHWAŁY RADY MIEJSKIEJ O WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I REWITALIZACJI

Zgodnie z ust. 5 art. 9 Ustawy z dn. 9 października 2015 r. o rewitalizacji, Rada Miejska może ustanowić na obszarze rewitalizacji:

1. Prawo pierwokupu na rzecz Gminy (Miasta) wszystkich nieruchomości zlokalizowanych w obszarze rewitalizacji;
2. Zakaz wydawania decyzji o warunkach zabudowy, o której mowa w art. 59 Ustawy z dn. 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dla wszystkich albo określonych w uchwale zmian sposobu zagospodarowania terenu, jeżeli stan zagospodarowania obszaru rewitalizacji oraz stopień jego pokrycia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wskazują, że nieustanowienie zakazu może doprowadzić do niekorzystnych zmian w zagospodarowaniu obszaru rewitalizacji, które prowadzić będą do pogłębienia niekorzystnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

Ad 1. Należy pamiętać, że wprowadzenie Uchwałą prawa pierwokupu Miasta prowadzi do powstania nowych obowiązków administracyjnych dla mieszkańców, którzy chcieliby zbyć nieruchomość, również poza obszarem rewitalizacji. W przypadku sprzedaży terenu lub obiektu budowlanego, właściciel zobowiązany będzie do załączenia do dokumentacji zaświadczenia potwierdzającego, że nieruchomość leży poza obszarem rewitalizacji.

Miasto musi jednak zagwarantować, że planowane inwestycje będą mogły być zrealizowane. W związku z tym, że część priorytetowych działań wymaga zakupu terenów inwestycyjnych, zaleca się uwzględnienie w uchwale Rady Miejskiej w Suchej Beskidzkiej opisanego wyżej prawa pierwokupu.

Ad 2. Obszary zdegradowany i rewitalizacji w pełni zawierają się w granicach obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego. Zakłada się zatem, że wprowadzanie opisanego wyżej zakazu nie będzie uzasadnione.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej
Bogusław Cwiękała